

27.11.2019

HELSINGIN KAUPUNGINVALTUUSTO

Keskustelupöytäkirja

20 – 2019

Kokousaika: 27.11.2019 klo 18.00 – 22.01

Kokouspaikka: Vanha Raatihuone, Aleksanterinkatu 20

Keskustelupöytäkirjaan on kirjattu vain ne kaupunginvaltuuston esityslistan asiakohdat, joissa on käytetty puheenvuoro.

HELSINGFORS STADSFULLMÄKTIGE

Diskussionsprotokoll

20 – 2019

Mötestid: 27.11.2019 kl 18.00 – 22.01

Mötesplats: Gamla Rådhuset, Alexandersgatan 20

I diskussionsprotokollet har antecknats bara de ärenden på stadsfullmäktiges föredragningslista i vilka någon har yttrat sig.

27.11.2019

---

340 §.....	8
Esityslistan asia nro 3	8
HELSINGIN KAUPUNGIN TALOUSARVIO VUODEKSI 2020 JA TALOUSSUUNNITELMA VUOSILLE 2020–2022	8
Valtuutettu Mika Ebeling	8
341 §.....	8
Esityslistan asia nro 4	8
VANTAAN RATIKAN YLEISSUUNNITELMA JA TOTEUTTAMISSUUNNITTELU	8
Valtuutettu Ted Apter	8
Apulaispormestari Anni Sinnemäki	9
Valtuutettu Mika Ebeling	10
Valtuutettu Atte Harjanne (vastauspuheenvuoro)	11
Valtuutettu Sami Muttilainen	12
Valtuutettu Paavo Väyrynen	12
Valtuutettu Sirpa Asko-Seljavaara (vastauspuheenvuoro).....	13
Valtuutettu Eveliina Heinäluoma	13
Valtuutettu Sirpa Asko-Seljavaara (vastauspuheenvuoro).....	14
Valtuutettu Sinikka Vepsä (vastauspuheenvuoro)	14
Valtuutettu Mika Ebeling (vastauspuheenvuoro)	15
Valtuutettu Sami Muttilainen (vastauspuheenvuoro).....	15
Valtuutettu Laura Rissanen	15
Valtuutettu Osmo-Soininvaara	16
Valtuutettu Mika Ebeling (vastauspuheenvuoro)	17
Valtuutettu Osmo Soininvaara (vastauspuheenvuoro).....	17
Valtuutettu Arja Karhuvaara.....	17
Valtuutettu Paavo Arhinmäki	18
Valtuutettu Jukka Järvinen.....	19
Apulaispormestari Anni Sinnemäki	20
Valtuutettu Paavo Väyrynen (vastauspuheenvuoro).....	21
343 §.....	22
Esityslistan asia nro 6	22
SÖRNÄISTEN KALASATAMAN (NIHTI) ASEMAKAAVA JA ASEMAKAAVAN MUUTTAMINEN (NRO 12576).....	22
Apulaispormestari Anni Sinnemäki	22
Valtuutettu Jenni Pajunen	23
Valtuutettu Laura Rissanen	24
Valtuutettu Petrus Pennanen	24
Valtuutettu Paavo Arhinmäki (vastauspuheenvuoro)	25

27.11.2019

Valtuutettu Sami Muttilainen (vastauspuheenvuoro).....	25
Valtuutettu Petrus Pennanen (vastauspuheenvuoro)	26
Valtuutettu Sami Muttilainen (vastauspuheenvuoro).....	26
Valtuutettu Paavo Arhinmäki (vastauspuheenvuoro)	27
Valtuutettu Daniel Sazonov (vastauspuheenvuoro)	27
Apulaispormestari Anni Sinnemäki	27
Valtuutettu Sami Muttilainen (vastauspuheenvuoro).....	28
Valtuutettu Petrus Pennanen (vastauspuheenvuoro)	28
Valtuutettu Otto Meri (vastauspuheenvuoro)	28
Valtuutettu Petra Malin (vastauspuheenvuoro)	29
Valtuutettu Otto Meri (vastauspuheenvuoro)	29
Valtuutettu Laura Kolbe	30
Valtuutettu Sirpa Asko-Seljavaara	30
Valtuutettu Katju Aro	31
Valtuutettu Atte Kaleva	31
Valtuutettu Eveliina Heinäluoma	32
Valtuutettu Tuomas Rantanen (vastauspuheenvuoro).....	33
Valtuutettu Jenni Pajunen (vastauspuheenvuoro)	33
Valtuutettu Ville Jalovaara (vastauspuheenvuoro).....	33
Valtuutettu Otto Meri (vastauspuheenvuoro)	33
Valtuutettu Paavo Arhinmäki (vastauspuheenvuoro)	34
Ledamoten Björn Månsson (replik)	34
Valtuutettu Daniel Sazonov (vastauspuheenvuoro).....	35
Valtuutettu Sami Muttilainen (vastauspuheenvuoro).....	35
Valtuutettu Maija Anttila	35
Valtuutettu Otto Meri (vastauspuheenvuoro)	36
Valtuutettu Laura Kolbe (vastauspuheenvuoro).....	36
Valtuutettu Atte Kaleva (vastauspuheenvuoro).....	37
Valtuutettu Maija Anttila (vastauspuheenvuoro)	37
Valtuutettu Daniel Sazonov (vastauspuheenvuoro).....	38
Valtuutettu Paavo Arhinmäki (vastauspuheenvuoro).....	38
Valtuutettu Tapio Klemetti (vastauspuheenvuoro)	38
Apulaispormestari Anni Sinnemäki	39
Valtuutettu Daniel Sazonov (vastauspuheenvuoro).....	40
Valtuutettu Atte Kaleva (vastauspuheenvuoro).....	41
Valtuutettu Paavo Arhinmäki (vastauspuheenvuoro)	41
Valtuutettu Daniel Sazonov (vastauspuheenvuoro).....	42
Valtuutettu Mari Holopainen	42
Valtuutettu Leo Stranius	43
Valtuutettu Paavo Arhinmäki	44
Valtuutettu Ulla-Marja Urho	44
Apulaispormestari Sinnemäki	45
Valtuutettu Sirpa Asko-Seljavaara	45

27.11.2019

Valtuutettu Mari Holopainen	46
345 §.....	47
Esityslistan asia nro 8	47
VALTUUTETTU NELLI RUOTSALAISEN ALOITE LHBTIQ-TURVAPAIKANHAKIJOIDEN MAJOITUSTILANTEEN SAATAVUUDEN JA TURVALLISUUDEN TAKAAMISEKSI.....	47
Valtuutettu Katju Aro.....	47
Valtuutettu Anna Vuorjoki	49
Valtuutettu Jaana Pelkonen.....	50
346 §.....	50
Esityslistan asia nro 9	50
VALTUUTETTU SULDAAN SAID AHMEDIN ALOITE KAUPUNGINVALTUUSTON KOKOUSTEN TULKKAUksesta VIITTOMAKIELELLÄ	50
Suldaan Said Ahmed	50
Valtuutettu Sami Muttilainen	51
348 §.....	51
Esityslistan asia nro 11	51
VALTUUTETTU MAURI VENEMIEHEN ALOITE SÄÄNNÖLLISISTÄ SISÄILMAKYSelyistä HENKILÖSTÖLLE JA ASIakkaille	51
Valtuutettu Mauri Venemies.....	51
Valtuutettu Sami Muttilainen	52
349 §.....	52
Esityslistan asia nro 12	52
VALTUUTETTU PETRA MALININ ALOITE KEINOVALAISTUKSEN SÄÄTELYSTÄ JA VALOSAASTEEN VÄHENTÄMISESTÄ	52
Valtuutettu Petra Malin	52
Valtuutettu Wille Rydman (vastauspuheenvuoro).....	54
Valtuutettu Petra Malin (vastauspuheenvuoro).....	54
Valtuutettu Sami Muttilainen (vastauspuheenvuoro).....	54
Valtuutettu Atte Harjanne.....	55
Valtuutettu Mauri Venemies.....	55
Valtuutettu Mai Kivelä	55
350 §.....	56
Esityslistan asia nro 13	56

27.11.2019

VALTUUTETTU JUSSI NIINISTÖN ALOITE MAAILMAN RAUHA -PATSAAN SIIRTÄMISEKSI HAKANIEMENRANNASTA LENININPUISTOON	56
Valtuutettu Jussi Niinistö.....	56
Valtuutettu Atte Kaleva	57
Valtuutettu Sirpa Asko-Seljavaara (vastauspuheenvuoro).....	57
Valtuutettu Atte Kaleva (vastauspuheenvuoro).....	58
Valtuutettu Sami Muttilainen	58
Valtuutettu Nuutti Hyttinen	59
Valtuutettu Ville Jalovaara	59
Valtuutettu Otto Meri.....	59
Valtuutettu Sami Muttilainen	60
Valtuutettu Atte Kaleva	60
Valtuutettu Sami Muttilainen	61
Valtuutettu Atte Kaleva	61
Valtuutettu Mika Ebeling	62
Valtuutettu Mauri Venemies.....	62
351 §.....	62
Esityslistan asia nro 14	62
VALTUUTETTU SAMI MUTTILAISEN ALOITE KONTULAN METROASEMAN GRAFFITIEN VALAISEMISESTA.....	62
Valtuutettu Sami Muttilainen	62
Valtuutettu Paavo Arhinmäki	63
Valtuutettu Otto Meri (vastauspuheenvuoro)	64
Valtuutettu Paavo Arhinmäki (vastauspuheenvuoro)	64
Valtuutettu Sami Muttilainen (vastauspuheenvuoro).....	65
Valtuutettu Ted Apter (vastauspuheenvuoro)	65
Valtuutettu Mika Raatikainen	65
353 §.....	66
Esityslistan asia nro 16	66
VALTUUTETTU KATI JUVAN ALOITE KORISTEPENSAIDEN JA PUISTOPUIDEN KARTOITTAMISESTA JA NIMEÄMISESTÄ.....	66
Valtuutettu Kati Juva.....	66
354 §.....	67
Esityslistan asia nro 17	67
VALTUUTETTU BJÖRN MÅNSSONIN ALOITE KUMPPANUUDESTA ILMAILUMUSEON KANSSA.....	67

27.11.2019

Ledamoten Björn Månsson	67
356 §.....	67
Esityslistan asia nro 19	67
VALTUUTETTU JOHANNA SYDÄNMAAN ALOITE PIENTEN KOULULAISTEN ILTAHOIDOSTA VUOROTYÖLÄISTEN LAPSILLE.....	67
Valtuutettu Johanna Sydänmaa	67
Apulaispormestari Pia Pakarinen	68
Valtuutettu Veronika Honkasalo	68
Valtuutettu Jaana Pelkonen	69
Valtuutettu Johanna Nuorteva	69
Valtuutettu Katju Aro	69
Valtuutettu Veronika Honkasalo	70
357 §.....	70
Esityslistan asia nro 20	70
VALTUUTETTU JOHANNA LAISAAREN ALOITE NUORISOPSYKIATRIAN SAIRAAHOITAJIEN PALKKAAMISESTA YLÄKOULUIHIN	71
Valtuutettu Johanna Laisaari	71
Apulaispormestari Sanna Vesikansa	71
Ledamoten Silja Borgarsdóttir Sandelin.....	73
Valtuutettu Johanna Nuorteva	73
Valtuutettu Reetta Vanhanen.....	74
Valtuutettu Johanna Nuorteva (vastauspuheenvuoro).....	75
Valtuutettu Katju Aro	75
Valtuutettu Sinikka Vepsä	76
Valtuutettu Anna Vuorjoki	77
Apulaispormestari Pia Pakarinen.....	77
Valtuutettu Sinikka Vepsä (vastauspuheenvuoro)	78
Valtuutettu Reetta Vanhanen (vastauspuheenvuoro)	79
Valtuutettu Anna Vuorjoki (vastauspuheenvuoro).....	79
Valtuutettu Ulla-Marja Urho	80
Valtuutettu Johanna Sydänmaa	80
Valtuutettu Johanna Laisaari	81
Valtuutettu Johanna Nuorteva	81
Valtuutettu Anna Vuorjoki	82
358 §.....	82
Esityslistan asia nro 21	82
VALTUUTETTU LEO STRANIUKSEN ALOITE AVOIMESTA URHEILUPIISTOSTA TÖÖLÖNLAHDEN KULTTUURIKÄYTTÄVÄN JATKEEKSI.....	83

27.11.2019

Valtuutettu Leo Stranius	83
Valtuutettu Elina Moisio	84
359 §.....	84
Esityslistan asia nro 22	84
VALTUUTETTU SAMI MUTTILAISEN ALOITE SIIRRETTÄVÄSTÄ TAPAHTUMALAVASTA KAUPUNGINOSAYHDISTYSTEN KÄYTTÖÖN	84
Valtuutettu Sami Mutttilainen	84
Valtuutettu Jaana Pelkonen	85
Valtuutettu Sami Mutttilainen	85
Apulaispormestari Tomi Sevander.....	85
Valtuutettu Sami Mutttilainen (vastauspuheenvuoro).....	86
Apulaispormestari Anni Sinnemäki	86
Valtuutettu Sami Mutttilainen (vastauspuheenvuoro).....	87
Ledamoten Thomas Wallgren.....	87
362 §.....	88
Esityslistan asia nro 25	88
VALTUUTETTU REETTA VANHASEN ALOITE MATALAN KYNNYKSEN VANHEMMUUSVALMENNUKSEN LISÄÄMISESTÄ	88
Valtuutettu Reetta Vanhanen.....	88

27.11.2019

---

340 §

Esityslistan asia nro 3

HELSINGIN KAUPUNGIN TALOUSARVIO VUODEKSI 2020 JA TALOUSSUUNNITELMA VUOSILLE 2020–2022

Valtuutettu Mika Ebeling

Arvoisa puheenjohtaja.

Mikäli tässä tulee äänestykseen valtuutettu Biaudet'n ponsi, niin katson, että tämä ruotsinkielinen versio on ensisijainen, josta äänestetään, sillä pidän itsestäänselvänä, että sitä hän on tarkoittanut. Näiden ponsien tai käännöksen ja ruotsinkielisen version välissä on eroavuus, mutta äänestettäneen varmaan ruotsinkielisestä versiosta.

341 §

Esityslistan asia nro 4

VANTAAN RATIKAN YLEISSUUNNITELMA JA TOTEUTTAMISSUUNNITTELU

Valtuutettu Ted Apter

Kiitos, puheenjohtaja. Arvon valtuusto.

Seudullisen joukkoliikenteen kehittäminen on erittäin hieno asia, ja meillä on kuitenkin monta kokemusta jo siitä, että osa joukkoliikenneprojekteistamme on mennyt vähän niin kuin sinne päin eikä riittävästi hyvin maaliin. Tämän vuoksi sinänsä Vantaan ratikka on erinomainen hanke. Se kannattaa tehdä mahdollisimman hyvässä yhteistyössä Helsingin kaupungin kanssa, mutta jotta varmistetaan se, että päätöksen-

27.11.2019

---

tekijöillä ja eri kaupunkien palvelusuhteissa olevilla on riittävän pitkäjänteisesti mietitty se, että miten meillä on varikkokapasiteettia ja vaunukapasiteettia, miten ne vaunut korjataan ja huolletaan, niin minulla olisi ponsiesitys, joka kuuluu näin:

Kaupunginvaltuusto hyväksyessään Vantaan ratikan 18.9.2019 päivätyyn yleissuunnitelman jatkosuunnittelun pohjaksi edellyttää, että selvitetään mahdollisuudet päivittää syksyllä 2018 hyväksytty varikkosuunnitelma, jotta pystytään varautumaan riittävään varikkokapasiteettiin sekä Helsingin sisäisen että seudun tuleviin tarpeisiin.

Voimakkaasti laajenevan raitiovaunuliikenteen vuoksi on erityisen korostettu tarve huolehtia riittävästä kaluston kunnossapito- ja korjaustarpeiden kapasiteetista.

Kiitos.

Apulaispormestari Anni Sinnemäki

Arvoisa valtuuston puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Ajattelin kommentoida valtuutettu Apterin ponsiesitystä, mutta sitä ennen itse asiassa muutama sana sekä tästä Vantaan ratikasta että siitä näkymästä, joka meillä tällä hetkellä on seudullisen raitiotieverkoston kehittämisessä.

Voi sanoa, että jos katsomme taaksepäin, niin aika lyhyessä ajassa on kehittynyt sellainen näkymä ja mennyt eteenpäin lukuisia suunnitelmia, jotka käytännössä tulevat 2020-luvulla jo tarkoittamaan sitä, että vanha Helsingin kantakaupungin ratikkaverkko ei oikeastaan ollenkaan enää ole ainoa asia, jota meillä ratikkaverkossa on, vaan meille on kehittymässä lukuisia pikaratikoita, joiden luonne on seudullinen. Espoosta on tulossa nyt kovasti hyvän aikaa juuri tällä hetkellä jo Raide-Jokerin myötä ratikkakaupunki, ja tämä Vantaan ratikka, jos se heillä päätöksenteossa etenee, tarkoittaa sitä, että myös Helsinki ja Vantaa olisivat yhdistyneitä nimenomaan pikaraitiotielinjan varrelle, vaikka Helsingin osalta tietenkin tässä kohtaa tämä matka olisikin lyhyt. Näiden nyt tällä hetkellä suunnittelussa olevien hankkeiden lisäksi meillä on seudun yhteisessä maankäytön, asumisen ja liikenteen suunnitelmassa, MAL 2019 -suunnitelmassa, myös muita ratikkahankkeita, kuten meillä itsellämme tällä hetkellä valmistelussa oleva Viikin-Malmin pikaratikka, ja sitten seudulla on paljon ajatuksia ja pohdintoja siitä, miten nämä Helsingin keskusta tulevat pikaratikat ajan myötä myöhemmin yhdistyi-

27.11.2019

---

sivät poikittaisiin linjoihin esimerkiksi Espoossa ja Vantaalla. Eli sekä kaupunkimme on oman yleiskaavansa mukaisesti rakentumassa raide-liikenteen verkostokaupungiksi, mutta ei itse asiassa vain Helsinki, vaan myös koko pääkaupunkiseutu.

Vantaan ratikan osalta ehkä mielestäni Helsingin kannalta se tärkein osuus koskee tietenkin sitä, että mitä mahdollisuuksia tämä hanke luo nimenomaan Mellunmäen ja laajemmin Mellunkylän kehittämiseksi. Vantaan lentoaseman alue on merkittävä työpaikka-alue, ja koko tämän Vantaan hankesuunnittelun ytimessä on raitiotielinjan rakentamisen lisäksi kaupunkikehittäminen, täydennysrakentaminen, alueiden nostaminen ja monipuolistaminen. Tämä sama periaate, joka Vantaalla on tarkoitus toimia, että klassiset vantaalaiset lähiöt tämän ratikan varrella voisivat saada tästä ratikasta uutta virtaa, uusia mahdollisuuksia täydennysrakentamiseen, niin tämä tietenkin koskee meillä Helsingissä sitten myös Mellunmäkeä. Nämä yleisinä huomioina ja näkemyksinä siihen, miksi meidän kannattaa mielestäni kaupunginhallituksen päätöksen mukaisesti olla tätä yleissuunnitelmaa jatkosuunnittelun pohjaksi hyväksymässä.

Sitten vielä tästä varikkokysymyksestä lyhyesti. Tosiaankin, kuten me olemme huomanneet siitä aika kiihkeästä keskustelusta, jota on käyty lähijunien varikkojen osalta jo julkisuudessakin, niin raideliikenteen, raidejoukkoliikenteen laajentuessa varikkokysymysten merkitys kasvaa. Sillä on vaikutuksia hyvään operointiin, ylläpitoon ja itse asiassa aika paljon myös käyttökustannuksiin, koska käyttökustannuksiin vaikuttaa se, missä varikot sijaitsevat. Tämä on yksi niistä kysymyksistä, joissa meidän kannattaa katsoa, miten seudullisesti raitiotieliikenteen osaminen sen eri osa-alueilla kehittyä, ja pidän itse tätä valtuutettu Apterin pontta aivan asiallisena ja hyvänä. Ainakin itse aion äänestää sen puolesta. Meillä on tällä hetkellä pääkaupunkiseudun kaupunginjohtajakokouksen päätöksen mukaisesti ollut työryhmä, joka on työstänyt näitä varikkokysymyksiä. Sen raportti tulee valmistumaan kohtuullisen pian. Ei sekään tarjoa meille näihin kysymyksiin valmiita vastauksia, vaan suunnittelua tulee jatkaa, jotta voisimme sitten raitiovaunuverkon laajentuessa myös päästä tilanteeseen, jossa varikkoverkko on optimaalinen.

Kiitos.

Valtuutettu Mika Ebeling

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät kaupunginvaltuutetut.

27.11.2019

Vantaan ratikka on mielenkiintoinen hanke, joka sivuaa hieman Helsinkiäkin. On sinänsä vantaalaisten oma asia, mihin rahansa käyttävät, mutta pidän kyllä huolestuttavana sitä, että hankkeen hyöty-kustannussuhde on vain 0,78. Erityisen huolestuttavana pidän toteamusta ”tämä jää alle yhteiskuntataloudellisen kannattavuusrajan, mikä on tyypillistä kaupunkialueiden raidehankkeille”. Tähän lisäksi, että valitettava tosiasia on myös ollut se, että joukkoliikennehankkeiden kustannukset ovat usein, jos eivät nyt karanneet käsistä, niin ainakin usein osoittautuneet merkittävästi korkeammiksi kuin on arveltu siinä vaiheessa kun poliitikkojen on pitänyt tehdä päätöksiä.

Olen jo 1990-luvun alkupuolelta kannattanut voimakkaasti poikittaista joukkoliikennettä. Sen parantaminen on tärkeää, koska poikittainen joukkoliikenne oli surkeassa jamassa, koska poliitikot eivät aikanaan ymmärtäneet pyrkiä tyydyttämään poikittaisia liikennetarpeita myös joukkoliikenteen keinoin, vaan henkilöautoliikenne oli käytännössä ainoa nopea tapa, jolla nämä tarpeet tyydytettiin. Olen kuitenkin pitänyt tärkeänä, että joukkoliikennehankkeet ovat yhteiskuntataloudellisesti kannattavia, ja sen johdosta suhtauduin pitkään nihkeästi Raide-Jokeriin, koska sen hyöty-kustannussuhde jäi selvästi alle yhden, vaikka lopulta hankkeeseen myönnöinkin. Ei tarvitse olla mikään suuri ennustaja, jos esittää, että lopulta tämänkin hankkeen kustannukset tulevat merkittävästi kasvamaan ja että hyöty-kustannussuhde tulee tästäkin esitetystä laskemaan.

Hanke koskee Helsinkiä vain pienessä määrin. On tärkeää, että linja päättyy hyvään jatkoyhteyteen Helsingin metroon. Lisäksi on tärkeää, että toimimme yhteistyössä naapurikaupungin kanssa. Siksi kannatan päätösesitystä, koska Helsingin kannalta se ei ole erityisen ongelmallinen, vaikka näen tässä myös tiettyjä toisenlaisia piirteitä.

Kiitos.

Valtuutettu Atte Harjanne (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Hyvin nosti valtuutettu Ebeling tästä hyöty-kustannussuhteen esille, mutta ainakin oma käsitykseni on, että nämä ovat – sinänsä ihan hyödyllinen työkalu erilaisten investointien pohtimiseen – hyvin rajallisen suhteen, mitä sinne hyötyyn itse asiassa lasketaan. Raidehankkeessa tällaisessa tulevat vastaan laadulliset kaupunkiympäristön muutokset ja monet asiat, joita sinne ei tule ikään kuin mukaan, eli tästä ei voi päätellä, ettei tämä ole lähtökohtaisesti yhteiskunnallisesti kannatet-

27.11.2019

---

tava hanke. Tämä on hyvin rajallisen analyysin tulos ymmärtääkseni tämä luku.

Valtuutettu Sami Muttilainen

Kiitoksia, puheenjohtaja.

On hienoa, että Helsinki lähtee mukaan Vantaan raitiovaunuhankkeeseen 24 000 eurolla per metri. Vielä Vantaalta puuttuu se reilut 390 miljoonaa ja Vantaan valtuuston päätös asiasta. Pistin myös merkille, että Vantaalle suunnitellaan ratikkaa eikä raitiovaunua saatikka skurua tai spåraa. Toivotan onnea ja menestystä ikään kuin tämän budjetoinnin suhteen. Tässä kaupungissa on ikäviä esimerkkejä siitä, että raidehankinnat eivät ihan pysy aina välttämättä aikataulussa ja budjetissaan, mutta kannatan ehdottomasti kuitenkin raitioliikennettä, ja hienoa että Helsinki, kuten todettua, tukee tätä 500 metrin hanketta myös omalta osaltaan.

Kiitos.

Valtuutettu Paavo Väyrynen

Puheenjohtaja.

Kyllä minäkin voin tämän esityksen hyväksyä. Jos Vantaa päättää tuon ratikan rakentaa, niin on järkevää, että Helsinki on siinä esitetyllä tavalla mukana. Mutta haluaisin tässä nostaa periaatteellisessa mielessä kysymyksen, kuinka paljon kannattaa tulevaisuudessa investoida vain raideliikenteeseen. Meillä on tästä ensinnäkin huonoja kokemuksia. Nykyään lähes kaikki myöntävät, että Kehäradan rakentaminen oli virhe. Se maksoi valtiolle lähes 600 miljoonaa, Vantaan kaupunki maksoi pari sataa, Helsinki oli siinä mukana. Jo silloin olisi pitänyt rakentaa se yhteys, mitä nyt suunnitellaan, eli suora yhteys Helsingin keskustasta lentokentän kautta Keravan eteläpuolelle pääradalle eli tämä Tunnin rautatie. Se olisi pitänyt rakentaa silloin. Tehtiin Kehärata, että saataisiin Marja-Vantaan alueelle mittava teollisuus- ja asutusalue. Eipä sitä ole kyetty kehittämään, kun Vantaan rahat menivät tähän rautatiehen. Nyt aiotaan rakentaa 400 miljoonan euron raitiotieyhteys.

Täytyy muistaa, että on muutakin joukkoliikennettä kuin kiskoliikenne, ja se on joustavampaa. Meillä on nyt jo kierrätettävät bussit. Bussit kulkevat biopolttoaineilla, on sähköbussuja. Tulevaisuudessa liikenne sähköistyy, tulee olemaan joustavaa joukkoliikennettä, joka ei ole sidot-

27.11.2019

---

tu näihin kiskoihin. Kun rakennetaan kiskoja, niin sitten asutus keskiteään näitten kiskojen ympärille, keskitetään yhdyskuntarakennetta tavalla, joka ei ole kokonaisuuden kannalta järkevä. Äskettäin radiosta kuulin selvitystä, kuinka jopa ilmaitse aiotaan ruveta melko pian sähköllä liikkumaan, eli kehitetään pienlentokoneita, jotka saattavat korvata kaupunkialueilla taksit. Miksei voi kehittyä myös sellaista joukkoliikennettä, joka kulkee sähköllä ilmaitse? Asiantuntijoita haastateltiin, todisteli, että tämä ilmataksi olisi halvempi kuin maata myöten kulkeva taksi. Siis tekniikka kehittyä valtavaa vauhtia. On vanhanaikaista ajatella investoida pelkästään näihin kiskoliikennehankkeisiin.

Täytyy myös muistaa, että nämä kiskoliikennehankkeet usein aiheuttavat päinvastaista vaikutusta kuin mihin pyritään. Kehärata heikensi Vantaalta monien kulkuyhteyksiä Helsinkiin, kun pitää ensin siirtyä bussilla rautatien varteen, että pääsee sitten rautatietä myöten kiertoitse Helsinkiin. Suorat yhteydet Helsingin kaupunkiin heikkenivät. Moni sen takia käyttää enemmän henkilöautoa. Sama koskee osittain länsimetraa. Espoossa suorat yhteydet Helsinkiin ovat heikentyneet. Tämä on vanhentunut ideologia, että pelkästään kiskoliikenne on hyvää joukkoliikennettä, eikä sitä pitäisi edistää.

Mutta kuten sanottu, jos Vantaa nyt päättää käyttää 400 miljoonaa rakentaakseen tämän ratikan, ja sitten Helsinki pääsee siihen pienellä rahalla mukaan, niin kaipa siihen kannattaa mennä. Mutta ehkäpä Vantaalla vielä mietitään tätä asiaa.

Kiitoksia.

Valtuutettu Sirpa Asko-Seljavaara (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Kiitän valtuutettu Väyrystä siitä, että hän uskaltaa arvostella tätä raitiotierakentamistamme, koska valitettavastihan tällainen raitiovaunu on 10 kertaa enemmän energiaa käyttävä per kilometri kuin sähköbussi, minkä takia tällainen hirveä raitiovaunuhuuma, joka meillä nyt on, niin sitä pitäisi jonkun uskaltaa vähän arvostellakin. Ehkä meidän pitäisi todella ajatella, että sähköbussit ovat tulossa ja myös nämä pienlentokoneet.

Valtuutettu Eveliina Heinäluoma

Kiitos, puheenjohtaja.

27.11.2019

Olen ymmärtänyt niin, että kuitenkin näiden kiskojen ja raitioliikenteen kautta mahdollistuu tiivis kaupunkirakenne, ja sitä meidän mielestäni pitää tässä pääkaupunkiseudulla kehittää. Tiivistä kaupunkirakennetta, joka mahdollistaa sujuvaan joukkoliikenteeseen panostamisen.

Mutta tästä Vantaan ratikasta haluaisin sanoa sen, että vaikka tämä nyt nimellisesti on Vantaan ratikka, niin kyllä näen tämän hankkeen myös keskeisesti helsinkiläisten etuna ja erityisesti Itä-Helsingin etuna, koska kuten apulaispormestari Sinnemäki tässä omassa puheenvuorossaan toi esiin, niin kyllähän Mellunmäen kehittäminen mahdollistuu ihan uudella tavalla jos ja kun tämä Vantaan ratikka toteutuu. Nythän Mellunmäki on jäänyt vähän tästä kehityksestä jälkeen, kun vertaa esimerkiksi Myllypuroa ja muita näitä metroradan varren pysäkkejä. Joten näen tämän helsinkiläisten, itähelsinkiläisten etuna, että tämä hanke menee eteenpäin. Sen osalta haluan myös antaa tukeni Vantaan valtuustolle, joka käsittääkseni tekee joulukuussa päätöksiä tästä hankkeesta. Olen ymmärtänyt, että siellä myös on vielä pohdinnassa näitä bussi- versus raitiotieyhteyksiä, ja toivon, että Vantaan kaupunginvaltuusto näkee tämän raitiotieyhteyden tärkeänä ja antaa sille kannatuksensa, ja sitä kautta mahdollisuus ihan uudella tavalla seudullinen yhteistyö ja seudullinen panostus julkiseen liikenteeseen. Kuten sanottu, niin kyllä tämä raitiotieliikenne on ilmastonmuutoksen ja tiiviin kaupunkirakenteen kannalta hyvä ja taloudellinen vaihtoehto.

Valtuutettu Sirpa Asko-Seljavaara (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Todellakin olen samaa mieltä Heinäluoman kanssa siitä, että pitkillä matkoilla, niin kuin nämä Jokerit ja niin kuin tämä Vantaan ratikka tulee olemaan, raitiovaunu on erittäin tehokas ja hyvä tapa liikkua. Mutta se, että me vedämme kaikista uusista kaupunginosahankkeistamme – niin kuin Jätkäsaaresta, Hernesaaresta, Nihtistä – raitiovaunuja kaikkiin suuntiin, niin se ei ehkä ole niin viisasta, koska kaupungin keskusta ei pysty imemään sitä liikennettä, mikä sieltä tulee, niin kuin hyvin kymplautakunnassa eilen nähtiin.

Valtuutettu Sinikka Vepsä (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

27.11.2019

Komppaisin Paavo Väyrystä ja valtuutettu Asko-Seljavaaraa. Haluaisin kiinnittää huomiota tähän pikaratikka-sanaan. Ne kulkevat 25 kilometriä tunnissa, että en tiedä, onko pitkilläkään matkoilla ihan hirveän, ja kuka käy Mellunmäestä lentoasemalla töissä, 47 minuuttia yhteen suuntaan, 2 tuntia lisää työmatkaa esimerkiksi, että ei hirveästi nyt Mellunmäen? Vantaalle päin parantaa. Nämä sähköbussit ja tulevaisuudessa akuilla ladattavat sähköpientokoneet ovat paljon ympäristöystävällisempiä ja edullisempia kuin nämä ratikat.

Kiitos.

Valtuutettu Mika Ebeling (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Valtuutettu Vepsä kiinnitti sinänsä hyvin huomiota siihen sanaan pikaratikka, koska se luo mielikuvan hitaasta ratikasta, jota yritetään sanoa pikaiseksi ja nopeaksi. Helsingin keskustassa tämä olisi kohtuullisen nopea, mutta tuskin tuolla. Ehkä imagosyistä kannattaisi miettiä parempaa.

Valtuutettu Sami Muttilainen (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Totean tähän vain, että en tiedä, kuinka laajasti valtuustomme asia on ottaa tähän kantaa, mihin Vantaa fyrrkansa laittaa, mutta mikäs siinä. Pitkä ilta tulossa, niin istutaan nyt pidemmän kaavan kautta.

Valtuutettu Laura Rissanen

Kiitos, puheenjohtaja.

Aivan alkuun haluan kannattaa tätä valtuutettu Apterin tekemää toivomuspontta, jos sitä vielä ei kannatettu. HKL:n johtokunnassakin olemme tästä hankkeesta lausuneet myönteisesti. Tämä tosiaan Helsingin kannalta on varsin hyvä diili, että saamme kehitettyä Mellunmäkeä. Valtuutettu Vepsälle haluaisin todeta sen, että joo, lentokentälle 47 minuuttia, mutta Tikkurilaan 22 minuuttia. Tikkurilassa on tällä hetkellä jo iso mahdollisuus kehittää entistä enemmän työpaikkakeskittymää entistä vahvemaksi. Ei pidä katsoa vain sitä koko patkää.

27.11.2019

Mitä tulee sitten siihen, että minkä takia me rakennamme raideliikennettä. Me varmaan kaikki olemme samaa mieltä siitä, että meidän pitää nostaa joukkoliikenteemme kulkumuoto-osuutta, ja me naisethan tässä asiassa teemme osamme. Naisten osuus joukkoliikenteen käyttäjistä on suurempi kuin miesten, ja tutkimusten mukaan miehet nimenomaan preferoivat raideliikennettä. Emmeköhän me halua nyt myös miehet käyttämään joukkoliikennettä, niin siinäkin mielessä tämä raideliikenne on järkevää.

Kyllä mielestäni kaupunkilaiseen elämänmuotoon kuuluvat ne sparat. Jos ajatellaan tätä, mihin valtuutettu Asko-Seljavaara viittaisi, tätä kantakaupungin ratikoiden lisäämistä, että siinä mielessä sekin on perusteltua. Mutta että tämä Vantaan ratikka on Helsingille hyvä hanke, ja nyt sitten odotamme, minkälaisen päätöksen vantaalaiset valtuutetut tekevät siitä, että haluavatko he rakentaa ratikan varaan muodostuvaa kaupunkia vai sitten jonkun muun varaan.

Kiitos.

Valtuutettu Osmo-Soininvaara

Arvoisa puheenjohtaja.

Ajattelin ensin, etten sano tästä mitään, koska pessimismin lietsominen ei ole koskaan kauhean positiivista, mutta kun tämä on aika iso päätös, niin haluan sanoa, että en ole ollenkaan varma, että tämä on järkevä. Helsingin kannalta tämä on järkevä, ja on ihan selvää, että tämä varsinainen riskipäätös tehdään Vantaalla, ja meillä ei ole mitään syytä ryhtyä sitä kamppitamaan. Toivon, että HSL:n erittäin monimutkaiset laskutusjärjestelmät eivät johda siihen, että tämän alijäämä tulee meidän maksettavaksemme, koska minusta tämä on Vantaan asia.

Se, minkä takia olen tästä pessimistinen, johtuu siitä, että vaikka tänne pääkaupunkiseudulle on tulossa paljon väkeä, niin minä en usko, että tulee niin paljon väkeä, että noin pohjoisessa ja kaukana keskustasta tulisi niin voimakasta maankäyttöä kuin mitä tämä edellyttää. Varsinkin kun Helsingin aikoo aika paljon itse panostaa tähän maankäyttöön, jolloin uskon, että tämä tulee olemaan tiiviimpi tämä yhdyskuntarakenne.

Sitten tähän yleiseen keskusteluun haluan valtuutettu Ebelingille sanoa, että nämä kustannus-hyötysuhteet on tarkoitettu sellaisiin tilanteisiin, kun 2 kaupungin välille läpi asumattoman preerian rakennetaan joku väylä. Siihen nämä laskukaavat ovat oivia, mutta laskettaessa

27.11.2019

---

kaupunkiliikenteen hyötyä ja haittoja niillä ei ole mitään tekemistä, koska tällaisen, niin kuin tässä sen pikaratikan suurin hyöty on tämä maankäytöllinen hyöty, niin se puuttuu tästä laskelmasta kokonaan. Siis se hyöty, mitä tavoitellaan, ei ole laskelmassa mukana ollenkaan. Tämän takia nyt ollaan kehittämässä, yritetään kehittää parempia las-kutapoja, jotka pätsivät myös kaupungeissa, mutta tuosta maaseudulle tarkoitettusta mallista ei ole siis mihinkään.

Sitten Paavo Väyrysen kanssa olen ihan samaa mieltä, että kyllä tällai-nen raideliikenne eheyttää yhdyskuntarakennetta. Hän käytti toista ad-jektiivia, mutta tarkoitti siis yhdyskuntarakenteen eheytymistä, ja se on raideliikenteen ehdottomasti hyvä puoli kumipyöräliikenteeseen verrat-tuna. Mutta hänen käsityksensä siitä, että esimerkiksi metro olisi joten-kin lisännyt autoilua, niin jotenkin ne sitten onnistuvat menemään pii-loon ne autot, koska Länsiväylällä henkilöautoliikenteen määrä on kyllä vähentynyt. Että jotenkin kiusallaankin ne ihmiset yrittävät toimia toisel-la tavalla.

Mutta kuten sanottu, meillä ei ole mitään syytä vastustaa tätä hanketta, mutta historiankirjoja varten halusin vain sanoa, että olen erittäin pes-simistinen, onko tässä järkeä.

Valtuutettu Mika Ebeling (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Valtuutettu Soininvaaran kritiikki hyöty-kustannuslaskelmaan on var-masti varsin perusteltu, mutta miksi meille esitetään perusteluissa sel-laisia numeroita, jotka eivät huomioi asioita kunnolla. Siis halutaanko meitä johtaa harhaan vai halutaanko meille antaa sellaisia numeroita, joilla ei oikeasti ole sitä ratkaisevaa merkitystä? Minusta meidän pitää saada hyvä valmistelu eikä epämääräisiä lukuja.

Valtuutettu Osmo Soininvaara (vastauspuheenvuoro)

Teknisessä korkeakoulussa on aikanaan opetettu, että liikennehank-keisiin pitää liittää tällainen suure, ja sen takia se niihin aina liitetään. Toivottavasti joskus alkavat opettaa toisella tavalla.

Valtuutettu Arja Karhuvaara

Kiitos.

27.11.2019

Kannatan myös tätä aloitetta, mutta tässä on muutama asia, josta haluaisin mainita. Ensinnäkin siitä, että maakuntakaavassahan me olemme olleet myös aika huolestuneita siitä, että näitä varikkoalueita ei tahdo mistään löytyä, ja siellä ainakin tuetaan niiden löytymistä. Sitten toinen on yleensä tämä HSL:n tehtävien järjeistäminen ja tarkentaminen niin että kaiken liikenteen koordinaatio täällä pääkaupunkiseudulla olisi yksissä käsissä, eikä jokainen kunta rakentaisi omia pieniä linjojaan ja verkkojaan, jotka huonoissa visioissa jopa eivät keskustele eivätkä koordinoitu keskenään.

Spåra on sikäli hyvä kulkuväline – joku täällä mainitsi, että miehet menivät myös siihen helpommin – että se on matalan kynnyksen lähipalvelu ja yleensä tiheämmällä kulkuvälillä, jolloin liikennöinti oikeasti asioiden hoidossa on mahdollinen. Itse suhtaudun myös skeptisesti kyllä tähän pituuteen. Jotenkin näkisin, että normaali raideliikenne toimisi pitkällä matkoilla paremmin, ja sitten siellä sisäisesti eri taajamissa järjestettäisiin omia raitiovaunuja sisäisen liikenteen hoitamiseksi, mutta ei minulla tätäkään vastaan ole, jos Vantaa haluaa itse tämän pääsääntöisesti maksaa.

Kiitos.

Valtuutettu Paavo Arhinmäki

Arvoisa herra puheenjohtaja.

Kuten tässä on todettu, niin Helsingin osalta tämä on hyvin lyhyt pätkä, ja ne isot päätökset tekee Vantaa. Noin yleisellä tasolla voi sanoa, että harva kaupunki on katunut päätöksiä panostaa raideliikenteeseen, mutta Suomestakin löytyy kaupunkeja, jotka ovat katuneet monesti päätöstä luopua raideliikenteestä. Raideliikenne, jos katsoo sen käyttöä ja sitä, mihin ihmiset haluavat hakeutua, niin kyllä raideliikenne on se, jonka varten ihmiset myös haluavat hakeutua asumaan, ja siinä mielessä se on järkevää.

Mutta kun on kysymys Helsingin valtuustosta, niin varmaan ennen muuta tätä hanketta pitää katsoa Helsingin näkökulmasta. Valtuutettu Heinäluoma tässä toikin esille jo sen, että tämä voi omalta osaltaan nostaa Mellunmäen asemaa. Kätevät, suorat raideliikenneyhteydet Tikkurila kohti ovat Mellunmäen ja laajemminkin Itä-Helsingin etu. Tällä hetkellä siinä menee joitain bussilinjoja. Nostaisin toisen lähiön, joka tällä hetkellä on kohtuullisen hankalasti tavoitettavissa eli Jakomäki. Tulevaisuudessa tämä voi olla erittäin suuri mahdollisuus Jakomäelle,

27.11.2019

Alppikylälle, tälle alueelle, että kun olemme suunnitelleet raitiovaunulinjausta Kalasatamasta, Arabianrannasta siihen suuntaan, niin on järkevää, että on kytkettävissä tämä Vantaan raitiovaunuhanke Helsingin omiin raitiovaunuhankkeisiin. Silloin voidaan vetää toinen yhteys Jakomäen kautta – tässähän on suunniteltu varikkoa sinne Vantaan puolelle Vaaralaan lähelle Jakomäkeä – jolloin kaupunginosa, joka monella tapaa joukkoliikenteen näkökulmasta on ollut hankalasti tavoitettavissa, saa aivan uudenlaiset yhteydet niin junalle Tikkurilaan kuin sitten metrolle Mellunmäkeen.

Helsingin näkökulmasta tämä hanke on äärimmäisen positiivinen, ja ehkä meidän kannattaa ennen muuta pitäytyä sen arvioimiseen. Toivon mukaan Vantaa näkee sen, minkä moni muukin kaupunki on nähnyt, että raideliikenteeseen panostaminen on lähes aina ollut päätös, johon on oltu jälkikäteen hyvin tyytyväisiä.

Valtuutettu Jukka Järvinen

Hyvät valtuutetut.

Kestävyys, vihreys ja ekologisuus. Vihreys ja ekologisuus ovat keskeisiä suunnitteluperiaatteita Vantaan ratikan yleissuunnittelussa. Vihreys liittyy sekä raitiotien että ympäristön fyysisiin rakenteisiin ja käyttökemuksiin. Raitiotie lisää uuden kulkumuodon jo valmiiksi tiiviiseen kaupunkiympäristöön. Tavoitteena on ollut koko raitiotien matkalla välttää olemassa olevaa kaupunkivihreää ja lisätä sitä mahdollisimman runsaasti. Itse raidealue toteutetaan ensisijaisesti nurmipintaisena ja toissijaisesti nurmikivipintaisena aina kun se on mahdollista. Käytön mahdollisuutta nurmen ohella suositellaan tutkittavaksi seuraavassa suunnitteluvaiheessa.

Nurmipintaisen raiteen lisäksi raidelinjauksen varteen istutetaan yhteinäiset puurivit koko matkalle aina kun se on mahdollista. Katupuihin ja pensaisiin valitaan useita lajeja luonnon monimuotoisuuden lisäämiseksi. Siellä, missä katupuiden istuttamiselle ei löydy tilaa, käytetään köynnöspylväitä. Esimerkiksi Kielotiellä bulevardimainen ilme voidaan saavuttaa tiheään istutetulla köynnösaieheella ratikkalinjan ja ajoradan vieressä. Linjauksen varrella olevat isot ja suunnitteilla olevat huivesirakenteet, kuten painanteet ja kosteikot, sekä bussipysäkkirakenteet antavat mahdollisuuksia erilaisten biotooppien luomiseen ja kaupunkiluonnon monimuotoisuuden lisäämiseen.

Raitiotien ympäristöön on integroitu kaupunkivihreää lisää kaupunkilaisten hyvinvointia. Saavutettavuus ja alueella orientoituminen helpottuu

27.11.2019

---

mieleen painuvan ympäristön avulla. Erilaisilla kasvillisuusaiheilla voidaan korostaa paikkojen omaa identiteettiä esimerkiksi lentoaseman, kauppakeskusten ja erityisesti pysäkkien ympäristöissä. Viihtyisällä rai-
deympäristöllä lisätään paikan tunnettuutta esimerkiksi näyttöjen eri ai-
kaan kulkeville ja ? eriväristen ? avulla. Vihreät yksityiskohdat
pysäkeillä kertovat myös kaupunkitilojen olevat huolenpidosta ja inhi-
millisyydestä ja voivat yksittäisinäkin elementteinä lisätä positiivista
imagoa ja torjua eriytymistä. Samalla kaupunkivihreä sitoo pölyä ja
epäpuhtauksia ja esimerkiksi viilentää mikroilmastoa kesähelteellä teh-
den kaupunkiympäristöstä ja raitiotien käyttökokemuksesta miellyttä-
vämmän. Ratikan myötä tulevat työpaikkavaltaiset alueet paremmin
saavutettaviksi itävantaalaisille sekä itähelsinkiläisille. On perusteltu ja
kannatettava suunnitelma. Täytyy katsoa, että budjetti pitää lopussa
vielä, että budjetti ei muutu kovasti ?.

Kiitos.

Apulaispormestari Anni Sinnemäki

Arvoisa valtuuston puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Kommentoin omalta osaltani vielä muutamaa keskustelussa esillä ollut-
ta asiaa. Tosiaankin se, mihin näitä tämäntyyppisiä hyöty-
kustannuslaskentoja voidaan käyttää, niin niitä voidaan käyttää osittain
hankkeiden keskinäiseen vertailuun ja paremmuusjärjestämiseen, nii-
den paremmuusjärjestyksen arvioimiseen, mutta kuten keskustelussa
todettiin, Vantaan omassakin päätöksenteossa sitten tulevat varmasti
painamaan nämä uudisrakentamisen, täydennysrakentamisen ja
maankäytön hyödyt. He arvioivat sekä tämäntyyppistä hyöty-
kustannuslaskentaa että sitten niitä mahdollisia laajempia hyötyjä.

Ehkä vielä siihen tematiikkaan, että kun raiteet eheyttävät ja keskittävät
yhdyskuntarakennetta, kuten ne tekevät, niin se on ehkä se syy, minkä
takia raiteet eivät esimerkiksi vertaudu sähköbussilinjoihin. Sähköbussi-
linjoilla ei ole samanlaista ominaisuutta, että ne houkuttelisivat ympäril-
leen investointeja – investointeja uusiin työpaikkasijainteihin, investoin-
teja uuteen asuinrakentamiseen. Siinä mielessä ne eivät ole samanlai-
nen vaihtoehto kuin sitten raiteet ovat kaupunkikehittämisen kannalta,
uusien asukkaiden ja työpaikkojen houkuttelun kannalta. Sinänsähän
meillä sähköbusseihin kyllä satsataan, ja tulemme näkemään seuraavien
5 vuoden aikana, että aika iso osa jo lyhyessä ajassa bussilinjas-
tostamme tällä seudulla tulee sähköistymään.

27.11.2019

Sitten ehkä siihen pohdintaan, jota valtuutettu Soininvaara teki. Näen, että sen arvioiminen, löytyykö Vantaalta tämän ratikkareitin varrelle tarpeeksi kehitettäviä alueita ja tarpeeksi vetovoimaa tämän ratikan avulla, niin se on varmasti se kysymys, jota Vantaalla nimenomaan arvioidaan, ja he joutuvat siihen ottamaan kantaa. Tätähän hanketta suunnitellaan samaan aikaan kun he tekevät omaa yleiskaavaansa.

Vielä ehkä siihen haluan kiinnittää huomiota, että niin meidän osaltamme kuin sitten Vantaalla tämä päätöksentekohan on tehty sillä tavalla, että kun nyt hyväksymme yleissuunnitelman jatkosuunnittelun pohjaksi, niin tässä emme vielä omalta osaltamme sitoudu tähän hankkeeseen investointina, vaan sitoudumme tähän jatkosuunnitteluun. Vantaalla tämä on ajateltu tehtävän samalla tavalla. Malli on vähän sellainen kuin mitä Tampereella tehtiin Tampereen ratikan osalta, eli on tarkoitus suunnitella tarkemmin, arvioida hyötyjä tarkemmin, arvioida kustannuksia tarkemmin, ja Vantaallakin sitten lopullinen päätös tullaan tekemään vasta myöhemmin, ja niin tapahtuu myös meidän osaltamme. Eli siinä vaiheessa tulee sitten vielä toinen hetki punnita hyötyjä ja kustannuksia myös meidän kannaltamme. Vaikka arvioisin itse, että tämä suunnitteluvaiheen läpi vieminen varmaan yleisesti ottaen – jos se on hyväksytty Vantaalla – luo painetta olla hyväksymässä sitä itse hankesuunnitelmaa, mutta päätöksentekijät silti voivat ottaa sitten siinä vaiheessa myös kantaa esimerkiksi siihen, onko tässä arvioidussa hankkeen kustannuksissa pystytty pysymään vai ei.

Kiitoksia.

Valtuutettu Paavo Väyrynen (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Haluan vielä puolustaa hieman omaa näkemystäni. Kun näitä raideliikenneyhteyksiä rakennetaan, niiden ulkopuolelle jää merkittäviä kaupunginosia, paljon elävää asutusta, työpaikkoja. Kyllä kaikkien alueitten kehittäminen on järkevää. Jos ajatellaan ympäristöllisesti, niin kyllähän tuollaiset omakotialueet, joita voidaan edelleen rakentaa, ovat ekologisesti järkevämpi vaihtoehto kuin betonirakentaminen. Sementti ja teräs ovat kaikkein pahimpia hiilidioksidilähteitä, näiden 2 rakennusraaka-aineen tuottaminen. Toivon, että tätä mietittäisiin. Puutarhakaupunkiajattelun pitäisi olla vallalla. Ihmettelen erityisesti sitä, että vihreät ovat ajamassa tätä keskittämispolitiikka täällä pääkaupunkiseudulla.

27.11.2019

---

343 §

Esityslistan asia nro 6

SÖRNÄISTEN KALASATAMAN (NIHTI) ASEMAKAAVA JA ASEMAKAAVAN MUUTTAMINEN (NRO 12576)

Apulaispormestari Anni Sinnemäki

Arvoisa puheenjohtaja.

Ajattelin sanoa muutaman sanan tästä Nihdin asemakaavamuutosehdotuksesta. En siksi, että se olisi herättänyt valtavia ristiriitoja tai ollut kiistanalainen, vaan ehkä siksi, että se on tämän loppuvuoden osalta valtuuston käsittelemistä... Näin, täydellinen tekniikka. Koska tämä asemakaavaehdotus on tänä loppuvuonna oikeastaan kaikkein merkittävin ja suurin niistä asuinrakentamisen asemakaavoista, joita pääsemme käsittelemään.

Kaavaehdotus sijaitsee Kalasataman alueella. Tämä on viimeinen osa-alue Kalasataman keskuksesta ja metroasemalta etelän ja keskustan suuntaan. Nuo aikaisemmat osuudethan ovat olleet Sörnäistenniemi, joka on itse asiassa jota kuinkin melkein valmiiksi rakennettu – koulua siellä rakennetaan vielä – ja tällä hetkellä hyvää vauhtia rakentuva Sompasaaren alue. Tämä Nihdin alue on sitten näistä se viimeinen, jota tullaan rakentamaan seuraavassa vaiheessa. Monet varmasti tällä hetkellä tuntevat tämän alueen ennen kaikkea vapaa-ajanviettopaikkana, jossa muun muassa Ihana-kahvila on ollut monien kaupunkilaisten käytössä tuosta kuuluisasta saunasta puhumattakaan. Sellaisenaan nämä 2 asiaa eivät tule asemakaava-alueella säilymään. Varmaan vastaavia funktioita kyllä tullaan sitten näkemään.

Nihdin alueelle liikennejärjestelyissä nojataan ennen kaikkea ratikkaan, ja suunnittelussa on lähdetty siitä, että kaiken kaikkiaan rannoilla olisi viihtyisiä ja mukava kävellä, liikkua ja myös oleskella, ja siltojen kautta sitten kytkeydytään myös olemassa oleviin viheralueisiin.

Tämä kaava on mittakaavaltaan tyypillisesti helsinkiläisittäin kohtuullisen tiivis ja runsas. Asuinkerrosalaa on yhteensä 124 000 kerrosneliömetriä, joka tarkoittaa sitä, että alueella aikanaan tulee asumaan noin 3 000 asukasta. Alue on suunniteltu umpikortteleiden varaan. Täs-

27.11.2019

---

tä näkyy hyvin myös korttelirakenne. Ja ehkä tästä ja ensimmäisestä havainnekuvasta näkyvät hyvin nämä kerroskorkeudet, eli korttelit on suunniteltu pääosin tasakorkuisiksi siten että kortteleiden reunoissa on sitten näitä korkeampia tornimaisia osuuksia. Tällä tavalla osaltaan alueen asukasmäärä on suurempi kuin jos oltaisiin suunniteltu pelkästään tasakerroksisia kortteleita. Voi ehkä sanoa, että Sörnäisten niemestä Sompasaaren kautta Nihtiin nämä korkeimmat korkeudet tulevat jonkin verran kasvamaan. Kysymys on varmaan osittain ajan hengen muutoksesta ja osittain sitten suunnitelmasta, jossa tosiaankin täällä kärjessä on myös tuota korkeampaa rakentamista.

Tässä vielä raitiovaunulinjastoa. Nihti on solmukohta, jossa sekä valtuustossa jo päätetty hanke Kalasataman ja Pasilan välisestä raitiotiestä, niin sen päätepysäkki tulee olemaan Nihdissä. Ja sitten taas Kruunusiltojen raitiovaunureitti, joka kulkee tuolta Laajasalon keskustasta Kruunuvuorenrannan ja Korkeasaaren kautta Kalasatamaan, kulkee Nihdin kautta ja jatkaa siitä Merihaan editse Hakaniemeen ja siitä sitten aina keskustaan asti.

Tässä kaavassa on myös toteutettu valtuustostrategiaa sillä tavalla, että kaavaan ei ole merkitty pysäköintinormia. On lähdetty valtuustostrategian kirjauksesta, että siirrytään asteittain markkinaehtoiseen pysäköintiin ja aloitetaan se uusilta rakennettavilta alueilta. Tässä kaavassa on siis merkitty tilaa pysäköinnille ja mahdollisuuksia pysäköidä, mutta ei vähimmäisnormin muodossa, mikä tarkoittaa sitä, että sitten alueen rakennuttajat ovat velvollisia itse selvittämään sen kysynnän autopaikeille tuolla alueella, ja sen määrä autopaiikkoja, mitä rakennetaan, kannattaa sitten rakennuttajien osalta olla sellainen, että joku haluaa myös niistä autopaiikoista maksaa. Tälle alueelle tulee hyvät julkiset yhteydet, varmaan aika paljon autottomia talouksia. Markkinaehtoinen pysäköinti ei kuitenkaan tarkoita autottomuutta eikä ole sille rinnasteinen, vaan että niille, joilla on mahdollisuuksia ja tarvetta tuolla autolle, varmasti tullaan sitä pysäköintiä rakentamaan ja he tulevat sitä sitten käyttämään.

Kiitoksia.

Valtuutettu Jenni Pajunen

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Nihdistä on tulossa upea 3 000 ihmisen asuinalue Kalasataman kärkeen. Asemakaavaehdotus on monilta osin erinomainen. Nihdin kevyen liikenteen yhteyksiä voisi kuitenkin parantaa entisestään. Asema-

27.11.2019

---

kaavan liikennesuunnitelmassa on esitetty rakennettavaksi kantakaupungin puolelle yksi kahdeksi haarautuva silta, Nihdin Merihakaan ja Hanasaareen yhdistävä Merihaansilta, ja siitä haarautuva Hiilisatamasilta. Kruununsillat yhdistävät Kalasataman itään. Kevyen liikenteen sillan rakentaminen Nihdin eteläkärjestä Tervasaareen parantaisi merkittävästi alueen saavutettavuutta, houkuttelevuutta ja yhteyksiä eteläiseen kantakaupunkiin. Silta toisi kauppatorin Nihdistä kävelyetäisyydelle. Siltaa pitkin Kruununhaasta ja Katajanokalta avautuisi nopea pääsy pyörällä ja kävellen Kalasatamaan, Mustikkamaalle ja Korkeasaareen. Hanasaaren voimalan sulkemisen 2024 jälkeen myös tarve laivaliikenteelle poistuu. Silta lisäisi kevyen liikenteen käyttöä ja sikäli myös alueen kestävästä kehitystä. Kevyen liikenteen silta ja kaavassa oleva pienvenesatama tai rantabulevardit eivät myöskään sulje toisiaan pois. Hyvällä suunnittelulla ne kaikki voidaan toteuttaa. Näillä perusteilla esitän seuraavaa pontta:

Hyväksyessään asemakaavan valtuusto edellyttää selvitetävän mahdollisuudet rakentaa Nihdistä Tervasaareen kevyen liikenteen silta, joka parantaisi entisestään alueen saavutettavuutta ja houkuttelevuutta.

Toivon tukea tälle ponnelle.

Kiitos.

Valtuutettu Laura Rissanen

Kiitos, arvoisa puheenjohtaja.

Valtuutettu Pajunen toivoi tuossa tukea ponnelleen, ja tästä sitä tulee. Kannatan tätä pontta. Tämä on muutenkin tosi hieno kaava. Olisin ehkä itse voinut jopa korkeampaakin rakentamista noihin nurkkatorneihin nähdä, mutta kokonaisuus on tällaisenaankin jo ihan mukiinmenevä.

Kiitos.

Valtuutettu Petrus Pennanen

Kiitos, puheenjohtaja.

Noissa hienoissa kuvissa näkyy tuossa Nihdin eteläkärjessä tällainen kivetty satama- tai ranta-alue, onko siellä joku venekin kenties, ja sehän on ihan tyylikäs, mutta varmaan hyvin samanlainen ilmestys kuin

27.11.2019

---

mikä on lukuisissa muissa kohteissa, Aurinkolahdessa ja niin edespäin. Nykyään tässä samalla paikalla on aivan ainutlaatuinen yhteisöllisen kaupunkikulttuurin helmi, ja se on tämä tuhkasta useamman kerran noussut Sompasauna, joka on hävitetty monta kertaa, ja ihmiset ovat sen sinne itse rakentaneet. Sehän on ihan herättänyt kansainvälistä mainetta, että jopa turisteja on tullut Helsinkiin, että he pääsevät käymään siellä. Tällainen yhteisöllinen itse tehty sauna, joka on noussut sinne virkamiesten tuhoimista huolimatta ja niin poispäin. Minä kyllä näkisin todella tärkeänä, että me voisimme säilyttää tämän Sompasauhan. Se sopisi tosi hyvin tällaisen modernin hienon asuntorakentamisen kanssa yhteen. Mitä hienompaa meillä on kuin tällaiset kaupunkilaisten itse luomat, ainutlaatuiset, kansainvälistä huomiota saaneet yhteisölliset konseptit? Pyytäisin, ehdottaisin, että se pyrittäisiin säilyttämään tässä rakentamisen yhteydessä. Tämän Nihdin eteläkärjen suhteen kannatan myös valtuutettu Pajusen pontta.

Kiitos.

Valtuutettu Paavo Arhinmäki (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Kaupunkiin kuuluu muutos, ja kaupungissa aina kun jotain muuttuu, jää tällaisia välitilassa olevia alueita, joita esimerkiksi tällä hetkellä on tämä Nihti Kalasataman päässä. Tavallaan jos me yritämme jotain sellaista, joka on syntynyt kansalaistoimintana, vähän guerrilla-toimintana, institutionalisoida vaikkapa sillä, että varaamme sille jonkun paikan valmiiksi rakennetusta ympäristöstä, niin se ei ole enää sitä samaa. Joten en usko, että vaikka tänne jäisi tilaa tälle saunalle, niin se toimisi. Vaan pikemminkin ajattelen niin, että meidän pitäisi kannustaa ihmisiä jatkossakin ottamaan kaupunkitilaa haltuun. Tiedän, että tuolla alueella muuallakin on vähemmän tunnettuja mutta vastaavanlaisia saunoja rakennettu, eli tavallaan kaupunki elää koko ajan, ja pitää kaupungin suhtautua myönteisemmin siihen, että näitä välitiloja kaupunkilaiset ottavat haltuun.

Valtuutettu Sami Muttilainen (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Täytyy aina muistaa se, mikä tässä kaupungissa on se vetovoimatekijä. Tämäkin lukee kaiken maailman meidän visiittiesitteissämme, mikä on nimenomaan kuitenkin kaupunkilaisten omaa luomaa kaupunkikulttuuri-

27.11.2019

---

ria. Eli samalla kun tätä kylää laajennetaan joka suuntiin, niin ikään kuin se, mikä täällä on ollut se omaleimainen kuvio ja houkuttelee tänne turisteja paikalle, tuhoutuu sitten sen mukana. Näkisin kuitenkin juuri, että tällaiset kaupunkilaisten omatekemät kulttuuriset kuviot, mitä täällä on, ovat niitä vetovoimatekijöitä enemmän kuin Sibeliusmonumentti, vaikka toki sinnekin ympäri maailmaa porukkaa karrätään ihmettelemään kamerat kaulassa. Valtuutettu Arhinmäki otti ihan hyvin esiin tuon, että nimenomaan tarjotaan näitä paikkoja. Niitä täällä kuitenkin on olemassa. Itse näen, että ainakaan valtuutettu Muttilainen ei ole kovinkaan nopeasti tulevaisuudessa kyseisessä kohteessa käymässä, kun se aikoinaan tuosta rakentuu. Ei sen takia että kulkuyhteydet olisivat huonot, mutta näen, että en ehkä edusta kohdeyleisöä. Uskoisin kuitenkin, että ? kaupunkia täällä edustaa, että sikäli en näe syytä kannattaa myöskään ponsiesitystä.

Valtuutettu Petrus Pennanen (vastauspuheenvuoro)

Valtuutettu Arhinmäki on aivan oikeassa, että toki tällaisen tila luonne muuttuu, kun siihen ympärille rakennetaan asuntoja. Mutta en minä nyt näkisi sitä negatiivisena muutoksena, että siinä tilan ympärillä on enemmän ihmisiä, jotka voivat käyttää tällaista yhteisöllistä palvelua. En näkisi sellaista hyvänä kehityksenä, että kaikki tällaiset yhteisölliset konseptit työnnetään jonnekin laitakaupungille, niin kuin juuri Berliinissä on käynyt, että siellä oli erittäin laajat keskusta-alueet, joissa on hyvin paljon tosi mielenkiintoista yhteisöllistä kulttuuritoimintaa, ja nyt siellä on sitten erilaisia virastoja ja kauppakeskuksia ja magneettilukoilla toimistoja, ja ? jossain kaukana. En haluaisi tällaista samanlaista kehitystä. Kyllä voidaan myös asutetun alueen yhteydessä varata juuri tilaa, että siellä voi olla sellainen, että hei, tässä on tällainen tila, että tässä voi sitä saunahommaa puuhata. Siihen voi tulla vaikka uusia ihmisiä, paikallisia asukkaita sinne yhdessä saunomaan. Saunominen on hieno juttu, ja Sompasauna on erittäin hieno konsepti, että se voi vain parantua ja kehittyä sen myötä, että sen ympärille tulee asuinalue.

Kiitos.

Valtuutettu Sami Muttilainen (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Onhan se sikäli aika erikoista, että tämän kokoinen hanke, ja tässä käydään jostain tuon kokoisesta bastusta keskustelua. Mutta toki se on myös hyvin kuvaavaa, että se on tärkeä kuvio. Kyllä minä sikäli tätä

27.11.2019

---

valtuutettu Pennasta komppaan, että jos teet tästä ponsiesityksen, minä lupaan kannattaa sitä. Mielestäni erittäin mageata olisi tosissaan nähdä tuollainen hippikylä tuolla tämän kaiken keskellä – eikä suinkaan sellainen, että sinne bygataan joku bastu, minne on tervetullut tyyliin kaksi kymppiä per henkilö per puoli tuntia. Sikäli tämä on mielestäni ihan magea idis tai tiedän, mistä puhut, ja paljon lähempänä sitä kuviota, mitä itse edustan.

Valtuutettu Paavo Arhinmäki (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa herra puheenjohtaja.

Minulla ei ole mitään sitä vastaan, jos myöhemmässä vaiheessa tänne pystytään sijoittamaan sauna elävöittämään tätä aluetta. Pointtina oli lähinnä se, että sen jälkeen se ei ole enää Sompasauna, vaan se on jostain muuta. Ei voi tavallaan siirtää sellaista, joka on syntynyt aika spontaanisti tällaiseen väliaikaiseen tilaan yhteisöllisesti, niin sitä ei voi samanlaisena luoda rakennettuun ympäristöön. Sinänsä minusta ajatus siitä, että tuolla olisi yleinen sauna ja pienimuotoista saunatoimintaa, on oikein hieno. Tämä on enemmän tällainen periaatteellinen vain kela siitä, että monesti me ajatteleme, että me voimme siirtää jonkun spontaanisti luodun sellaisenaan sitten rakennettuun ympäristöön, niin ne eivät yleensä ole toimineet.

Valtuutettu Daniel Sazonov (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Täytyy olla kyllä valtuutettu Arhinmäen kanssa täysin samaa mieltä äsken sanotusta, koska haluaisin nähdä sen kaavan, mihin on kaavoitettu jonkin sorttinen hippikylä uuden asuinalueen kylkeen, ja sen jälkeen sinne syntyisi kyseinen hippikylä. Se olisi kyllä varmaan jonkinnäköinen maailmanluokan ennätysaavutus. Joten ehkä emme tälläkään kertaa yritä tehdä niin.

Apulaispormestari Anni Sinnemäki

Arvoisa valtuuston puheenjohtaja.

Ehkä melkein vastauspuheenvuoronomaisesti, että tähän kaavaanhan on kaavoitettu paikka tuon sataman viereen 2 saunalle, eli tänne todellakin on mahdollista sitten syntyä julkisia saunoja. Olen itse myös sa-

27.11.2019

---

maa mieltä valtuutettu Arhinmäen kanssa, että ehkä juuri Sompasau-
nan toiminta saattaa olla luonteva siirtyä sitten ikään kuin raffeimmille
vesille siinä vaiheessa kun alue on rakentunut valmiiksi, mutta tosiaan-
kin kaava mahdollistaa 2 yleisen saunan rakentamisen venesataman
edustalla. Varmasti sitten siinä vaiheessa kun ollaan rakentamisessa
pidemmällä, niin kaupunki tulee järjestämään jonkinlaisen avoimen
menettelyn, jossa sitten toimijoita myös näille yleisille saunoille hae-
taan. Tuskin kukaan siis silloin estää Sompasaunaa mahdollisesti jat-
kamasta omaa toimintaansa tuolla, mutta se on sitten enemmän kiinni
heistä.

Valtuutettu Sami Muttilainen (vastauspuheenvuoro)

Kiitoksia, puheenjohtaja.

Olisihan tässä sen verran kontrastia, että se voisi tehdä ihan hyvää niil-
le tuleville asukkaille, jos tässä olisi tällainen, mutta se ei ehkä käytän-
nössä ole kovinkaan mahdollista. Mutta mikäs siinä, mennään pistä-
mään kekkerit pystyyn sitten kun tuolla aletaan byggaamaan jotain.

Valtuutettu Petrus Pennanen (vastauspuheenvuoro)

Kiitos apulaispormestari Sinnemäelle mielenkiintoisesta vastauksesta.
Tosiaan siellä on ne 2 saunapaikkaa, ja se on erittäin hyvä kuulla. Oli-
sikohan se mahdollista, että kun niitä saunapaikkoja – vaikka toista sit-
ten – jaetaan, että siinä ei käytettäisi tällaista jotain taloudellista, että
kuka tarjoaa eniten, että sinne tulee se 20 euron sauna, vaan että siinä
painotettaisiin yhteisöllistä perinnettä ja haettaisiin nimenomaan yhteis-
öllistä toimijaa, joka toimii ilman maksua sen saunan kanssa? Sehän
olisi hieno tapa kunnioittaa tätä perinnettä. Ei kukaan väitä, että siellä ei
tapahtuisi muutoksia, että se on se täsmälleen sama Sompasauna sit-
ten. Mutta voitaisiin esimerkiksi sitä yhteisöllistä perinnettä hienosti jat-
kaa sillä, että siinä olisi vaatimuksena, että se on maksuton ja yhteisön
–mahdollisesti paikallisten asukkaiden – pyörittämä sauna, joka siihen
toiselle paikalle tulisi. Se olisi hieno juttu.

Kiitos.

Valtuutettu Otto Meri (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

27.11.2019

En voinut olla tähän saunakeskusteluun ottamatta kantaa. Luin juuri sellaisen saunakirjan, ja siinä hauskalla tavalla tuodaan esille, miten saunakulttuuri Suomessa on lähtenyt kaupungeissa näistä yleisistä saunoista ja sitten edennyt taloyhtiösaunoihin ja sitten viimeisimpänä huoneistoissa oleviin saunoihin. Mutta nyt eletään sellaista uutta syntymistä ja vastavoimaa, eli nämä yleiset saunat ovat taas yleistymässä. Ollaan palaamassa siihen, mistä kaupungeissa lähdettiin liikkeelle, eikä pidä tätä suinkaan huonona ratkaisuna, koska yleiset saunat ovat yhteisöllisiä paikkoja, missä voi tavata sitten kavereita ja muita. Mutta on vain ollut jännä huomata, että tällainen historia on ikään kuin kuljettu nyt loppuun tältä osin – tai palaamassa siihen aikaan, mistä on aloitettu. Sinänsä toivon, että näitä yleisiä saunoja on järkevissä paikoissa, eivätkä ne sitten kuitenkaan haittaa järkevää kaupunkisuunnittelua ja rakentamista.

Valtuutettu Petra Malin (vastauspuheenvuoro)

Kiitos.

Komppaan tässä nyt valtuutettu Mereä. Tämä on kyllä erittäin suotavaa kehitystä, että näitä yleisiä saunoja tulee lisää, ja juuri kääntyminen pois huoneistosauoista on mielestäni erittäin virkistävää kehitystä. Meillä pitkään rakennettiin joka ikiseen isompaan uuteen asuntoon oma pieni koppisauna, ja niitä ei kyllä... Monet varmaan käyttävät niitä lähinnä vähän sellaisina ei niin paloturvallisina tavaravarastoina. Minä kyllä näen, että tällaiset siirtymiset yleisiin saunoihin ja miksei myös sitten taloyhtiön saunoihin ovat erittäin hyvä asia.

Valtuutettu Otto Meri (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

En voi olla vielä tähän valtuutettu Malinin hyvään kommenttiin, jossa siinä määrin olen hieman eri mieltä, että kyllä kovat saunafiilit saunovat usein niin paljon, että heille on jopa välttämätöntä, että on oma sauna, ja toki jokaisella on oikeus huoneistoaan käyttää lain edellyttämällä tavalla ja mahdollistamalla tavalla – on se sitten sauna tai muuten. Mutta tosiaan en pidä hyvänä sitä, että saunaa käytetään vastoin sen käyttötarkoitusta, joka voi johtaa vakaviinkin vahinkoihin, jos sinne jotain palavaa tai muuta viedään. Tervehditään ilolla tätä helsinkiläisten meistä riippumatta ja huolimatta käynnistämää yleistä saunakulttuuria, ja tehdään kaikkemme sen tukemiseksi, mutta jatkossakin toivon, että on tietenkin myös huoneistosauoja ja taloyhtiösaunoja ja saunalauttoja ja

27.11.2019

---

vaikka mitä saunoja. Mutta tosiaan, niin kuin puheenjohtaja tässä hyvin totesi, nyt ei keskustella saunoista vaan tästä asemakaavasta.

Valtuutettu Laura Kolbe

Kiitos, puheenjohtaja. Rakkaat valtuustokollegat.

Saunakeskusteluhan on hirveän tärkeä, koska se osoittaa itse asiassa sen ytimen, eli asemakaava mahdollistaa erilaisia asioita. Nyt kyllä kun katsoo tätä tiivistä rakentamista, niin pohtii, että mitähän se tulee tulevaisuudessa mahdollistamaan, kun jokainen neliösentti on aika tarkasti suunniteltu. No, ei siinä mitään, vieressä on onneksi 2 mielenkiintoista saarikokonaisuutta, jotka sitten voivat mahdollistaa yhtä ja toista muutakin.

Mutta puhun nyt oikeastaan, Facebookissa on tällainen ryhmä nimeltä Arkkitehtuurikapina – ei enää rumia laatikoita, ja nyt kun katsoo tätä havainnekuvaa, niin ensinnäkin voi sanoa, että kauneus on varmaan katsojan silmässä. Mutta kun täällä nyt todetaan tässä esittelytekstissä, että haetaan esimerkiksi kaupunkikuvallista identiteettiä, halutaan rakentaa linkkejä historialliseen keskusta ja saaristoon, rakentaa viihtyisää ja vetovoimaa ja muun muassa että nämä tornit olisivat tyylikkäitä ja – missäs se sana nyt on – norjia. Joku tämäntyyppinen. Niin tämä havainnekuva ei nyt kyllä tarjoa mitään näitä elementtejä. Nyt tarjoaisin keskusteltavaksi tämän näin, että jos me lähdemme nyt rakentamaan tämäntyyppistä uudiskaupunginosaa, jossa nämä tornit muistuttavat Kampin Autotaloja ja nämä kuusikerroksiset laatikot jotakin Pentagonin sotilassuunnittelua, niin olisiko nyt tässä sellaisen mietinnän paikka, että millä oikeasti ne olemassa olevat historialliset arvot ja se saaristo saataisiin joko materiaalien, julkisivumuotojen, vähän vaihtelevuuden tai katsomalla sinne taaksepäin, sieltä näkyy tätä teollista Helsinkiä, josta esikuvia voisi ottaa. Luvalla sanoen hieno alue täydentää tätä Helsingin satama- ja ranta-alueiden rakentamista, mutta tämä visuaalinen yleisilme nyt kyllä ei ole kauhean kohottava. Pardon.

Kiitoksia ja menestystä tietysti tälle alueelle saunoineen tai ilman.

Valtuutettu Sirpa Asko-Seljavaara

Arvoisa puheenjohtaja.

Minunkin täytyy tuottaa teille pettymys, niin kuin valtuutettu Kolbe, koska tämä koko Nihtihän on siis raitiovaunuliikenteen riemuvoitto. Siinä

27.11.2019

---

kulkee ratikka Kruunuvuorenselän yli ja sieltä Hakaniemeen, ja siinä eivät saa ajaa autot, siinä ajavat vain fillarit ja ne ratikat. Mutta sehän ei riitä, vaan toinen ratikka tulee pohjoisesta, ja kun ei se pääse eteenpäin, kun tuo Nihti on pussi, niin sen on käännättävä siellä Nihtissä ja mentävä takaisin. Eli kyllä tässä on raitiovaunuliikennettä nyt kerrakseen, ja vieläkin sanon, että raitiovaunu on erittäin epäekologinen kulkumuoto.

Valtuutettu Katju Aro

Arvoisa puheenjohtaja.

Haluaisin ehkä tällaisen yleisluontoisen kommentin esittää, mutta kyllä myös siis tähän kaavaan liittyen. Pohdin viherrakentamisen osuutta tässä kaavassa. Tämähän on mielestäni varsin linjakas ja jotenkin hyvin looginen ja perusteltu kaava, ja silti mietin sitä, että täällä korttelin sisä rakenteissa näiden kapeiden katujen johdosta ei siis ole käytännössä ollenkaan esimerkiksi puita. Sen sijaan tänne reunoille niitä on kyllä ihan kivasti sijoitettu, mutta pohdin tätä, että meillä on nyt paljon uusia asuinalueita, joissa siis itse asiassa viherrakentaminen on jäänyt hyvinkin paljon tämän tiiviin kaupunkirakenteen jalkoihin, ja mietin, että minkälaista kaupunkikuvaa se noin yleisesti tuottaa. Tässä tapauksessa en valitettavasti ihan usko tähän havainnekuvaan, että se aivan noin vihreä tulee olemaan, varsinkaan kun me emme noita viherkattoja tule itse sieltä katutasolta näkemään. Olen vähän huolissani siitä, tuotammeko tässä jälleen yhden asuinalueen, jossa käytännössä katutasolla on tarjolla vain kiviseinää, ja että olisiko tähän vielä vaikutettavissa jotenkin – etenkin kun näistä puistakin aika iso osa on sitten rakentamisvaiheessa tavannut pudota suunnitelmista, että miten tässä sitten mahtaa käydä.

Valtuutettu Atte Kaleva

Kiitos, arvoisa puheenjohtaja.

Kyllä minä tässä jaan tämän huolen, mitä nyt taas paljastui siitä, miten ajattelen samalla tavalla tässä valtuutettu Kolben kanssa. Olen jäsen sekä tässä, onko se nyt tämä Vihreän Langan nettiversio, tämä Lisää kaupunkia Helsinkiin että sitten tässä Arkkitehtuurikapina-Facebook-ryhmässä, ja kyllä se on ihan totta, että tällaista laatikkomaista Merihaka-tyyppistä rakennelmaa, niin ei se voi olla kovin paljon kalliimpaa, että tehdään arkkitehtonisesti näyttävää ja hienon näköistä. Tässä nyt on tarkoituksena se, että nämä toisivat muistumia tällaisista konttipinoista,

27.11.2019

---

eli tämä olisi viittaus siihen sataman aikaan tässä. Tämä on se peruste, minkä takia nämä tornit ovat tämän näköisiä. En ole ihan täysin vakuutunut siitä, että se on kauhean hyvä peruste, kun katsoo sitä. Se pitää paikkansa. Olisin voinut, samoin kuin valtuutettu Rissanen, mielelläni nähdä vähän korkeampaakin. Mutta kyllä tällaiselle paraatipaikalle olisi hyvä saada näyttävää, hienon näköistä, jollakin tavalla kohahduttavaa – sellaista, mitä ihmiset mielellään katselisivat.

Se, minkä takia tämän puheenvuoron pyysin, käytin saman puheenvuoron kaupunkiympäristölautakunnassamme. Viittaan tuohon apulaispormestari Sinnemäen lausuntoon tästä markkinaehtoisesta pysäköinnistä, jota tuolla pilotoidaan. Se ei tietenkään tarkoita sitä, etteikö siellä olisi autoja, eikä se tarkoita sitä, että sinne muuttaisi vain autottomia ihmisiä tai että ihmiset muutettuaan eivät saisi autoa siellä omistaa. Mutta sen sijaan se tarkoittaa sitä, että sinne ei kaupunki tarjoa sellaista asukaspysäköintiä, mihin on totuttu muualla kaupungin alueella – myös kantakaupungin alueella. Eli jos sinne muuttava ihminen haluaa sen auton siinä pitää ja sitä autoa käyttää, sen omistaa, niin hänen täytyy silloin ostaa itselleen se autopaikka. Tämä on sen markkinaehtoisen pysäköinnin idea. Ja tätä ei voi kyllä antaa pelkästään niille rakennuttajille, rakennusliikkeille tiedottamisessa heidän vastuulleen, koska heillä ei selkeästi ole sellaista insentiiviä taloudellisesti tiedottaa tästä asiasta. Eli tässä kaupungin pitää olla aktiivinen ja kertoa se niin että ne ihmiset ymmärtävät, että siellä jos halua autoa pitää, niin se pitää sitten maksaa ja se paikka ostaa ihan itse. Sitä kadunvarsi-pysäköintiä sinne ei ole tulossa.

Valtuutettu Eveliina Heinäluoma

Kiitos, puheenjohtaja.

Alue on aivan erityinen, uusi kokonaisuus lähellä kantakaupunkia ja tietysti täydentää tätä merellistä Helsinkiä, joka meillä nyt tulevina vuosina tulee yhä enemmän kaupunkilaisten haltuun ja saavutettavaksi. Näen, että tähän on ihan hieno ja hyvä suunnitelma tiivistä, erittäin tiivistä kaupunkirakennetta, mutta sitten nämä ulkoilualueet löytyvät tästä läheltä, ja mielestäni sen takia tässä on tehty ihan järkevä ratkaisu tämän rakentamisen tiivyyden osalta. Täytyy todeta, että nämä olosuhteet täällä ovat varsin tuuliset, joten sen osalta luulen, että myös tässä rakentamisessa on pyritty ottamaan huomioon se, että näitten tuulisten olosuhteiden kanssa tasapainoillaan.

Tähän valtuutettu Pajusen ponteen, niin sinänsä ei tätä siltaselvittämistä vastaan ole mitään, mutta meillehän on kerrottu tässä valmistelun

27.11.2019

---

aikana, että tämä silta Tervasaareen estäisi näiden purjeveneiden pääsyn kaavoitettuun pienvenesatamaan. Koska nämä ovat myös suuria investointeja nämä sillat, niin tähän ei ole tämän kaavaprosessin suunnittelun yhteydessä nähty tarvetta, kun kuitenkin otetaan huomioon, että täällä on siltayhteys Merihaan kautta Hakaniemeen ja siitä keskustaan, joka on käytettävissä jalankulkijoille, pyöräilijöille ja raitiovaunulle. Joten sen osalta, en nyt vastusta, mutta sieltä kaavateksteistä löytyy kyllä vastaukset näihin selvitettyihin kysymyksiin liittyen siltaan.

Valtuutettu Tuomas Rantanen (vastauspuheenvuoro)

Puheenjohtaja.

Eveliina Heinäluoma on aivan oikeassa. Tuo ponsi on hyväntahtoinen, ja se olisi kiva se yhteys, mutta jos te katsotte tuota kuvaa, kun on tuolla seinällä, niin me olemme juuri kaavoittamassa sinne pienvenesatamaa, jossa on purjeveneitä, niin ne purjeveneet jäävät mottiin. Yksinkertaisesti tuo ponsi on asemakaavan kanssa ristiriidassa, vaikka kyllä sen ajatuksellisesti mielellään sinne soisi, mutta se vain nyt ei valitettavasti ole mahdollista.

Valtuutettu Jenni Pajunen (vastauspuheenvuoro)

Tosiaan olen myös huomannut, että siellä on se pienvenesatama tässä asemakaavaehdotuksessa, mutta sanoisin, että tämä siltayhteys olisi kuitenkin niin hyödyllinen, ja se tosiaan ei siis sulje oikein suunniteltuna pois sitä pienvenesataman toimintaa.

Valtuutettu Ville Jalovaara (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Näen myös, että tämä ponsi on hyväntahtoinen, mutta kysyisin kyllä vielä puheenjohtajalta, että miten te näette, että näin konkreettista asiaa voi ponnella tavallaan. Eikö tämä ala olla jo vähän niin kuin esityksen muuttamista, jos näin konkreettinen asia menisi nyt ponnella eteenpäin? Millä te tämän perustelitte?

Valtuutettu Otto Meri (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

27.11.2019

Juuri näin, kuten puheenjohtaja totesi. Onhan meillä siltoja, jotka mahdollistavat purjeveneidenkin läpikulun – vaikka Santahaminan silta on hyvä esimerkki – tai sitten voidaan rakentaa korkea silta tai joku muu. En ole mikään sillanrakennusekspertti. Varmaan joku muukin tapa kuin silta on tietenkin yhdistää tämä. Vaikka aika monen asian ekspertti, niin sillan rakentamisen en, mutta onhan meillä kaupunkiveneitä ja lossiyhteyksiä ja muitakin. Toki tässä nyt puhutaan vain sillasta, mutta että varmaan tässä jos poliittista tahtoa on, niin se yhteys jollain hyperloopilla sinne saadaan sitten.

Valtuutettu Paavo Arhinmäki (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Haluan ensin kiinnittää huomiota tähän merkittävään historialliseen yksityiskohtaan tässä keskustelussa, että kokoomus täällä voimakkaasti vastustaa purjeveneiden mahdollisuutta tulla helsinkiläiseen pienvene-satamaan ja sosialidemokraatit vihreiden tukemana tätä voimakkaasti puolustavat. Tietenkin on muunkinlaisia veneitä kuin purjeveneitä, ja ne eivät välttämättä ole myöskään niitä muskeliveneitä, joita Katajanokan laiturissa on. Mutta että aidosti on muitakin paikkoja, joissa pitää miettiä, että kevyen liikenteen silta helpottaisi – ja en sano, että tämä on se paikka – aika suurta joukkoa, ja ongelma on se, että vanha purjevenesatama on sen takana. Siinä pitää miettiä aidosti niitä, että voidaanko siirtää veneitä esimerkiksi venekerhojen välillä ja miettiä uudestaan niin että pystytään huomioimaan tämä. Esimerkiksi se, että tulevaisuudessa Kruunuvuorenrannasta olisi lyhyempi kevyen liikenteen yhteys Herttoniemenrannan kautta Herttoniemen metroasemalle, edellyttäisi sitä, että purjeveneitä sieltä pohjukasta siirrettäisiin pois, koska ei voi rakentaa niin korkeata kevyen liikenteen siltaa, että kauhean korkeamastoiset purjeveneet sen alta menisivät.

Ledamoten Björn Månsson (replik)

Tack, ordförande.

Oikeastaan valtuutettu Arhinmäki sanoi sen, mitä minäkin ajattelin. Purjeveneet voivat tietysti olla ongelmallisia, mutta pienvene on pienvene. Jos ei se mahdu kohtuullisen parin kolmen metrin korkeudessa olevan sillan ali, niin se ei ole enää pienvene. Eli kannatan tätä Pajusen pontta.

27.11.2019

(Puheenjohtajan välihuomautus.)

Moraalisesti ja poliittisesti.

Valtuutettu Daniel Sazonov (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Uskon, että kevyen liikenteen ja purjeveneiden ja erityisesti pienveneiden intressit ovat tässä kaupungissa yhteen sovitettavissa. Minusta tämä on vähän hassu keskustelu ? prosessuaalinen puoli. Me hyväksymme kaavan, valtuusto ottaa siis tässä kokouksessa tähän alueeseen kantaa tämänsisältöisenä. Sen lisäksi on ponsi, jossa mietitään jo mahdollisia jatkokehitysaskelia ja ehkä jotain lisätarpeita ponsimuodossa eli selvitetään asiaa. On hassua tuskastella tässä. Mielestäni täällä tehdään toisaalta laajakantaisemmistakin selvitettävistä asioista ponsia ja toisaalta turhemmistakin selvitettävistä asioista ponsia, eli tämä asettuu jopa tällaisen valtuuston ponsikäytännön johonkin keskitasolle minusta. Tämä on hyvä asia ja minusta teknisesti täysin sovelias, ja on erinomaista, että Pajunen on tästä ponnin tehnyt.

Valtuutettu Sami Muttilainen (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Aika näyttää, minkälaiseksi tuo alue muodostuu, että tullaanko sinne peräti vesitasolla. Toki siihen voi myös bygata sellaisen nousevan sillan, joka löytyy Lauttasaaresta. Sikäli tässä ponsiehdotuksessa ollaan hyvillä jäljillä, ettei suinkaan ainakaan tunnelia tähän ehdoteta.

Valtuutettu Maija Anttila

Arvoisa puheenjohtaja.

Valtuutettu Kolbe ja muut nostivat kyllä ihan aiheellisen huolen esille, että millä tavalla näiden uusien alueiden arkkitehtuuri rakentuu. Täytyy sanoa, että kun Kalasatamaa ja tätä koko osayleiskaavaa aikoinaan suunniteltiin, niin siinä oli silloin selkeät havainne-, arkkitehtuuri-, aihe-suunnitelmat olemassa, jotka osoittivat aivan toisenlaisen arkkitehtuurin syntymistä. Nyt kun katsoo tätä Kalasataman ympäristöä tai Keski-Pasilaa, niin ei voi olla kyllä ylpeä suomalaisen arkkitehtuurin tasosta. Niin tylsää, monotonista rakentumista on olemassa, että enemmän kyl-

27.11.2019

---

lä kunnianhimoa näille komeille ranta-alueille, joissa on erinomaiset merinäköalat ja meidän saaristomaisemme. Siihen rakentuu todennäköisesti samanlaista rakennusmassaa, mitä on Kalasatamassa tällä hetkellä nähtävissä. Kyllä tähän pitäisi kaupunkiympäristössä kiinnittää enemmän huomiota, kun annetaan rakennusyhtiöiden määritellä aivan liian paljon arkkitehtuuria – ja halvimasta päästä. Joten menkää katsomaan vähän muiden alueiden, muiden pääkaupunkiseutujen taikka Malmön tai Tukholman alueen arkkitehtuuria. Aivan upeita rakennuksia, eikä tällaista monotonista rakennusmassaa. Toivoisin, että apulaispormestari Sinnemäki voisi tätä asiaa vähän reagoida nyt ja sanoa valtuustolle, onko mitään uusia suunnitelmia.

Valtuutettu Otto Meri (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Pidän tätä arkkitehtuurikeskustelua siis sinänsä tärkeänä, mutta hyvin raskaana siis siinä määrin, että totta kai meillä on erilaisia arvostuksia ja arvostelmia siitä, mikä on kauneutta, ja toisaalta meillä on hirveän erilaisia kaupunginosia Helsingissä: Merihakaa ja sitten Ullanlinnaa ja jugendia ja sitten on näitä uusia. Käsittääkseni kuitenkin aika lailla meillä on asumisen hinta korkeata ja näihin kaikkiin kaupunginosiin ihmiset haluavat, koska he arvostavat vähän eri asioita. Toki arkkitehtuuri on yksi, palvelut on yksi ja joku muu syy on toinen. Sitten meillä on vanhoja kaupunkeja, kuten Tukholma. Malmöstä en tiedä, onko se vanha, mutta jos Malmössäkin menee lähiöihin – jossain kävinkin – niin ei se nyt ole mitään arkkitehtuurin helmeä, jopa päinvastoin. Meillä on hirveän erilaisia kaupunkeja ja kaupunginosia, ja tämä on varmaan yhteistä kaupungeille, että ne ovat erilaisia. Jos olisi hirveän monotonisesti rakennettu koko kaupunki, kuten Kouvola, niin se voisi sitten jonkun mielestä olla ehkä arkkitehtuurisesti hirveän ruma. Mutta se, että onko tämä nyt hieno ja nämä havainnekuvat tässä, kun koko kaupunginosaa ei ole vielä rakennettu, niin varmaan joku voi olla sitä mieltä, että tämä on ihan hieno ja tyylikäs ja nykyaikainen ja edustaa tätä aikaa. Joku muu voisi sanoa, että pitäisi rakentaa jugendia tilalle, mutta ei se oikein ehkä täällä valtuustossa ratkea se kysymys.

Valtuutettu Laura Kolbe (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Eivät varmaan kauneuskäsitykset valtuustossa ratkea, mutta valtuutettu Maija Anttila nosti esiin tärkeitä asioita, ja hän pitkäaikaisena kau-

27.11.2019

---

punkisuunnittelulautakunnan puheenjohtajana myös muistaa niitä matkoja, joita tehtiin juuri Kööpenhaminaan ja Wieniin ja Tukholmaan ja Malmöseen, joissa nähtiin, miten tyylikkäällä tavalla nykyarkkitehtuuri voi lähteä tämän aikakauden arvostuksista. Ei se nyt vaadi sen kummempaa ruutitiedettä kuin ymmärtää, mitä sotien jälkeinen modernismi ja tällainen ? lamellitalotouhu Eurooppaan ja maailmaan sai aikaan. Tässä suhteessa minun silmiini tämä alue näyttäytyy nyt aitona 1960-lukulaisena – käytetään tätä vulgäärisanaa – laatikkoarkkitehtuurina, kun kysymys on kuitenkin pääkaupungin kunnianhimoisesta uudesta alueesta, jossa voitaisiin nyt osoittaa tätä kuuluisaa design- ja arkkitehtuuri osaamista ja tehdä sellainen alue, jossa nämä historialliset, saaristo ja sitten se taustalla oleva teollisuusarkkitehtuuri oikeasti tuottaisivat jotakin huikaisevaa ja hienoa kokonaisuutta. Eikä se välttämättä ole rahasta kiinni, vaan nyt tällä kertaa tahdosta. Arkkitehtuuri on Helsingin yksi brändeistä, ja siitä on pidettävä kiinni. Se on se hiljainen tieto, joka on meillä valtti. Mitään uusjuggendia tänne ei kukaan kaipaa, vaan tästä ajasta nousevaa tulkintaa.

Valtuutettu Atte Kaleva (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, arvoisa puheenjohtaja.

Tämä kaavakeskusteluhan on nyt poikunut aika kirjavia purjehdusseuroja. Olkoon tässä nyt yksi lisää. Minä nimittäin kyllä kannatan tätä valtuutettu Anttilan ja Kolben ajatusta lämpimästi siitä, että katsottaisiin vähän myös ulkomailta sitä, minkälaista kaunista ja hienoa arkkitehtuuria siellä on tähän päivään sovitettuna olemassa. Kaupunkiympäristölautakuntamme oli matkalla Torontossa, ja se ei kyllä ollut omiaan, jos haluaa katsoa kaunista arkkitehtuuria. Siellä oli aivan järkyttäviä ratkaisuja. Siellä kaupungintalo muun muassa on valitettavasti suomalaisen Viljo Revellin suunnittelema, ja se oli kyllä aika brutaalisti sen näköinen, niin kuin nyt Turussa KOP-kolmio siinä torin laidalla tai sitten täällä makkaratalo ja nämä muut. Olen kysynyt sitä kaupunkiympäristön toimialajohtajaltamme, että onko se niin paljon kalliimpaa tehdä kaunista, hienoa arkkitehtuuria. Ei ole. Ei se ole rakennuttajan intresseissä, vaan se on nimenomaan kaupungin intresseissä vaatia rakennuttajilta sitä hienoa ja kaunista arkkitehtuuria. Sitä me voimme täällä vaatia, tässä salissa.

Valtuutettu Maija Anttila (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

27.11.2019

Kun kaupunkiin kuitenkin suunnitellaan myös arkkitehtuurin ja designin uutta museota, niin tietyllä tavalla pitäisi olla linjassa myös kaupunkirakenteen, että meillä olisi sitten myös osoittaa jotain modernia arkkitehtuuria ja designia tuleville polville, jos haluamme, että Aallon ynnä muiden tunnustettujen kansainvälisten arkkitehtien perintöä vaalitaan täällä. Kyllä kaupungilla on kaikki mahdollisuudet edellyttää rakennuttajilta myös korkeatasoista arkkitehtuuria, ja se pitäisi tietyllä tavalla myös kaupunkiympäristössä huolehtia, että tämä toive toteutuu.

Valtuutettu Daniel Sazonov (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Minusta tämä kyseiseen paikkaan soveltuu. ? on hyvä jatkuvasti keskustella. Tässä edessä näkyvä uusi kaupunginosa on esimerkiksi omasta mielestäni huomattavasti hienompi kuin tuo Pikku Huopalahtea uusintava takana oleva kaupunginosa, jossa on noita kaarevia taloja, mutta tästäkin löytyy varmaan paljon mielipiteitä. Se, mikä nousi pintaan itse asiassa tästä Maija Anttilan puheenvuorosta, joka mainitsi arkkitehtuuri- ja designmuseon, joka kieltämättä tänne tarvittaisiin, ja voisi jo itsessään jälleen buustata tätä kaupungin arkkitehtuurista kehitystä, niin olisi mielenkiintoista itse asiassa kuulla salissa olevilta hallituspuolueiden kansanedustajilta – edustaja Heinäluomalta, Arhinmäeltä, Holopaiselta – että missä valtion toimet tämän arkkitehtuuri- ja designmuseon suhteen viipyvät, jotta saadaan tätä arkkitehtuurista buustia tähän kaupunkiin, jota kaipaamme.

Valtuutettu Paavo Arhinmäki (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa herra puheenjohtaja.

Ymmärrykseni oli se, että Helsingillä oli ajatus, että pyritään käymään keskustelua valtion suuntaan niin että mahdollisesti ratkaisuja olisi seuraavassa kehysriihessä tulossa, mutta huomasin, että pormestari Vaapaavuori oli päättänyt sen sijaan jo linjata julkisesti blogissaan vähän sensuuntaisesti, että ei tästä mitään tule, että aletaan suunnitella muuta.

Valtuutettu Tapio Klemetti (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

27.11.2019

Tässä on käyty arkkitehtuurista ansiokasta keskustelua, mutta nyt me olemme hyväksymässä asemakaavaa tai asemakaavan muutosta tänne Kalasataman alueelle, ja tässähän ei suoranaisesti vielä suunnitella näitä rakennuksia. Eli arkkitehtuuri varsinaisesti syntyy sitten siellä kun joku hankkeeseen ryhtynyt palkkaa hyvän pääsuunnittelijan ja tälle alueelle saattaa syntyä tämän kaavan pohjalta oikeinkin hienoja ja näyttäviä rakennuksia.

Kiitos.

Apulaispormestari Anni Sinnemäki

Arvoisa valtuuston puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

2 teemaan muutama huomio. Valtuutettu Aro nosti esiin puiden ja kasvillisuuden roolin tämän kaavan alueella, ja se on mielestäni tärkeä asia nostaa esiin. Kaupunkiympäristölautakunnassa olemme käyneet aika laveaa keskustelua katusuunnittelusta, sen reunaehdoista ja siitä, että mitä kaikkea kaduillemme itse asiassa mahtuu ja tulisi mahtua. Meillä on lautakunnassa tarkoituksena käydä läpi nykyisiä suunniteluohjeita ja keskustelua siitä, onko mahdollista varioida ja tuoda lisää vihreää katutilaan – ehkä myös puita varmastikin – ja toisaalta sitten niihin paikkoihin, joissa tila on hyvinkin rajallinen, ehkä lisätä myös sitten mielikuvitusta ja variaatioiden määrä siinä, että mitä muuta kasvillisuutta kaduilla voi olla. Tämän kaavan osalta me lautakunnassa kävimme ylipäättänsä keskustelua. Ehkä kriittisimmät huomiot lautakunnassa kohdistuivat tämän alueen sisäosien kaupunkitilaan, että tuleeko siitä liian synkkää, kun osa rakentamisesta on kuitenkin näin korkeaa, ja sisäosissa todellakin puiden määrä on rajallinen. Kuitenkin sitten yhdellä näistä poikittaisista kaduista on 26 puuta yhteensä, eli puita siellä sisäosassakin on, ja sitten taas nämä rantojen puurivistöt varmaan kasvaessaan tulevat itse asiassa aika runsaiksi ja viehättäviksi. Kaiken kaikkiaan tämän rantapuiston puistosuunnittelun lähtökohdat näyttävät mielestäni hyvältä.

Olen itse kiinnittänyt huomiota ehkä Kalasataman muissa osissa siihen, että on myös niin, että silloin kun puut ovat nuoria, niitä on aika vaikea jopa huomata. Tietyllä tavalla sitten se puiden määrä näyttää lisääntyvän siinä vaiheessa, kun ne kasvavat. Sörnäistenniemellä, jossa puita sinnekin kaava on jonkin verran määrännyt, niin se ei ehkä tunnu tässä vaiheessa vielä niin selkeältä. Täytyy oikein katsoa, että tässä ne nuoret pihlajat ovat.

27.11.2019

Sitten lyhyesti. Tämä havainnekuva on ehkä omankin kokemuksen mukaan herättänyt aika paljon keskustelua ja kritiikkiä tästä arkkitehtuurista. Täällä on todettu se, että näiden tornien hahmoa on haettu tavallaan tästä vanhasta satamatoiminnasta, konteista, muistumia siihen suuntaan. On kuitenkin tärkeä huomata se asia, jonka valtuutettu Klemetti totesi, että tämä on kuitenkin havainnekuva. Kaavassa on tietyt määräykset pintamateriaaleista ja laadusta, mutta sitten se varsinainen arkkitehtuuri tietenkin syntyy siinä vaiheessa, kun rakennuttajat valitsevat arkkitehtinsa. Tämän keskustelun evästyksenä ajattelin, että se muistuttaa meitä siitä, että tontinluovutuksessa kannattaa myös käyttää sellaisia keinoja, joissa kiinnitetään huomiota laatuun – arkkitehtuurikilpailuja tai muita vastaavia metodeja, joissa arkkitehtuurilla on väliä.

Ehkä valtuutettu Anttilalle toteaisin, että oma kokemukseni ja vierailuni pohjoismaisissa pääkaupungeissa, Amsterdamissa, ehkä Wienissä – kaupunkeja, joissa kaikissa rakennetaan aika paljon – niin melko samankaltaista itse asiassa näyttävästä syntyvän eri puolilla Eurooppaa. Ehkä laatu syntyy niistä pienistä detaljeista. Hyvät alueet eri kaupungeissa ovat sellaisia, joissa viheralueiden suunnittelu ja katujen suunnittelu on laadukasta, emmekä siinä mielestäni kovin paljon jää jälkeen. Ehkä kaikki meidän alueemme eivät ole niin hyviä kuin parhaat alueet jossain muualla, mutta ei nyt merkittävästi ehkä, aika samanlaista jälkeä näyttävästä syntyvän.

Valtuutettu Kolben kanssa olen siitä eri mieltä, että tämä henkisi 1960-luvun modernismin henkeä. Kyllä toisaalta tämä tiivis korttelirakenne tuo hyvin erilaista kaupunkirakennetta kuin ehkä ne 1960-luvun ihanheet, vaikka rakennusten hahmoissa on yhtäläisyyksiä. Mutta mielestäni tämä on kuitenkin toinen paradigma. Ehkä tämä on sitten tällaista 2010-luvun omaa modernismia.

Valtuutettu Daniel Sazonov (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Minusta apulaispormestari tässä ? oikeaa asiaa, mitä valtuutettu Klemettikin toi esiin, että sitten kun mennään tästä seuraavaan vaiheeseen, niin jotta ehdotuksia saadaan, keskeistä on nimenomaan se, että toisaalta nämä kaavat ja toisaalta sitten tontinluovutusehdot ja muut ovat riittävän mahdollistavia, jotta ylipäänsä kiinnostusta voi herätä ja järkeviä ehdotuksia ja mielenkiintoisia ehdotuksia syntyä. Samassa yhteydessä totean Arhinmäelle, joka viittasi pormestarin lausuntoihin, joissa nimenomaan peräänkuulutetaan tätä samaa asiaa, jota itsekin peräänkuulutin, eli hallituksen mielipiteen muodostusta ja aloitteellisuut-

27.11.2019

---

ta, ennen kaikkea aktiivisuutta tässä asiassa, jotta tässä salissa ei jää väärää kuvaa asiantilasta ja Arhinmäen sinänsä ovela väistöliike ei jää liian vahvana elämään.

Valtuutettu Atte Kaleva (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, arvoisa puheenjohtaja.

Tässä apulaispormestari Sinnemäki puuttui ihan oikeaan asiaan, kun hän sanoi, että täytyy olla siinä tontinluovutusvaiheessa sitten hereillä, että vaaditaan sitä hienoa ja kaunista arkkitehtuuria. Mutta ei sekään vielä ihan riitä, koska jos nyt ajatellaan, että katsotaan sitä Kalasataman korkeata tornitaloa, joka sinne nyt on valmistunut, niin kyllähän se on aika erinäköinen kuin mitä silloin niissä kuvissa ajateltiin, että siitä tulisi. No, mitä nyt voidaan tehdä? Eihän sitä voida vaatia purettavaksi ja sanoa, että rakentakaa uudestaan se sennäköiseksi kuin piti. Eihän näin voida toimia. Kyllä meidän täytyy myös vaatia sitten jälkikäteen sitä, että jos joku rakennuttaja osoittaa, ettei kykene saamaan sellaista jälkeä kuin mitä on ajateltu, niin täytyyhän sillä myös olla sitten seuraamuksia tälle rakennuttajalle kaupungin suunnasta. Meidän täytyy voida sitä myös vaatia, koska rakennuttajan intressissä ei ole se hienon ja kauniin arkkitehtuurin tekeminen, vaan sen pitää nimenomaan olla kaupungin intresseissä.

Valtuutettu Paavo Arhinmäki (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa herra puheenjohtaja.

Haluaisin kiinnittää 2 asiaan huomiota valtuutettu Sazonoville. Ensimmäinen huomio on itse asiassa se, että Helsingin kaupunki ei ole päättänyt, että me edistämme arkkitehtuuri- ja designmuseota. Siitä on tehty ainoastaan selvitys. Siitä ei ole tehty varsinaisia päätöksiä missään. Tämä on ensimmäinen huomio. Mutta on käyty kyllä keskustelua, ja ymmärtääkseni on hyvin laaja poliittinen yhteisymmärrys Helsingissä siitä, että tällaisen voisi sijoittaa. Toinen huomio on se, että viittasin muun muassa Helsingin Sanomissa uutisoituun juttuun, jonka mukaan Helsingin kaupunki ryhtyy edistämään Eteläsataman alueen uudistamista ilman museohanketta Vapaavuoren mukaan, koska valtion päätökset kestävät. Itselläni on ollut se käsitys, että me pyrimme siihen, että mahdollisesti rahoituspäätöksiä voisi tulla kehysriihestä, mutta näköjään pormestari haluaa linjata, jo ennen kuin mitään tällaisia päätöksiä tai mahdollisuuksia on ollut, julkisesti omatoimisesti myös uuden aikataulun päätökselle, jota ei edes ole tehty missään.

27.11.2019

Valtuutettu Daniel Sazonov (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

On tärkeää tarjota mahdollisuus keskustella kaikista niistä eri ulottuvuuksista, jotka aina käsiteltävissä olevaan päätökseen liittyvät, ja tässä keskustelu laajeni arkkitehtuuriin ja toisaalta esimerkiksi asiaa käsitävän museon merkitykseen kaupungin arkkitehtoniselle kehittämiselle, jolle sillä tavalla näen kyllä sidoksellisuuden tässä asiassa. Kehotan Arhinmäkeä palaamaan alkulähteille eikä uskomaan kaikkea, mitä Hesarin kirjoittaa, vaikka tietenkin valtaosan uskomme. Alkulähteillä nimenomaan esitetään tämä sama kysymys, että onko valtio mukana ja aloittanut edistämään tätä. Mutta oikein Arhinmäki totesi sen, että tästä on laajaa myötämielisyyttä kaupungin tasolla ollut, ja mielellään jos Arhinmäki on eri mieltä siitä asiasta, että se paikka soveltuisi museolle tai museolle ylipäänsä kysyntää, niin kuulisin sen mielelläni, koska se olisi minusta uutinen. Mutta ehkä emme mene syvemmälle tähän kysymykseen tässä yhteydessä.

Valtuutettu Mari Holopainen

Kiitos, puheenjohtaja.

Tässä on käyty hyvää keskustelua uuden asuinalueen merkittävydestä ja ylipäätään Helsingin kaavoituksesta ja arkkitehtuurista. Kun tässä aluksi todettiin, että tämä on merkittävin kaava, niin on selvää – ja tämän keskustelun myötä varsinkin – että tätä merkittävyttä täytyy arvioida monilla muillakin parametreilla kuin sillä, että kuinka paljon saamme uusia asukkaita. Tässä on tullut esiin viihtyisyys, katupuut, palvelut. Kuinka merkittävä se arkkitehtuuri on? Onko tämä alue merkittävä vielä 10:n, 50:n tai 100 vuoden päästä? Onko se viihtyisä? Meillä on hyviä erilaisia kaupunginosia tulossa, ja ratikka on mielestäni äärimmäisen positiivinen seikka tässä.

Sen sijaan mieltäisin, pitäisikö meidän jatkossa pohtia enemmän kaavoituksessa, kuinka paljon puita saamme mahtumaan per neliökilometri uusille asuinalueille esimerkiksi. Tämä on ihan selvästi myös sellainen asia, jota kaupunkilaisemme toivoo, kun katsoo niitä osallistuvan budjetoinnin esityksiä. Nehän keskittyivät puihin todella paljon. Ja miten uusin arkkitehtuuritutkimus vaikuttaa rakentamiseemme ja miten me todellakin saamme myös rakennusliikkeet mukaan siihen? Nämä ovat todella keskeisellä sijainnilla nämä uudet kaupunginosat, ja niissä täy-

27.11.2019

---

tyy pystyä toteuttamaan jotakin uutta ja kiinnostavaa. Sitten pohtisin myös, voisiko katutasossa olla enemmän liiketiloja eikä esimerkiksi varastoja tai pesuloita.

Tässä tietysti tulee tuhansille ihmisille koteja, mutta että tähän ei mahdu esimerkiksi futiskenttiä, jotka nyt kuitenkin kulttuurin ja vapaa-ajan palvelut ovat myös olennainen osa asumista. Toisaalta tässä tietysti ovat sitten ne virkistysalueet hyvin lähellä, mutta joka tapauksessa esimerkiksi se, että sitä kirjastoa ei ollut Kalasatamaan mietitty alun perin, osoittaa sitä, että me emme ole tarpeeksi monipuolisesti pohtineet kaupunginosiamme.

Valtuutettu Leo Stranius

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

En ota nyt tässä kantaa arkkitehtuuriin vaan ehkä enemmän näihin ilmastovaikutuksiin ja tässä tapauksessa erityisesti liikkumisen ilmasto- ja ympäristövaikutuksiin. Selvään on, että ympäristölle haitatonta liikkumismuotoa ei ole, ja siksi tietysti on hyvä aina pyrkiä vähentämään sitä liikkumistarvetta, johon juuri tämänkaltainen kaupunkiympäristö vahvasti kannustaa. Sen sijaan se väite, että ratikka olisi epäekologinen liikkumismuoto, kuten valtuutettu Asko-Seljavaara tuossa taannoin totesi, ei vain pidä paikkansa. Kaikkein vähäisimmät päästöt tulee nimenomaan raideliikenteestä, kuten metrosta ja ratikoista, koska niistä ei tule hiilidioksidipäästöjä ja niissä on myös suuri kuljetuskapasiteetti ja kaluston pitkä käyttöikä. Liikennehän tuottaa vajaan neljänneksen pääkaupunkiseudun kaikista hiilidioksidipäästöistä. Henkilöautojen osuus siitä on yli 50 %, muun tieliikenteen 35 % ja laivaliikenteen 9 ja raideliikenteen 2 %. Edelleen HKL käyttää metrossa ja ratikoissa uusiutuvaa energiaa, vesi- ja tuulivoimaa, ja sitten kun on selvitetty näitä erilaisia ratikoiden ympäristövaikutuksia vaikkapa nyt Tampereen pikaraitikan yhteydessä, niin siellä toki tarvitaan vaativampia silta- ja pengerakenteita, mutta ne tulevat kompensoitumaan hyvin nopeasti sen liikenteen ominaispäästöjen pienentyessä. Esimerkiksi huomioiden se kaluston käyttöikä ja kapasiteetti saman palvelutason saavuttamiseksi tarvitaan 25 ratikkavaunua kohden 225 linja-autoja. Myös tällaiset erilaiset hiukkaspölypäästöt ovat ratikoilla alhaiset. Eli halusin näihin vielä kiinnittää huomiota ja todeta, että sikäli tämä on oikein hyvään suuntaan menevää kaupunkirakennetta.

Kiitos.

27.11.2019

Valtuutettu Paavo Arhinmäki

Arvoisa herra puheenjohtaja.

Jos ajattelee tätä Nihtiä ja koko Kalasatamaa, niin se on hyvin tiiviisti rakennettu, ja se on perusteltua. Nähdäkseni meidän on syytä ne alueet, jotka on jo valmiiksi rakennettu tai ovat olleet muussa rakennetussa käytössä, mahdollisimman tiiviisti rakentaa, jotta sitten niillä alueilla, jotka ovat vielä luonnonvaraisia, on mahdollista sitä luontoa säilyttää. Kalasatama-Sompasaari-Nihti-kokonaisuus on vanhaa satama-alueita, niin se on järkevää mahdollisimman tiiviisti rakentaa ja toisaalta tarjota hyvät yhteydet Korkeasaareen ja Mustikkamaalle, näille virkistysalueille, joissa voimme säilyttää luontoa.

Toinen minusta tärkeä huomio on se, että Nihti tuo lisää asutusta raide liikenteen piiriin. Tämä avaa ihan uusia reittejä. Nämä spårareitit, jotka tässä kuvattiin Nihdistä pohjoiseen, Pasilaan, tuovat aivan erinomaisen uuden kokonaisuuden. Ja toisaalta se, että Laajasalosta Kruunusillat pitkin tuleva spåra menee kaupunginosan läpi, johon tulee arviolta 3 300 asukasta – tai kaupunginosan osa-alueen. Tämä kuvastaa sitä, että miten nimenomaan, kun tuossa puhuttiin aikaisemmassa kohdassa Vantaan raitiovaunusta, niin on hyvä, että sinne tehdään rakentamista. Kun tämän kautta, nämä Kruunusillat, kulkee raitiovaunu sitten Merihakaan rantaa ja Hakaniemeen, se nostaa myös niitä alueita. Kun Hakaniemi monesti on virka-ajan ulkopuolella varsin hiljainen, niin tämä tuo sinne lisää elämää.

Viimeisenä huomiona, että kun katsoin tuota kaavakuvaa, joka nyt on jo poistunut seinältä, niin varmaan jokainen viimeistään siinä vaiheessa ymmärtää, miksi Kruunusillat eivät ole autoliikenteelle vaan ainoastaan kevyelle liikenteelle ja spårille. Se ongelma on nimenomaan tuolla päässä, ettei ole mitään, mihin ne autot enää sen sillan jälkeen menisivät.

Valtuutettu Ulla-Marja Urho

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Tämä on todella tärkeä Nihtin Kalasataman asemakaava. Paavo Arhinmäki piti itsestäänselvänä, että tähän uuteen tärkeään kaupunginosaan pitää rakentaa tiiviisti. No, totta kai kun on niin kamalan kallista maata, kun on putsattu satamalta. Pitää rakentaa tiiviisti, ja sitten meille tuodaan tämä kaavakuva, joka nyt hävisi. Tämä on vähän vastaava tilanne, kun Jätkäsaarta aikoinaan rakennettiin sataman päälle ja piti ra-

27.11.2019

---

kentää tiiviisti. Minä useimpina päivinä katselen sitä Lauttasaaresta tai Lauttasaaren sillalta, ja se on ulospäin katsottuna masentava betonivali. Siinä on sellainen betonimuuri merelle päin. Ymmärrän, että sisältä sieltä kaupunginosasta merelle ja Lauttasaareen päin tai länteen päin näkyy vehreyttä. Se ei haittaa silloin se betonimuuri niitä sisällä olevia. Hyvät kodit, hyvät talot.

Minä tässä tapauksessa ihmettelen tai haluan muistuttaa niitä, jotka tänne jäivät tätä valvomaan, että täytyy olla vihreätä. Meillä oli viime osallistuvassa budjetissa, Mari Holopainen juuri totesi, että parhaat ajatukset olivat siitä, että ihmiset haluavat vihreätä ja puista. Tähän oli nyt piirretty rannoille ne puut ja se vihreys. Katsokaakin, että niissä kaavoissa se vihreys ja puut ovat. Tämä Jätkäsaaren malli muistuttaa Murmanskista, ja nämä talot ja nämä kuvat, joita nyt tuossa kuvissa oli, jos ne muut poistettaisiin siitä kokonaan, niin kuin ne voidaan piirustuksista poistaa, tämä olisi niin kuin 1960-luvun Murmanskissa, jos joku teistä on käynyt. Se rakennettiin 1960-luvulla. Jäämeren rantaan tehdään betonimuureja siksi, että jäämeren rannassa puut eivät selviä.

Todella en ymmärrä tätä kuvitteellista vihreyttä ja niitä mitä 28 puuta oikeasti tulee johonkin riviin. Se jopa sieltä Kruunusilloilta tuleva – jos ne joskus siis tulevat, minusta niihin voivat mennä autotkin – niin onhan se ikävä katsella sitten, että siellä on pelkkä betonierämaa ilman noita puita.

Apulaispormestari Sinnemäki

Arvoisa valtuuston puheenjohtaja. Hyvä valtuutettu Urho.

Totesin, että jos emme laske rantojen puurivejä, niin sisäosissa tätä kaava-aluetta on vajaa 30 puuta. Rannoilla on siis monikerroksiset puurivit, ja ne ovat tässä kaavassa kaavamerkintöinä. Niitä ei siis voi jättää rakentamatta. Se ei ole vapaavalintaista, vaan ne ovat osa tämän kaavan velvoittavia osuuksia. Eli jonkun varmasti kannattaa katsoa sen perään, mutta ne eivät ole siis vapaavalintaisia, vaan osa tämän kaavan määräyksiä, kaavamääräyksiä. Olen itse käynyt Murmanskissa syksyllä 2012, ja voin vaikuttaa, että mikään, mitä olemme saaneet täällä aikaan, ei muistuta lainkaan sitä.

Valtuutettu Sirpa Asko-Seljavaara

Arvoisa puheenjohtaja.

27.11.2019

Haluaisin vastata valtuutettu Holopaiselle, kun sanoitte, että siellä on raitiovaunu. Siellä on 2 raitiovaunulinjaa. Ja jos te haluatte paljon vihreätä, niin ei kannata rakentaa raitiovaunulinjoja, koska ne vievät erittäin paljon tilaa. Etenkin se raitiovaunu, joka Nihtiin tulee pohjoisesta, niin sehän joutuu vielä kääntymään siellä Nihdissä, eli se vie erittäin paljon tilaa.

Ja sitten valtuutettu Straniukselle: teidän tietonne ovat vanhentuneita. Te luulette, että raitiovaunu on ekologinen. Sitä se ei ole, koska sähköbussi on kymmenesosa siitä energiamäärästä, mitä raitiovaunu käyttää, koska raitiovaunu painaa vähintään 40 tonnia, ja bussi ehkä tonnin tai pari. Silloin per kilometri raitiovaunu on epäekologinen ja hyvin vanhanaikainen muoto. Nyt pitäisi vähän miettiä, että mikä on meidän strategiaamme tulevaisuudessa.

Valtuutettu Mari Holopainen

Kiitos, puheenjohtaja.

Kyllä raitiovaunun ympärille voidaan rakentaa oikein viihtyisää kaupunkia, ja myös raitiovaunut kuljettavat tehokkaasti paljon ihmisiä ja...

Välihuuto!

Kyllä, ja siitä on ihan tietoa olemassa. Mutta ajattelin puhua vielä arkkitehtuurista, kun siitä oli puhetta tässä aikaisemmin. Jos ajattelee nyt, että mitä on syntynyt sinne Sompasaareen, joka on valmis, ja Kalasatamaan, niin kyllä mielestäni se, mitä on kaavalla pystytty määräämään, on tuottanut tavallaan ihan hyvää jälkeä monin osin. Esimerkiksi merelle päin siinä Kalasataman keskustassa on pystytty kaavalla muodostamaan siluetti niistä rakennuksista, joka on itse asiassa ihan kiinnostava. Nyt sellaista samanlaista portaittain laskevaa siluettia en nähnyt tässä kaavassa, mutta sellaisia hyviä asioita on syntynyt.

Sen sijaan kyllä siihen julkisivusuunnitteluun pitäisi kiinnittää huomiota. Osa Kalasataman ja Sompasaaren julkisivuista ei suoraan sanottuna näytä valtavan laadukkailta, vaikka tässä on kuitenkin ihan kalliista neeliöistä kyse. Mitä Helsinki voisi tehdä tämän asian eteen, niin olisi kyllä tarpeen, jotta ne olisivat myös arkkitehtuurisesti kiinnostavia kaupunginosia. Onhan siellä esimerkiksi tämä koulurakennus, niin siinä on jo kuitenkin erilaista näkymää ja sellaisia hyvä osioita, mutta osa julkisivuista ei välttämättä ole kaikkein kiinnostavinta kaupunkia. Siinä kanan vieressä on taas tehty mielestäni ihan kiinnostava ratkaisu, että vaikka siinä on kerrostalomassaa, niin siinä on aika kapeasti eri väri-

27.11.2019

---

tyksellä tehty nämä julkisivut, jolloin tulee sellainen vaikutelma, että ne olisivat townhouseja, vaikka ne eivät oikeasti olekaan. Osittain kiinnostavia ratkaisuja, mutta kyllä pitäisi pystyä vielä parempaan nyt sitten tontinluovutuksen myötä tai miten asiaan voidaan vaikuttaa.

Kiitos.

345 §

Esityslistan asia nro 8

VALTUUTETTU NELLI RUOTSALAISEN ALOITE LHBTIQ-TURVAPAIKANHAKIJOIDEN MAJOITUSTILANTEEN SAATAVUUDEN JA TURVALLISUUDEN TAKAAMISEKSI

Valtuutettu Katju Aro

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Feministisen puolueen valtuutettu Ruotsalaisen aloite pyrkii tarttumaan piilossa olevaan ongelmaan. Helsingin alueella majoittuu tälläkin hetkellä monia seksuaali- ja sukupuolivähemmistöihin kuuluvia turvapaikanhakijoita yksityismajoituksessa hyvin riskialttiissa olosuhteissa. Monelle seksuaali- ja sukupuolivähemmistöihin kuuluvalle turvapaikanhakijalle Helsinki on ensimmäinen paikka, jossa heillä on mahdollisuus ja lupa olla oma itsensä. Isommat kaupungit ovat perinteisesti olleet seksuaali- ja sukupuolivähemmistöille yhdenlaisia turvasatamia.

Syrjinnän ja rasismien pelossa moni haavoittuvassa asemassa oleva turvapaikanhakija ei halua lähteä Helsingistä muualle Suomeen, vaan haluaa jäädä Helsinkiin hinnalla millä hyvänsä. Tämä asettaa heidät alttiiksi hyväksikäytölle. Osa heistä käy Helsingin Setan eli Helsinki Pride -yhteisön vertaistukiryhmässä, ja aloittemme taustalla onkin Helsinki Pride -yhteisön ilmaisema huoli siitä, että Helsingissä ei ole tarpeeksi turvallisia majoitusmahdollisuuksia vähemmistöihin kuuluville turvapaikanhakijoille. Heidän huolensa kasvoi viime keväänä, kun Helsingin kaupungin vastaanottokeskuksista poistui yhteensä 300 asiakaspaikkaa. Jäljellä on enää Uudenmaankadun vastaanottokeskuksen 200 asiakaspaikkaa. Sieltäkin turvapaikanhakijat ohjataan pääsääntöi-

27.11.2019

---

sesti eteenpäin, sillä Helsinki on Maahanmuuttoviraston näkökulmasta vain kauttakulkukeskus.

Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että turvapaikanhakijan ainoa vaihtoehto asua Helsingissä koko turvapaikkaprosessin ajan on turvautua yksityismajoitukseen. Yksityismajoituksessa on Helsingissä tällä hetkellä noin 900 turvapaikanhakijaa. Yksityismajoituksessa riski taloudelliseen riistoon tai muuhun hyväksikäyttöön on selvästi vastaanottokeskusta suurempi, ja Helsinki Pride -yhteisöllä on tiedossa useita tapauksia, joissa turvapaikanhakija on joutunut erittäin vaikeaan tilanteeseen ja hyväksikäytön kohteeksi.

Kaupunginhallituksen vastauksessakin todetaan, että majoittuminen vastaanottokeskuksessa on usein asiakkaalle turvallisin vaihtoehto ja turvapaikanhakijalla tulisi aina olla mahdollisuus palata yksityismajoituksesta vastaanottokeskusmajoitukseen koko turvapaikkaprosessinsa ajan. Silti vastaanottokeskusten paikoista vain pieni osa on varattu erityisen haavoittuvassa asemassa olevien turvapaikanhakijoiden käyttöön. Seksuaali- ja sukupuolivähemmistöön kuuluva turvapaikanhakija ei automaattisesti saa vastaanottopaikkaa Helsingissä, vaan hänellä tulee lisäksi olla jokin erityinen syy, kuten terapiasuhde, jonka perusteella paikka myönnetään. Koska paikkoja on vain vähän, eikä hajasijoituspaikkojakaan ole vaikean vuokra-asuntotilanteen vuoksi tarjolla, lähetetään hakija käytännössä lähes aina Helsingistä johonkin toiseen kaupunkiin. Siten mahdollisuus valita vastaanottokeskuspaikka Helsingissä ei todellisuudessa toteudu.

Ongelmallista asiassa on, että päätösvalta paikkojen lisäämisestä on Maahanmuuttovirastolla. Helsinki ei voi lisätä turvallisia majoituspaikkoja eri vähemmistöille omalla päätöksellään, vaikka se haluaisi näin tehdä. Helsingillä on kuitenkin vastuu kaikkien sen alueella asuvien ihmisten hyvinvoinnista ja perusoikeuksien toteutumisesta. Siten Helsingillä on vastuu myös yksityismajoitukseen pakon edessä jäävien turvapaikanhakijoiden vaikean aseman ratkaisemisesta.

Ensisijaisesti toivomme, että Helsinki pyrkii aktiivisesti edistämään yhteistyötä Maahanmuuttoviraston kanssa, jotta Helsingin rooli kauttakulkukeskuksena otettaisiin uudelleen tarkasteluun ja että Helsingissä toimisi myös vastaanottokeskuksia, joihin voi jäädä koko turvapaikkaprosessin ajaksi.

Toiseksi pidämme tärkeänä, että Helsinki neuvottelee Maahanmuuttoviraston kanssa seksuaali- ja sukupuolivähemmistöille tarkoitettujen majoituspaikkojen lisäämisestä vastaanottokeskuksissa. Näiden tulee olla tarkoitettuja vähemmistöihin kuuluville hakijoille ilman erityistä

27.11.2019

---

muuta syytä. Seksuaali- ja sukupuolivähemmistöön kuuluminen on jo itsessään painava haavoittuvuustekijä.

Kolmanneksi pidämme tärkeänä sosiaali- ja terveyslautakunnan ja kaupunginhallituksen tekemiä kirjauksia esitykseen, joiden mukaan Helsingin vastaanottokeskuksissa aktiivisesti toimitaan seksuaali- ja sukupuolivähemmistöihin kuuluvien turvapaikanhakijoiden majoitustilanteen parantamiseksi ja turvallisen turvapaikkaprosessin takaamiseksi sekä pyritään varmistamaan yhteistyössä Migrin kanssa, että haavoittuvassa asemassa olevien seksuaali- ja sukupuolivähemmistöihin kuuluvien turvapaikanhakijoiden tuen tarve tunnustetaan riittävän varhain.

Kiitämme Vasemmistoliiton edustajia yhteistyöstä asiassa.

Valtuutettu Anna Vuorjoki

Kiitos, puheenjohtaja.

Haluaisin kiittää Feminististä puoluetta ja valtuutettu Ruotsalaista tästä tärkeästä aloitteesta. Seksuaali- ja sukupuolivähemmistöihin kuuluvat turvapaikanhakijat ovat erityisen haavoittuvassa asemassa oleva ryhmä ihmisiä. Turvapaikanhakijuus itsessäänkin tarkoittaa sitä, että ihminen on haavoittuvassa asemassa, mutta sen lisäksi seksuaali- ja sukupuolivähemmistöihin kuuluvat ihmiset ovat usein olleet syrjittyjä, mahdollisesti heihin on kohdistunut väkivallan uhkaa omassa lähtömaassaan, ja tämä tilanne voi edelleen jatkua Suomessa.

Meidän on tärkeätä muistaa myös se, että me emme puhu sellaisesta ryhmästä ihmisiä, jolle on välttämättä luontevaa lähteä itse ilmaisemaan omaa avun tarvettaan. Jos on tottunut siihen, että esimerkiksi seksuaalisen suuntautumisen paljastaminen voi olla hengenvaarallista, niin silloin ei ole mikään automaatti, että tämän asian kanssa on helppo lähestyä viranomaisia myöskään Suomessa. Sen takia me emme voi ikään kuin odottaa sitä, että ihmiset aktiivisesti hakevat apua, vaan meidän on tehtävä työtä, aktiivista työtä sen eteen, että tätä asiaa pidetään esillä. Tehdään aktiivisesti selväksi, että tämä on asia, josta voi puhua ja on turvallista puhua, ja tarjotaan palveluita aktiivisesti, mutta myös huolehditaan siitä, että on mahdollisuuksia kiireettömiin kohtauksiin ja luottamuksen rakentamiseen, mikä tietenkin on myös monen muun apua tarvitsevan ihmisen näkökulmasta olennaista.

Olen iloinen siitä, että sosiaali- ja terveyslautakunta ja kaupunginhallitus ovat halunneet tehdä tähän aloitteeseen hyviä täsmennyksiä ja li-

27.11.2019

---

säyksiä, ja olen myös iloinen siitä, että virkamieskunnassamme on näitä asioita tunnustettu ja tämän aloitteen pohjalta pohdittu tarpeellisia toimenpiteitä, ja toivon, että tämä työ jatkuu.

Kiitos.

Valtuutettu Jaana Pelkonen

Arvoisa puheenjohtaja.

Lyhyesti ja ytimekkäästi. Omalta osaltani haluan myös antaa kiitosta valtuutettu Ruotsalaiselle siitä, että on tähän tärkeään asiaan puuttunut ja antanut tätä kautta äänensä ihmisille, jotka eivät sitä niin usein itse kuuluviin saa. Kiitos myös lautakunnille näistä tärkeistä tehdyistä liisäyksistä.

Kiitos.

346 §

Esityslistan asia nro 9

VALTUUTETTU SULDAAN SAID AHMEDIN ALOITE KAUPUNGINVALTUUSTON KOKOUSTEN TULKKAUKSESTA VIITTOMAKIELELLÄ

Suldaan Said Ahmed

Arvoisa puheenjohtaja.

Haluaisin ehkä ensimmäisenä kiittää kaupunginhallitusta myönteisestä vastauksesta tähän aloitteeseeni. Tämä on historiallinen ja todellakin iso askel yhdenvertaisuudelle ja osallistumiselle, että Helsinki haluaa edistää viittomakielisten ihmisten oikeuksia sillä tavalla, että heillä on myös oikeus tietää, mistä me tässä valtuustossa päätämme ja mitä heidän kaupungissaan tapahtuu. Haluan kiittää siitä, ja tämä on historiallinen, iso päätös ja iso askel yhdenvertaisuudelle. Kiitos siitä.

27.11.2019

Valtuutettu Sami Muttilainen

Kiitoksia, puheenjohtaja.

Ja kiitoksia aloitteesta, Suldaan. Tosiaan tämä sama aloite oli viime kaudella täällä käsittelyssä, mutta silloin se ei saanut vihreätä valoa, joten olisihan se nyt kaikkien kannalta hyvä asia, että näitä aloitteita ei tarvitse tuoda tänne kerta toisensa jälkeen päätettäväksi, jos tässä kuitenkin on ihan järkevä sellainen kyseessä – ja kun on.

348 §

Esityslistan asia nro 11

VALTUUTETTU MAURI VENEMIEHEN ALOITE SÄÄNNÖLLISISTÄ SISÄILMAKYSELYISTÄ HENKILÖSTÖLLE JA ASIAKKAILLE

Valtuutettu Mauri Venemies

Kiitoksia, arvoisa puheenjohtaja, tarkkanäköisyydestä.

Kiitoksia kaupunginhallitukselle vastauksesta, vaikka vastaus ei ollut senkaltainen, mitä me allekirjoittaneet odotimme. Siinä on muutamia hyviä asioita siinä kaupungin vastauksessa, joita haluan kommentoida. Siellä kohdassa 6 sanotaan, että ”tavoitteena on parantaa sisäilmaongelmien ennaltaehkäisyä ja ratkaisuprosessia, ja kaupunki kehittää toimintamallia sisäilmaongelmien ratkaisemiseksi ja etsii yksilöllisiä ratkaisuja oireilevien auttamiseksi ja selvittää, miten terveydenhoitopalvelut voidaan kytkeä tiiviimmin mukaan sisäilmaongelmien ratkaisuun”. Se on erittäin hyvä. Ja sitten toinen kohta, että ”kaupunkiympäristön toimiala pitää tärkeänä panostaa kiinteistöjen hyvään ylläpitoon ja huoltoon sekä kattaviin siivouksiin, joilla on ennaltaehkäisevä vaikutus sisäilmaongelmiin”.

Ehdottaisin kuitenkin, että vaikka tällaista erillistä sisäilmakyselyä ei tehtäisi, niin sisällytettäisiin jo olemassa oleviin, joita käsittäakseni kaupungin yksiköt tekevät – työtyytyväisyyskyselyihin, työhyvinvointikyselyihin – että niitten kysymyspatteristossa olisi sellainen mahdollisuus,

27.11.2019

---

että henkilöstö voisi myös vastata, jos havaitsee sisäilmaongelmia. Se on hyvä, jos työterveyshuollosta tulee palautetta, mutta silloin ollaan jo aika pitkällä, että mieluummin aikaisemmin päästäisiin ongelmiin käsiin.

Minun nähdäkseni jos henkilöstöä kuunnellaan ja he jo varhaisessa saavat ilmaista, että on ongelmia, niin se vaikuttaa positiivisesti työmotivaatioon. Jos taas esimiehet ja työnantajat eivät kuuntele henkilöstöä, niin se aiheuttaa hiljaista jupinaa ja jarrutusta sitten myöhemmin, jos jokin hyväkin hanketta ajetaan. Tällainen ehdotus, että sisällytettäisiin mahdollisuus vastata ja antaa palautetta jo olemassa oleviin kyselyihin tai kartoituksiin. Vaikka voi olla, että tämä ehdotukseni ei etene tätä pulpettia pitemmälle, mutta yrittänyttä ei laiteta.

Kiitoksia.

Valtuutettu Sami Muttilainen

Kiitoksia, puheenjohtaja.

Kiitoksia, valtuutettu Venemies, hyvästä aloitteesta. Tästä otsikosta on tosiaan puhuttu tässä salissa tällä valtuustokaudella aika monestikin. Voiko siitä puhua koskaan liikaa? Ei. Ehkä tarvitaan enemmän niitä tekoja. Myös vasemmiston ryhmä ja allekirjoittanut on tehnyt asiasta aloitteita. Tosiaan tämä 1,4 miljardia korjausvelkaa on ikävä tosiasia, ja liikaa näitä asioita ei voi tuoda esiin ja liikaa huomioida henkilöstöä ja ihmisiä tämän asian puolesta.

349 §

Esityslistan asia nro 12

VALTUUTETTU PETRA MALININ ALOITE KEINOVALAISTUKSEN SÄÄTELYSTÄ JA VALO-
SAASTEEN VÄHENTÄMISESTÄ

Valtuutettu Petra Malin

27.11.2019

Kiitos, puheenjohtaja. Hyvä valtuusto.

Näin marraskuussa ei välttämättä saa varauksetonta suosiota vaatimalla Helsinkiin vähemmän valoa. Nyt aion kuitenkin tehdä niin, ja minulla on siihen 2 hyvää syytä: hyönteiset ja ihmiset. Niistäkään eivät toki kaikki pidä, mutta niitä ilmankaan ei voi elää.

Keinovalo vaikuttaa kaikkiin hyönteisten elämän osa-alueisiin. Se häiritsee ravinnonsaantia ja lisääntymistä ja asettaa ne poikkeuksellisen alttiiksi saalistajille. Keinovalon määrä on lisääntynyt kiihtyvällä tahdilla, ja samaan aikaan olemme saaneet kuulla lisääntyvästä hyönteiskadosta. Ekosysteemimme tulevaisuus on riippuvainen hyönteisten tulevaisuudesta, ja on syytä tosi vakavasti miettiä sitä, mitä voimme täällä Helsingissäkin tehdä hyönteisten suojelemiseksi. Vaikka muutkin asiat, kuten vaikka elinympäristön kapeneminen tai kemikaalit, vaikuttavat hyönteisiin, valo on siitä kiitollinen asia, että sen saa helposti pois. On hienoa, että kaupunki selvittää nyt tarvetta kaupunkiluontoalueille, jotka jätettäisiin kokonaan ilman keinovaloa, ja kerää muutenkin tietoa valosaasteesta ja häiriövalosta. Selvitys on Suomen ensimmäinen, ja on hienoa, että olemme tässä asiassa etujoukoissa.

Toinen syy hyvä syy välttää valosaastetta on ihmisten hyvinvointi. Liian kirkas tai välkkyvä huonosti kohdistettu valo häikäisee, ärsyttää, vaikuttaa vuorokausirytmiiin. Se voi aiheuttaa päänsärkyä tai pahoinvointia. Olemme varmaan kaikki huomanneet sen, kuinka valomainonta on LED-tekniikan halventuessa lisääntynyt ihan räjähdysmäisesti, ja samalla Helsinkiin on syntynyt paikkoja, joissa liian kirkkaalle säädetyt mainoslaitteet saattavat huutaa kilpaa koko kadunvierustan mitalta, tai sitten kauppakeskuksen valomainos saattaa loistaa vaikka jonkun olohuoneeseen sisälle. Osa yrittäjistä, jotka käyttävät näitä mainoslaitteita, noudattaa tätä säätelyä, mikä meillä on jo olemassa, ja osa ei joko ihan piittaamattomuuttaan tai sitten tietämättömyyttään, ja tämä asettaa myös ne yrittäjät, jotka näitä laitteita käyttävät, hyvin eriarvoiseen asemaan keskenään. Toisaalta sitten tämä valotaulujen kilpahuuto luo sellaista kaupunkitilaa, joka ei oikeastaan kutsu edes luokseen vaan pikemminkin työntää luotaan.

On hyvä miettiä, tarvitaanko valomainontaa ihan kaikkialle, ja silloin kun sitä on, rohkaista silmää oikeasti miellyttäviin ratkaisuihin. Nyt kaupunki onkin linjaamassa, että mainoslaitteiden valvonta saadaan nyt kuntoon vihdoinkin ja selvitetään sanktioita sille, jos ei noudata yhteisiä pelisääntöjä, ja kiitän siitä.

Olosuhteiden pakosta me tarvitsemme täällä keinovaloa. Helsingissä on alueita, jotka ovat tähän vuodenaikaan pikemminkin liian pimeitä

27.11.2019

---

kuin liian valoisia – vaikka leikkipuistoja tai koirapuistoja tai kävelyteitä – mutta valaisemalla toisia alueita liikaa emme kuitenkaan ratkaise toisten alueiden pimeyttä. Pimeänä aikana myös liian kirkkaiden valojen häikäisyvaikutus on itse asiassa tosi suuri, ja jos valo palaa turhaan, se kuluttaa turhaa energiaa. Nykyinen valaistustekniikkamme antaa mahdollisuuksia säätää valaistusta miellyttävämmäksi tai sammuttaa valo vaikka ihan kokonaan silloin kun sitä ei tarvita. Toimivana kaupunkina meidän on otettava käyttöön ihan kaikki keinot valosaasteen vähentämiseksi, ja minusta tämä on erittäin hyvä avaus siihen suuntaan tämä, mitä nyt tässä vastauksessa esitetään.

Kiitos paljon.

Valtuutettu Wille Rydman (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Nähdäkseni valtuutettu Malin nosti aivan relevantteja ja hyviä näkökohtia esille liittyen valosaasteeseen ja sen erilaisiin vaikutuksiin. Tätä taustaa vasten on hauskaa, että parin esityslistakohdan kuluttua käsittelemme valtuutettu Muttilaisen aloitetta Kontulan aseman graffitien valaisemisesta, jonka myös valtuutettu Malin on allekirjoittanut. Mutta ehkä yritysten tulee vähentää valosaastetta ja vastaavasti graffitien valoisuutta tulee lisätä. Näin kai Vasemmistoliiton toimintaa tässä kysymyksessä on tulkittava.

Valtuutettu Petra Malin (vastauspuheenvuoro)

Kiitos valtuutettu Rydmanille tästä mahtavasta aasinsillasta. Todella jos kuunteli sen puheenvuoroni, niin en sanonut, että koko Helsinki pimeäksi, ja en näin ajattelekaan.

Valtuutettu Sami Muttilainen (vastauspuheenvuoro)

Kiitoksia, puheenjohtaja.

Valtuutettu Rydman, olet ilmeisesti jo kovin innoissasi keskustelemaan tästä aiheesta, kun pomppasit 2 asiakohtaa eteenpäin, mutta jos käsitellään sitä sitten kun mennään siihen aloitteen kohtaan, niin voin sitten perustella vaikka asiaa lisää tai saadaa se puitua läpi.

Kiitos.

27.11.2019

Valtuutettu Atte Harjanne

Kiitos, puheenjohtaja.

Lämmin kiitos valtuutettu Malinille tästä aloitteesta, joka tuo ehkä vähän huonosti tunnetun ympäristö- ja terveyshaasteen, koska tässä on kuitenkin kyse siitä, että meidän pitää, ihan niin kuin tuossa valtuutettu Malin esitti, tasapainotella aika tarkkaan sen kanssa, mihin sitä valoa käytetään ja miten hillitään sen haittoja. Hienoa, että tässä asiassa edetään. Ehkä vielä erityisesti lämmittää se, että siellä oli kaupungin linjauksissa, lautakunnan linjauksissa paljon puhetta, että selvitetään ja tutkitaan ja etsitään niitä keinoja. Varmaan ylipäänsä tarpeen tehdä kaupungin mittakaavassa pohdintaa, että millä alueilla voitaisiin mahdollisesti nimenomaan ekologisista syistä rajoittaa sitä valon käyttöä entisestään ja vastaavasti näin. Mutta mielenkiinnolla seuraan, mihin tämä johtaa, ja edelleen vielä kerran lämmin kiitos tosi hyvästä aloitteesta.

Valtuutettu Mauri Venemies

Kiitos, arvoisa puheenjohtaja.

Tässä yhteydessä tekisi mieli käyttää ilmaisua, ilmaisesti tällainen valaistuksen segregatio on tapahtumassa Helsingissä, eli jossakin on liikaa valoa ja jossakin minun nähdäkseni on liian vähän. Tässä varmaan kannattaa tosiaan kiinnittää huomiota, tulee mieleen esimerkiksi joku Puhoksen parkkipaikka. Tunnelma on siellä välillä syyspimeällä kuin Marrakechin torilla kuunpimennyksen aikaan. Ei tahdo löytää perille ja tulee vaaratilanteita. Kiinnittäisin huomiota, että vilkkuvia mainosvaloja voi olla todella tarpeen hillitä ja hallita, mutta toisaalta huomattavia alueita, joissa jo turvallisuuden takia on liian vähän valaistusta. Eli kiinnitetään huomiota tähän valaistuksen segregatioon.

Valtuutettu Mai Kivelä

Kiitos, puheenjohtaja.

Haluan kanssa kiittää valtuutettu Malinia tästä. Olet osittain edellä tätä aikaa, että kansainvälisesti tämä on ehkä pidemmällä tämä keskustelu siitä, mitä valosaaste sekä ympäristövaikutuksilta, mutta se on myös esteettömyyskysymys, kun ajatellaan ihmisiä kaupunkitilassa. Me pu-

27.11.2019

---

huimme tästä kaupunkiympäristölautakunnassa, ja mielestäni oli hyvä huomata, että siellä laajasti eri puolueista ihmiset totesivat, että tämä on itse asiassa sellainen nouseva aihe. Ja nimenomaan se, että kun tällä hetkellä kaupunki ei oikeastaan kontrolloi tai valvo asiaa, mutta sitten kuitenkin erityisesti nämä isot valomainokset valtaavat tätä kaupunkitilaa, niin minusta on tärkeätä, että me poliittisesti mietimme sen, miten sitä kaupunkitilaa sitten käytetään.

Kiitos.

350 §

Esityslistan asia nro 13

VALTUUTETTU JUSSI NIINISTÖN ALOITE MAAILMAN RAUHA -PATSAAN SIIRTÄMISEKSI HAKANIEMENRANNASTA LENININPUISTOON

Valtuutettu Jussi Niinistö

Arvoisa puheenjohtaja.

Hakaniemenrannan rakentamissuunnitelmien vuoksi tämä Maailman rauha -patsas on tarvetta siirtää, ja kuten tunnettua, tämä Moskovan kaupungin vuonna 1990 Helsingille lahjoittama patsas edustaa niin sanottua sosialistista realismia. Siinä miljoonia tappanut aate kuvataan rauhan aatteena. Siksi on syytä harkita tälle irvokkaalle ja propagandistiselle patsaalle sijoituspaikkaa muualta kuin Hakaniemestä. Siksi esitin tässä valtuustoaloitteessa, että olisi historiallisesti osuvaa sijoittaa tämä sosialismia edustava patsas sille aatteellisesti sopivaan ympäristöön eli Leninipuistoon. Olen aikaisemmin valtuutettu Terhon kanssa esittänyt Leninipuiston muuttamista Ukko-Pekan puistoksi tai Leninin uhrien muistopuistoksi. Valtuuston enemmistö näki tilanteen kuitenkin toisin ja piti Leninin kunniaksi nimitetty puiston parempana nimenä.

Nyt esitetään, että patsas jätetään mahdollisuuksien mukaan alkuperäisen sijainnin lähelle. Perusteluissa todetaan, että Leninipuisto on liian intiimi Maailman rauha -patsaalle. En ole aloitetta tehdessäni ollut tietoinen Leninipuiston erityisestä intiimiydestä, ja siitä voi olla monta mieltä.

27.11.2019

Valtuutettu Atte Kaleva

Kiitos, arvoisa puheenjohtaja.

Kuinka hienoja ehdotuksia täällä tehdäänkään. En ollenkaan ihmettele sitä, että useat tahot katsovat, että tämä patsas on vähän liian iso Leninipuistoon, ja eihän sitä oikein kukaan haluaisi ristikseen ottaa. Kyllä tässä sellainen henki on. Mutta ei sitä kyllä voi siihen rakennettuun Hakaniemenrantaankaan jättää. Siitä tulee aika hieno siitä Hakaniemenrannasta. Siinä on tällaista kaupunkitilaa, missä kaupungin asukkaat voivat kulkea ja oleskella ja hotelleja, ja se on aika hieno. Antaisi aika omituisen signaalin, jos tämä patsas nyt siihen paikkaan sitten väkisin uudelleen ängettäisiin.

Nyt tämä palautusehdotukseni, jonka olen tekemässä, ei oikeastaan liity tähän, vaan kun lautakunnassa keskusteltiin tästä patsaan sijoittamisesta, niin paljastui itse asiassa, että taidemuseolla ei ole mitään voimassa olevaa suositusta tai käytännettä siitä, että näitä patsaita automaattisesti aina sijoitettaisiin lähelle sitä niiden nykyistä paikkaa, jos ei sitten enää ole mahdollista, kun se paikka muuttuu, vaan niitä katsotaan aina tapauskohtaisesti. Nyt jos me hyväksymme nämä päätösehdotuksissa olevat esittelijän perustelut sillä tavalla, että tämä asemakaavoitus ja taidemuseo etsivät patsaalle uutta mahdollisuuksien mukaan alkuperäistä sijaintia lähellä olevaa paikkaa, niin silloinhan me itse asiassa sidomme sekä taidemuseon että oman kaupunkimme asemakaavoituksen käsiä tässä. Senpä takia olen tehnyt tänne järjestelmään palautusehdotuksen joka kuuluu näin: Palautetaan valmisteluun siten, että poistetaan viittaus patsaan sijoittamisesta mahdollisuuksien mukaan lähelle alkuperäistä sijaintia. Tämä tarkoittaa sitä, että taidemuseolla ja asemakaavoituksella on vapaat kädet katsoa jälleen tapauskohtaisesti, niin kuin he ovat tähänkin mennessä tehneet, mihin tämä patsas nyt olisi sitten kaikkein parasta heidän mielestään sijoittaa.

Kiitos.

Valtuutettu Sirpa Asko-Seljavaara (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Ennen kuin aletaan lisää haukkua sitä patsasta, niin täytyy kuitenkin huomauttaa, että kyllä meidän täytyy historiaakin kunnioittaa. Meillä on Aleksanteri II:n patsas ja meillä on monia muita patsaita tässä kaupun-

27.11.2019

---

gissa. Onneksi ole Stalinin patsasta. Olen kyllä samaa mieltä Kalevan kanssa. En voi häntä nyt kannattaa, koska minulla on tämä lyhyt vastauspuheenvuoro, mutta kyllä se on ihan oikein, että me voimme siirtää sen johonkin muuhun paikkaan. Mutta se on kuitenkin meidän maamme historiaa.

Valtuutettu Atte Kaleva (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, arvoisa puheenjohtaja.

Nyt täytyy kyllä tässä sanoa Sirpalle, anteeksi, valtuutettu Asko-Seljavaaralle, että jos historiallisuutta katsoo, niin kyllähän nämä aika erilaisia ovat nämä Maailman rauha -patsas ja Aleksanteri II:n patsas. Toinen tunnetaan suomenmielisenä tsaarina, toinen tunnetaan siitä, että se on tällaisen hyvin fasistisen, sosialistisen, bolsevistisen ideologian tunnusmerkki, niin kyllähän nämä ovat historian valossa 2 täysin eri asiaa silloin. Täytyy se muistaa.

Kiitos.

Valtuutettu Sami Muttilainen

Kiitoksia, puheenjohtaja.

En nyt ota siihen kantaa, että onko se yhden herran ratsastajapatsas oikeassa paikassa tässä kaupungissa vai ei, vai olisiko se jossain muualla. Luotan museon alan ihmisiin tässä asiassa. Näkisin, että tämä palautusesitys ei nyt ole tarpeellinen tässä kuviossa. Me juttelimme tästä lautakunnassa jo, ja ? purkitetaan tämä kuvio ja sille etsitään sitten sopivaa paikkaa. Ehkä se sopii joihinkin näihin paikkoihin, mitä tänään on täällä kaavoitettu, tai sitten ei. Sen sijaan tosiaan jos olisi tietoinen olematta mitenkään Lenin-fani tai niin poispäin, mitä en myöskään itse ole, niin se patsas ei tosiaan välttämättä ihan siihen paikkaan kuulu. Sikäli tämä on perusteltu tämä vastaus. Eli suosittelen sikäli tutustumaan kaupunkiin arkkitehtuurisesti ja käymään eri puistoissa. Täällä on monta kaunista puistoa, oli otsikko sitten mikä hyvänsä. Sikäli tällaiset aloitteet ovat ehkä hieman turhia, koska meillä on kyllä ammatillaisia tässä kaupungissa, jotka näistä asioista ovat aika hyvin perillä, ja ei viitsisi valtuustossa käyttää aikaa moiseen.

Kiitos.

27.11.2019

Valtuutettu Nuutti Hyttinen

Kiitos, puheenjohtaja.

Kannatan valtuutettu Kalevan palautusehdotusta. Toivon, että sitä uutta paikkaa harkitaan ennakkoluulottomasti ja siinä otetaan huomioon myös paikat, jotka ovat maanpinnan tai veden pinnan alapuolella.

Kiitos.

Valtuutettu Ville Jalovaara

Arvoisa puheenjohtaja.

Minäkään en kuulu Neuvostoliiton ihailijoihin. Se oli hirvittävä maa, jonka oli aika mennäkin pois aikanaan, mutta kuitenkin historianantutkijana ja Helsingin ja Turun yliopiston dosenttina ? sitä linjaa, että me Suomessa emme ole lähteneet eikä meidän pidä lähteä näihin patsaiden siirtoihin sen enempää kuin on tarvetta. Ne ovat oman aikansa symboleja, hyvässä ja tässä ehkä enemmän huonossa mielessä. Turistien kannalta voi olla kiintoisaa, että siellä on tällainen patsas, mutta mielestäni en haluaisi yhtään enempää kaupungin virkamiehiä nyt enää työllistää tällä asialla, että me tätä lähdemme palauttamaan. Kyllä he osaavat siellä monessa muussakin asiassa varmasti toimia ilman että tämä valtuusto koettaa aloitteilla ja ponsilla ja muuta niin kauheasti ohjata asioita. Täällä varmasti nähdään, että halutaan profiloitua tällaisella asialla, mutta mielestäni he osaavat sen paikan mieltä ilman että täältä pitää muutamaa sanaa nyt lähteä enää sorvaamaan. Aloitteilla haetaan huomiota, mutta välillä vähän ehkä voisi vähemmällekin jättää sen huomion hakemisen.

Valtuutettu Otto Meri

En malttanut olla painamatta.

Kiitos, puheenjohtaja.

Kannatan tätä palautusta. Toki pidän teknisesti aika raskaana, että tämä pitää palauttaa, mutta näin olen ymmärtänyt, että kun tässä on nyt kyse perusteluista, niin tämä on nyt ainut keino sitten. Tiedostan tämän valtuutettu Jalovaaran esille nostaman ja varmasti meidän kaikkien täällä tiedostaman asian, että nämä patsaat ja niiden sijoittelut – on sitten kyse Mantasta tai nyt sitten tästä Maailman rauha -patsaasta – he-

27.11.2019

---

rättävät poliittisia intohimoja. Mutta kun tässä on tilanne se, että se pitää kuitenkin jonnekin siirtää, niin tämä päätös joudutaan nyt sitten tekemään, minne se siirretään, enkä ole ihan vakuuttunut, että tämä kirjaus siitä, että mahdollisimman lähelle, on välttämättä paras, vaan se saattaa jopa sitten haitata ja heikentää sitä järkevää uutta sijoituskohdetta ja sijoituspaikkaa. Pidän siinä määrin järkevänä, että se poistetaan ikään kuin valinnanvapautta rajoittavana, vaan että löydetään sille sitten hyvä uusi paikka, missä se sitten ikinä onkaan, meren pinnan päällä tai sitten sen alla.

Kyllä patsaat osoittavat omaa aikaansa, ja jossain maissa niitä on ruvettu kaatelemaankin, kun tilanne on siihen pisteeseen mennyt, mutta onneksi Suomessa nyt on saanut pääosin olla rauhassa. Joskin Maailman rauha -patsas nyt on yritetty räjäyttää ja on tervattu ja näin, että se nyt on ainakin joutunut tällaisten yritysten kohteeksi. Toivotaan, että jatkossa patsaatkin saavat olla rauhassa.

Valtuutettu Sami Muttilainen

Kiitoksia, puheenjohtaja.

Palautukseen. Patsaista on puhuttu nyt tässä kaupungissa viime päivinä aika paljon, ja ei lähdetä tosiaan nyt täällä esittämään, mihin niitä pitää sijoittaa jatkossa ja mihin ei. Toki jos tällaisia ehdotuksia tulee, että pitää lähteä tätä tässä hieromaan, niin olisin odottanut sellaista palautusesitystä, että nämä palauttajat haluaisivat palauttaa mahdollisesti tämän patsaan sinne, mistä se on meille tuotu.

Kiitos.

Valtuutettu Atte Kaleva

Kiitos, arvoisa puheenjohtaja.

Haluaisin kiittää tässä valtuutettu Jalovaaraa ja valtuutettu Muttilaista siitä tuesta, jonka he ajatuksellisesti tälle minun esittämälleni palautukselle antavat. Olen ihan samaa mieltä siitä, että palautus on aika raskas keino. En olisi mielelläni tätä palautuksena tehnyt, mutta se on teknisesti nyt ainoa keino, koska tässä puututaan siihen esittelijän perusteluun. Sitä ei voi siis tehdä missään muussa muodossa kuin palautuksena, vaikka se liian raskas tähän onkin. Poistetaan vain yksi lause tästä, ja sen lauseen poistamalla me nimenomaan emme rajoita vaan me annamme vapaat kädet museolle ja asemakaavoitukselle tehdä ne

27.11.2019

---

toimenpiteet, mitä he normaalistikin tekevät tässä kun patsaiden sijoituspaikkaa mietitään, silloin kun niitä patsaita kuitenkin on pakko siirtää, niin kuin tässä tilanteessa on. Nyt ei ole kyse siitä, että lähdettäisiin siirtämään patsasta niine hyvineen, vaan se on pakko siirtää jonnekin, niin annetaan nyt, hyvänen aika, näille asiantuntijoillemme mahdollisuus tapauskohtaisesti, niin kuin heidän normaaliprosessiinsa kuuluu, miettiä, missä kohtaa tämä patsas nyt sitten olisi tulevaisuudessa kaikkein paras olla. Annetaan heidän tehdä se päätös. Ei niin, että sitä täällä sidotaan, että sen pitää olla mahdollisimman lähellä, jolloin se ei ole luultavastikaan niin tarkoituksenmukainen paikka kuin mitä se voisi olla. Siitä tässä palautuksessa nyt on kyse.

Valtuutettu Sami Muttilainen

Kiitoksia, puheenjohtaja.

Pitäisikö valtuutettu Kalevaa nyt tässä sitten informoida tuolta kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan puolelta tai museon puolelta, että tämä ei tosiaan sido nyt handuja ollenkaan tämä yksi lause, koska näin olen käsittänyt, että se pyritään ja se viedään johonkin, ja se ei tässä nyt ole mikään ongelma. Ehkä pikemminkin ongelma on se, että jos tämä palautetaan jonnekin, niin tämä työllistää taas ihmisiä kovin paljon muista asioista.

Valtuutettu Atte Kaleva

Kiitos, arvoisa puheenjohtaja.

Tämä onkin vähän hämmentävää tämä informaatio. Kiitos siitä, valtuutettu Muttilainen, mitä tässä sain, koska meille taas kaupunkiympäristölautakunnassa annettu informaatio sieltä museon suunnasta oli vähän toisenlaista. Silloin meille nimenomaan sanottiin, että museolla prosessi on tällä hetkellä se, että he eivät sitoudu mitenkään automaattisesti siihen, että se uusi paikka löydettäisiin mahdollisimman läheltä sitä nykyistä paikkaa. Vaan nimenomaan että se tapauskohtaisesti pitäisi miettiä, ja jopa niin että sitä pidettiin vähän omituisena, että tässä nyt sidotaan ikään kuin museon käsiä, että juuri tässä kohtaa se pitääkin nyt löytää mahdollisuuksien mukaan läheltä sitä paikkaa. Tämä on se syy, minkä takia tämän palautuksen tein. Tätä samaa keskustelua käytiin silloin jo kaupunkiympäristölautakunnassa, ja se olisi ollut paljon helpompaa, jos se siinä kohtaa olisi jo hyväksytty, että ei sidota asema-kaavoittajan eikä toisaalta museon käsiä.

27.11.2019

Valtuutettu Mika Ebeling

Arvoisa puheenjohtaja.

Kyllä minusta asiat menevät sillä tavalla, että se, mitä täällä päätetään, vaikuttaa siihen, mitä sitten lautakunnassa me päätämme. Olen itsekin kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan jäsen, ja jos siinä sanotaan, että mahdollisuuksien mukaan alkuperäistä sijaintia lähellä olevaan paikkaan, niin minusta se tarkoittaa juuri sitä, mitä lukee siinä. Ja jos sitä ei lue, niin silloin se tarkoittaa sitä, että siinä ei lue sitä. Minä kannatan palautusta.

Valtuutettu Mauri Venemies

Kiitos, puheenjohtaja.

Vastusta ankarasti suuresti arvostamani puheenjohtajan ehdotusta, että tämä Maailman rauha -patsas sijoitetaan 30 metriä etelään, koska perusteluni on se, että se aiheuttaa huomattavan vaaran vesiliikenteelle siinä sijaintipaikassa ja mahdollisesti kuhanuistelijoille viehemennyksiä ja sitä kautta pahaa mieltä ja muistutusta tuon patsaan olemassaolosta. Jos valtuusto päätyisi niin radikaaliin ratkaisuun, että se sijoitetaan jonnekin veden alle, niin mieluummin sitten muutama kilometri etelämmäs sukelluspuistoon, jossa se olisi yksi lisä tuossa mainiossa sukelluspuistokohteessa.

Kiitoksia.

351 §

Esityslistan asia nro 14

VALTUUTETTU SAMI MUTTILAISEN ALOITE KONTULAN METROASEMAN GRAFFITIEN
VALAISEMISESTA

Valtuutettu Sami Muttilainen

Kiitoksia, puheenjohtaja.

27.11.2019

Tässä oli oikeastaan 2 pointtia, miksi tämän aloitteen tein, tai 3. Yksi niistä oli se, että kävin rikkinäistä puhelinta – tai miten sen voisi ilmaista – tuonne HKL:n suuntaan. Tähän ei otettu oikein kantaa. Siellä oli varmaan muuta mietittävää. Tässä on osittain kaupunkilaisten toivetta takana, osittain myös ihan omaa havaintokykyä. Tosiaan tämä Kontulan metroasema nyt ei ole maailman viihtyisin, ja siellä on nyt olemassa jo näinkin laadukasta graffititaidetta 30 vuoden takaa. Sitä aikakautta, mitä tässä kaupungissa ei ole juurikaan jäljellä. Valokuvissa ja kaupunkitarinoissa. Mutta tämä on sikäli uniikkia materiaali, että tämän pitäisi saada sille kuuluvaa kunniaa. Tosiaan mitä menee tähän viihtyvyyteen, niin katsotaan tuonne länsimetron suuntaan, niin siellä on kaikennäköistä taidetta ja tilaustaidetta, joten täällä se taide on valmiina, ja tätä kautta ajattelin, että tälle kuuluu tällainen kunnianosoitus.

Nyt tämä vastaus on, että sitä selvitetään sitten myöhemmin. Toki tiedän, että tämä Kontulankin alue tässä koko ajan muuttuu, ja tulevaisuus on vähän auki, mutta toivon tosiaan, että näiden teosten ihan vain kulttuurihistoriallinen arvo Helsingin kaupungille tai ylipäätään tälle taiteen muodoille huomioidaan. Nämä kuuluisivat itse asiassa jo museon valikoimiin sikäli, että näitä ei ainakaan pidetä vain vaneritauluna seinällä. Tämä on sitä aikakautta, kun rappiotaidetta ei ollut vielä niin syleilty. Nykyäänhän tämä on museokamaa, joten tämä on ihan paikallaan tämä peruste mielestäni.

Valtuutettu Paavo Arhinmäki

Arvoisa toveri puheenjohtaja.

Ensimmäinen huomio siitä, että kun vertaa länsimetron asemia itäisten lähiöiden asemiin, niin taiteeseen on panostettu huomattavasti enemmän. Kun itäpuolen metroasemia kunnostetaan – niitä on nyt kunnostettu onneksi Kontula, Myllypuro, seuraavana jossain vaiheessa Herttoniemi, joka todella pitäisi saada kuntoon, hissi on taas rikki – niin pitäisi panostaa siihen julkiseen taiteeseen niillä metroasemilla, jotta ne ovat mahdollisimman viihtyisiä. Me voimme sen eteen tehdä töitä jatkossakin.

Toinen kysymys on, että Kontulan metroasemalla todella on tätä julkista taidetta. Yleensä julkinen taide on Helsingin taidemuseo HAMin kokoelmissa. En tiedä, ovatko nämä HAMin kokoelmissa, koska nämä on aikoinaan tilattu vähän toisella tapaa 1980-luvulla. Mutta sellainen mielenkiintoinen huomio, jota olen monesti pohtinut Kontulan metroasemalla, on se, että itse asiassa ilmeisesti Kontulan metroasemalla on

27.11.2019

---

kohtuullisen hyvät museo-olosuhteet, koska yli 30 vuoden aikana miten hyvässä kunnossa värit ovat säilyneet, nämä teokset ovat säilyneet. Olen miettinyt sitä, että siellä on ilmeisesti tavallaan, sinne ei tule luonnonvaloa näitä kohti ja siellä kosteus ja muut olosuhteet ovat sentyypipiset, että nämä ovat säilyneet erittäin hyvässä kunnossa. Se, että ne ovat säilyneet näin hyvässä kunnossa, on kulttuuriteko HKL:ltä, ja on hyvä, että joitain palasia tästä 1980-luvulla tulleesta taiteen muodosta, joka taiteeksi lopulta on 2010-luvulla tunnistettu, on näitä vanhempiakin teoksia. Mutta tässäkin, kuten monessa muussakin asiassa, ne kuuluvat tiettyyn paikkaan, ja niiden irrottaminen sieltä jonnekin muualle ehkä veisi osan siitä, mikä niissä teoksissa on olennaista.

Valtuutettu Otto Meri (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, toveri puheenjohtaja.

Tässä toveri valtuutettu Arhinmäen puheenvuoroa kun kuuntelin, en voinut olla ihmettelemättä sitä, että hän totesi – mikä on varmaan paikkansa pitävää – että nämä läntiset asemat ovat paljon paremmassa kunnossa kuin itäiset. Toki, kun on rakennettu vastikään nämä läntiset asemat. Jos toveri valtuutettu Arhinmäki viittasi siis näihin uuden länsimetron asemiin. Mutta olen siinä samaa mieltä, että niissä on merkittävä ero, ja tavallaan koen, että on hyvä, että kaikilla asemilla matkustajat kokevat turvallisuudentunnetta ja ne ovat siinä määrin siis käyttäjille turvallisia ja myös henkivät sitä turvallisuutta. Nämä, mistä olen kuullut, ja tämä hissien rikkoutuminen ja se, että on ollut pitkään pois käytöstä vaikka tämä Herttoniemen metroaseman hissi, mistä HKL on ilmeisesti tietoinen, niin toivon – ne ovat myös turvallisuuskysymyksiä, mutta ennen kaikkea käyttömukavuuskysymyksiä – että ne saataisiin pian toimimaan, ja kaikilla olisi mahdollisuus käyttää metroasemia. Myös niillä, jotka eivät rullaportaita pysty käyttämään.

Valtuutettu Paavo Arhinmäki (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa toveri puheenjohtaja.

Olin ilmeisen epätarkka, koska valtuutettu Meri ei koskaan voi ymmärtää väärin. Haluan tarkentaa, että puhuin nimenomaan siitä julkisesta taiteesta, jota länsimetron asemille on sijoitettu suhteessa siihen, että itäisessä osassa metroverkostoa, Itä-Helsingin lähiöissä metroasemilla ei ole taidetta. On itsestäänselvää, että vasta rakennetut länsimetron metroasemat ovat paremmassa kunnossa kuin 1982 alkaneen itäisen metroverkon asemat. Osahan niistä on sitten rakennettu toki

27.11.2019

1988–1989 ja osa 1990-luvulla, mutta joka tapauksessa viittasin nimenomaan tähän julkiseen taiteeseen.

Valtuutettu Sami Muttilainen (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Eihän tähän oikeastaan ollut mitään lisättävää. Ei tässä ole tarkoitus olla annoskateellinen tuonne lännen suuntaan. Se on toki hyvä, että rakennetaan paikkoja julkinen taide huomioiden, ja on olemassa prosenttiperiaatteet siitä. Mutta on myös hyvä päivittää näitä vanhoja asemia viihtyvyyden, turvallisuuden kannalta molempia vinkkeleitä tsiigaten. Se tuli tässä jo kahteen kertaan valtuutettu Arhinmäen suusta ja omasta suustani, mutta laitetaan se nyt vielä 3 kertaan. Ehkä valtuutettu Merikin se myös ymmärtää siinä tapauksessa.

Valtuutettu Ted Apter (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Mielestäni valtuutettu Muttilaisella ja valtuutettu Arhinmäellä on hyvä pointti tässä kyllä, että tähän kannattaa kiinnittää huomiota. Eräs pointti, mikä tässä ei vielä tullut esille, on se, että Östersundomissa ja sielläpäin muutenkin on moni, joka odottaa itämetron hienoja uusia asemia, ja sinnekin tarvitaan taidetta.

Kiitos.

Valtuutettu Mika Raatikainen

Arvoisa puheenjohtaja.

Käytän Kontulan metroasemaa ainakin viikoittain jos en päivittäin, ja kannatan ehdottomasti Muttilaisen aloitetta, ja pyytäisin valtuutettuja tulemaan käymään. Sinne kannattaa valaistusta ehkä lisätä muutenkin. Siellä on elävää taidetta joka päivä, kun eriasteisissa pillerihuuruissa pyörivät porukat pyörivät siellä metroasemalla. Siellä on katsottavaa joka päivä. Tervetuloa käymään.

Mitä tulee tähän puheenjohtajan heittämään pieneen vinkkiin, että jos tuo Hakaniemen patsas siirrettäisiin Kontulaan, niin ei missään nimessä. Kontulassa on ongelmia muutenkin ihan tarpeeksi.

27.11.2019

---

353 §

Esityslistan asia nro 16

VALTUUTETTU KATI JUVAN ALOITE KORISTEPENSAIDEN JA PUISTOPUIDEN KARTOITTAMISESTA JA NIMEÄMISESTÄ

Valtuutettu Kati Juva

Kiitos tästä vastauksesta aloitteeseeni kasvitietouden ja koristepensaiden ja puiden tuntemuksen parantamiseen kaupungilla. Minun täytyy kyllä myöntää, että tämä vastaus on aika vaatimaton, suorastaan hie-man löperö. Kerrotaan jotakin, mitä on tehty, mutta oikeastaan ei olla valmiita kehittämään tätä asiaa eteenpäin. Aloitteen vastauksessa mainitaan, että on olemassa puistojen Facebook-ryhmä, jossa puistoja esitellään. Sikäli mielenkiintoista, että minun hyvinkin asiantuntevat puu-, pensas- ja puistoystävänä ja biologit eivät ole tästä Facebook-ryhmästä koskaan kuulleetkaan. Ei ole kauhean hyvin informoitu siitä asiasta. Hieman omituisesti väitetään, että nimikyltit eivät ehkä olisi esteettisiä tai attraktiivisia, kun minä näkisin, että tieto voi hyvinkin lisätä luonnonkauneutta ihailevien ihmisten myös taiteellista, esteettistä nautintoa näitä pensaita katsoessa.

En esitä sinänsä mitään pontta, mutta ajattelisin, että digitaalisuutta ainakin voisi käyttää hyväksi enemmän kuin tällä hetkellä suhteessa pensaiden ja puiden nimeämiseen ja tietoisuuteen. Haluaisin ehdottaa tai lähettää vinkiksi toimialalle, että selvitetäisiin, voisiko kehittää appsin, josta sijoitus-, paikantamistietojen avulla voisi selvittää puiden ja pensaiden nimiä ja historiaa. Sen ei luulisi olevan hirveän vaikeaa. Meillä on jo kuulemma karttasovellus, josta näistä paljon kerrotaan. Itse ymmärrän sen verran huonosti, tämmöisten kehittämiseen en uskalla ehdottaa, että sellainen pitäisi kehittää, mutta vinkiksi, että tällainen voisi olla hyödyllinen.

Kiitos.

27.11.2019

---

354 §

Esityslistan asia nro 17

VALTUUTETTU BJÖRN MÅNSSONIN ALOITE KUMPPANUUDESTA ILMAILUMUSEON
KANSSA

Ledamoten Björn Månsson

Tack, ordförande.

Det här svaret var ju väntat.

Vastaus oli hyvin odotettu. Siihen on varmasti tyytyminen. En malta kuitenkaan olla mainitsematta, että minulla olisi ollut kyllä hyvä ajatus siitä, mihin Ilmailumuseon olisi voinut Helsingissä sijoittaa, mutta koska tämän paikan nimen mainitseminen on tässä valtuustosalissa tabu ja herättää tuolla salin toisella puolella, vihervasemmalla reunalla helposti hilpeyttä, enpä mainitse sitä paikkaa.

356 §

Esityslistan asia nro 19

VALTUUTETTU JOHANNA SYDÄNMAAN ALOITE PIENTEN KOULULAISTEN ILTAHOIDOSTA
VUOROTYÖLÄISTEN LAPSILLE

Valtuutettu Johanna Sydänmaa

Anteeksi, puheenjohtaja.

Ehdin kuitenkin paikalle.

Kiitos aloitevastauksesta sekä sote-lautakunnalle että kasvatuksen ja koulutuksen lautakunnalle. Olen tyytyväinen siihen, että teetetään kysely, jolla tätä tarvetta kartoitetaan. Vielä erittäin tärkeää on se, että tämä tarve kartoitetaan myös muulla tavoin kuin aamu- ja iltapäivätoi-

27.11.2019

---

minnan asiakkailta, koska on hyvin paljon vanhempia, joiden lapset eivät osallistu kumpaankaan, ei aamu- eikä iltapäivätoimintaan. Tarve on syytä kartoittaa, koska tämä edistää huomattavasti pienituloisten ja vuorotyötä tekevien perheiden työllistymistä ja näin ollen myös tukee perheitä taloudellisesti, jos vanhemmat pystyvät työssäkäymään.

Kiitos.

Apulaispormestari Pia Pakarinen

Kiitos, puheenjohtaja.

Aikaisemmissa teksteissä olleita tietoja korjaan sen verran, että nyt on päätetty, että tammikuussa lähtee kaikille 1.–6.-luokkaisille tai käytännössä heidän vanhemmilleen kysely tästä Wilman kautta, joten kaikilla, joilla on tähän kohderyhmään kuuluvia lapsia, on mahdollisuus ottaa kantaa ja kertoa, onko tarvetta.

Kiitoksia.

Valtuutettu Veronika Honkasalo

Arvoisa puheenjohtaja.

Haluaisin Sydänmaata kiittää tästä tosi tärkeästä aloitteesta. Meillä tosiaan kaupungissa taitaa olla niin, että yksi kolmasosa perheistä on yhden vanhemman perheitä. Jos ajattelemme, että näistä perheistä on vuorotyötä tekeviä, joilla on alakouluikäisiä 1.–2.-luokkalaisia lapsia, jokainen ymmärtää, että on vanhempana tosi vaikeaa jättää yksin kotiin illaksi sellaista 1.–2.-luokkalaista tai jopa yöksi. Tämä on itse asiassa tosi monille este myös ottaa vastaan työtä tai ottaa vastaan myöskään viikonlopputöitä tai sunnuntaitöitä, joista nimenomaan saa niitä lisiä, jotka muodostavat palkan. Tämä on todella kokonaisuus, ja itse asiassa kun me käsitelimme valiokunnassa tuolla eduskunnassa subjektiivisen varhaiskasvatusoikeuden palauttamista, siellä myös heräsi huoli tästä isosta ongelmasta, jonka myös Lastensuojelun keskusliitto on nostanut esille. Meillä on liian vähän vuorohoitopäiväkotipaikkoja, mutta tämä koskee tosiaan nyt alakouluikäisiä. Meillä ei myöskään lastensuojelulaki määrää millään tavalla, minkä ikäinen lapsi voi yksin kotona olla.

Yhden vanhemman perheet ovat todella tiukoilla, ja tämä on vielä kysymys, joka koskee isoja kaupunkeja erityisesti. Me olemme nyt todella

27.11.2019

---

ison yhteiskuntapoliittisen kysymyksen äärellä myös, joka koskee esimerkiksi koko hoitoalaa. Siellä on paljon hoitajia, jotka tällä hetkellä eivät voi jättää joko hoitoalan tai ei pysty työllistymään, koska hoitojärjestelyt eivät onnistu.

Valtuutettu Jaana Pelkonen

Arvoisa puheenjohtaja.

Kiitän myös tästä erittäin hyvästä ja ajankohtaisestakin aloitteesta. Vuorotyötä tekevien määrä ei varmasti tulevaisuudessa ole vähentymässä vaan päinvastoin. Nimenomaan niin kuin täällä edellisessä puheenvuorossa hyvin todettiin, tämä keskustelu on yhteiskunnallisesti laajemminkin tärkeää ja tarpeellista. Kiitos myös apulaispormestarille siitä, että kartoitus ollaan jo näinkin pian tekemässä eli tammikuussa. Toivottavasti päästään etenemään tämän asian kanssa.

Valtuutettu Johanna Nuorteva

Kiitos, puheenjohtaja.

Kiitos valtuutettu Sydänmaalle tärkeästä aloitteesta. On aika hurjaa, että yhden vanhemman perheissä voi siinä vaiheessa, kun lapsi aloittaa koulun, tulla eteen tilanne, että vanhempi joutuu etsimään uusia töitä. Usein tilanne koskee henkilöitä, joilla on valmiiksi matala palkka ja iltaja yölliset ovat aika iso osa silloin kaikista perheen tuloista. 6–8-vuotias on tosi pieni siihen, että jää yksin illaksi tai yöksi kotiin. Sen takia on hirmu tärkeää, että hoito saadaan järjestettyä.

Kiitos apulaispormestari Pakariselle siitä tiedosta, että kysely lähtee laajemmin. Monesti perheillä, joilla vanhempi on illan töissä, saattaakin olla itse asiassa tilanne, että lapsi ei välttämättä ole iltapäivällä hoidossa vaan kotona olevan vanhemman kanssa ja on illan yksin. Tosi hyvä, että kysely lähtee nyt vähän laajemmin. Täytyy toivoa, että mahdollisimman pian meillä on tilanne, että meillä on vähemmän yön yksin viettäviä pikkuisia eka-tokaluokkalaisia.

Kiitos tärkeästä aloitteesta.

Valtuutettu Katju Aro

27.11.2019

Haluaisin myös kiittää valtuutettu Sydänmaata tästä todella tärkeästä aloitteesta. Tämä on minusta hyvä esimerkki aloitteesta, joka tunnistaa selkeän puutteen palvelujärjestelmässä ja on itse asiassa erittäin iso muutos, jos me pystymme tämän ratkaisemaan. Toivon, että kysely tuottaa myös hyviä ratkaisumalleja ja niihin myös ryhdytään.

Kiinnitin huomiota siihen, että tässä aloitteessa oli erikseen nostettu esiin yhden vanhemman perheet, mutta vastauksessa näitä perheitä ei enää erikseen mainittu. Tästä käytiin jonkin verran myös sosiaali- ja terveyslautakunnassa keskustelua, tuleeko yksinhuoltajien asema erikseen tunnistaa. Haluaisin alleviivata sitä, että mielestäni on erittäin tärkeää, että tunnistetaan se tilanne, että tämä vuorotyöongelma on erityisen haastava yhden vanhemman perheissä. Sen vuoksi toivon, että tämän kyselyn tulkinnoissa ja jatkotoimenpiteissä huomioidaan se, että eri perhetilanteet todellakin voivat myös vaatia erilaisia palveluita ja niitä sen mukaan myös kohdennettaisiin.

Valtuutettu Veronika Honkasalo

Arvoisa puheenjohtaja.

Mietin tässä nyt vielä sitä, että jos tämä kysely tehdään ja jos se on tosiaan nyt laajennettu se kohdejoukko, kannattaisiko hyödyntää sitä mahdollisuutta, että vähän lisättäisiin vaikka 1 kysymys tai 2 hyvinvoinnista yleensä: mitä palveluita tai huolia elämän ja arjen järjestämisessä yhden vanhemman perheillä on? Meillähän Kela ja Tilastokeskus myös tilastoivat eri tavalla, että puhutaan yhden vanhemman perheistä ja sitten puhutaan yksinhuoltajista. Määrät myös vaihtelevat aika paljon.

Olen samaa mieltä valtuutettu Aron kanssa siitä, että on tosi tärkeää, että nimenomaan tunnistetaan yhden vanhemman perheiden erityishaasteet. Sehän liittyy myös tilapäisen hoidon tarpeeseen, ei vain silloin kun ollaan työssä vaan kun esimerkiksi asioidaan tai pitää mennä lääkäriin tai on kyse siitä, että tarvitsisi ehkä vähän lepoa. Voi olla myös sellaista tarvetta järjestää.

357 §

Esityslistan asia nro 20

27.11.2019

VALTUUTETTU JOHANNA LAISAAREN ALOITE NUORISOPSYKIATRIAN SAIRAANHOITAJIEN PALKKAAMISESTA YLÄKOULUIHIN

Valtuutettu Johanna Laisaari

Kiitoksia.

Kiitos tosiaan saamastani vastauksesta, mutta en ole ihan täysin tyytyväinen siihen. Olisin toivonut Turun mallin käyttöönottoa, ja se olisi ollut perusteltua monestakin syystä. Tämä kyseinen malli palkittiin tosiaan viime viikolla, joka oli lapsen oikeuksien viikko, ja Turun toimintamallin palkitsemista perustellaan moniammatillisella yhteistyöllä, tutkimustiedon hyödyntämisellä, nuorten tarpeiden huomioimisella ja toimintamalli on viety nuorten arkiseen toimintaympäristöön, joka madaltaa hoitoon hakeutumiseen kynnystä ja vähentää mielenterveysongelmien ja hoitoon hakeutumisen stigmaa.

Lapsen oikeuksien sopimuksen 24. artiklassa turvataan jokaiselle lapselle oikeus nauttia parhaasta mahdollisesta terveydentilasta sekä sairauksien hoitamiseen ja kuntoutukseen tarkoitetuista palveluista. Helsingin tehtävä olisi varmistaa, ettei yksikään lapsi joudu luopumaan oikeudestaan nauttia tällaisia terveyspalveluita. Tällä hetkellä helsinkiläiset lapset ja nuoret eivät saa apua mielenterveyden pulmiin perustasolla, ja erikoissairaanhoido on pahoin ruuhkautunut. Palvelujärjestelmät puutteet huonontavat merkittävästi lasten ja nuorten mielenterveyden häiriöiden hoitoa. Tällä hetkellä näyttää selkeästi siltä, ettei sosiaali- ja terveydenhuollon perustasolla ja kouluterveydenhuollossa ole riittävästi valmiutta vastata kasvaneeseen palvelutarpeeseen. Perustason voimavarat ovat riittämättömät. Juuri tästä syystä olisi ensiarvoisen tärkeää, että mielenterveyden pulmiin voidaan vastata selvästi nykyistä paremmin lasten ja nuorten omassa arkiympäristössä. Nyt palvelujen toteutus lähtee organisaatioiden jäykistä toimintamalleista eikä lasten ja nuorten tilanteesta ja tarpeesta. Helsingissä palvelujärjestelmä on pirstaleinen ja koordinoimaton. Puutteita korjataan pahimmillaan muilla palveluilla, esimerkiksi lastensuojelulla.

Tosiaan toivoisin, että koska nämä nuorten mielenterveyden oikeudet toteutuvat huonosti Helsingissä, tähän on viipymättömästi puututtava.

Apulaispormestari Sanna Vesikansa

Kiitos, puheenjohtaja. Arvoisa valtuusto.

27.11.2019

Kiitos Johanna Laisaarelle tärkeästä aloitteesta, joka toi näkyväksi sen, mistä olemme täällä valtuustossakin moneen kertaan keskustelleet. Meidän tämänhetkiset palvelumme lasten ja nuorten mielenterveysongelmissa tai jopa lievemmissäkin oireiluissa ovat riittämättömät. Meillä on tällä hetkellä käynnissä sosiaali- ja terveystoimen, kasvatuksen ja koulutuksen toimialan ja HUSin yhteiset työryhmät, jotka pohtivat nimenomaan palveluketjujen parantamisia. Sieltä odotetaan tuloksia ja johtopäätöksiä tässä ihan loppuvuoden aikana. Tarkoitus on, että myös jo käyttösuunnitelmassa voimme tehdä jotain johtopäätöksiä ensi vuodelle. Joka tapauksessahan meitä tulee velvoittamaan valtuuston juuri hyväksymän budjetin yhteydessä hyväksytty kirjaus siitä, että työnjako ja tulee soten peruspalveluiden – myös kasvatuksen ja koulutuksen, oppilashuollon ja HUSin – osalta tarkastella ja mahdollisesti myös tehdä muutoksia.

Sen vuoksi ei yhdestä ammattiryhmästä eli psykiatrisista sairaanhoitajista haluttu sosiaali- ja terveystoimintakunnassa ottaa nyt tällä hetkellä vielä kantaa, koska odotamme tämän virkamiestyön valmistumista. Ne ovat yksi vaihtoehto, jota varmasti tässä punnitaan, mutta tietysti monenlaisia muitakin toimia tullaan tarvitsemaan. Turussa on saatu hyviä kokemuksia. Tietenkään käynnissä ollut kokeilu ei ole kovin kauaa vielä kestänyt, mutta itsekin olen kuullut Turun sosiaali- ja terveystoimelta, että tulokset ovat olleet hyviä. Siinä on ehkä muistettava, että psykiatriset sairaanhoitajat ovat olleet erikoissairaanhoidon palveluksessa ja esimerkiksi psykologit ovat ymmärtääkseni sosiaali- ja terveystoimessa eli heillä on hieman erilainen rakenne kuin meillä tällä hetkellä. Olen naista tietenkin on, että ammattilaiset toimivat yhteen, tekevät yhteistä työtä ja avun saanti silloin kun keskusteluapua tai vakavampiakin psykiatrisia häiriöitä tulee, sitä saisi mahdollisimman varhaisessa vaiheessa. Tässä meillä on paljon tehtävää.

Ehkä hyvä vielä todeta se, että meillä on muutama viikko sitten käynnistynyt matalan kynnyksen uusi mielenterveyden palvelu Myllypuron terveysaseman yhteydessä. Se on nimeltään Mieppi, ja siellä kokeillaan uudenlaista toimintatapaa, jossa kuka tahansa erityisesti sillä alueella asuva – se on suunnattu sen alueen asukkaille, mutta kuten lautakunnassakin totesimme, ei sieltä myöskään käännytetä pois – pystyy varaamaan ajan ensimmäiseen keskusteluun. Sitä kautta haetaan nimenomaan kynnyksen madaltamista. Sen lisäksi tietysti meidän nuorisosemallemme, joka Hakaniemessä toimiva matalan kynnyksen palvelu, kuka tahansa nuori pystyy kävelemään sisään ja siellä on arkipäivisin päivystys ja pystyy sitä kautta hakemaan tukea ja apua. Mutta näistä kokeilusta etsitään myös kokemuksia, miten palveluita voidaan jatkossa laajentaa nimenomaan sillä, että saadaan hoitoa mahdollisimman varhaisessa vaiheessa lapsen ja nuoren elinympäristössä.

27.11.2019

Luultavasti juuri koulu on oikea paikka, missä lapset ja nuoret helposti myös apua ja tukea hakevat.

Kiitoksia.

Ledamoten Silja Borgarsdóttir Sandelin

Tack, ordförande.

Kiitos aloitteen tekijälle sekä kaupungin vastaukselle, erityisesti apulaispormestarille.

Om siffrorna vi har fått under hösten stämmer så är det oroväckande att vi ser att ungefär en tredjedel av Helsingforsleverna inte får tid hos en skolpsykolog, och en fjärdedel av unga som fått remiss till specialsjukvården skickas tillbaka till primärvården. Det är en pingismatch där unga inte vinner.

Kiitos kanssa nuorille, jotka ovat olleet yhteydessä minuun tässä kysymyksessä. He pyysivät muun muassa, että yritän netissä löytää tietoa, mihin minun pitäisi kääntyä, jos olen nuori avun tarpeessa. En ole kohderyhmä, mutta toivon kuitenkin, että oikea nuori löytää näppärämmin kuin minä olen löytänyt.

Den informationen måste givetvis också finnas på svenska, också vården.

När vi ser på exempel och erfarenheter från modellen i Åbo med förebyggande vård nära i skolan tror jag att det är viktigt att vi tar de goda delarna därifrån och försöker tillämpa det i Helsingfors, och samma gällande Vandas och Esbos skilda mentalvårdsenheter för unga, att se på dem vad som har fungerat där.

Helsingfors tanke om att se till att servicekedjan är enhetlig är helt central i frågan, men jätteviktiga frågor är också att verksamheten är lågtröskel, att den är tillgänglig, att unga känner sej trygga när de söker hjälp och att de faktiskt har vetskap om vart de ska vända sig.

Tack, ordförande.

Valtuutettu Johanna Nuorteva

Kiitos, puheenjohtaja.

27.11.2019

Kiitos valtuutettu Laisaarelle aloitteesta. Harmi tosiaan, että vastauksessa suhtauduttiin aika kielteisesti psykiatristen sairaanhoitajien lisäämiseen kouluihin. Lasten ja nuorten psyykinen oireilu kouluissa on jatkuvasti lisääntynyt, ja tähän haasteeseen pitäisi pystyä tarttumaan ajoissa. Mainittu Turussa ollut kokeilu on nyt parisen vuotta ollut käytössä, ja psykiatrisista hoitajista kouluissa on ollut hyvää näyttöä. Vastaavalle olisi ollut tarvetta myös täällä meillä.

Aloitteen vastauksessa vedotaan siihen, että koulun oppilashuollon henkilöstö pystyy puuttumaan psyykkiseen oireiluun ja tukemaan. Tämä tuntuu ainakin erityisopettajan näkökulmasta osittain vähän kauniilta utopialta. Meiltä puuttuu tällä hetkellä paljon koululääkäreitä. Terveystoiminta ehtii juuri ja juuri tekemään pakolliset tarkastukset. Psykologi ehtii tekemään välttämättömät testaukset, ja lukuvuodeksi kalenteri täyttyy syksyllä. Akuutteja aikoja ei riitä kovin monelle, ja kuraattorilla on sama tilanne. Oppilashuollon nykyisillä resursseilla tähän kasvaaneseen haasteeseen ei pystytä todellisuudessa puuttumaan.

Psyykkistä oireilua on nuorilla pitkin kaupunkia. Esimerkiksi vanhempien pitkien työpäivien takia yksinäisyys ja psyykinen oireilu ovat lisääntyneet. Tässä osittain ollaan PD-rahalla lisäämässä oppilashuollon henkilöstöä toisissa osissa kaupunkia, mutta ei kaikkialla. Tämä on kuitenkin sellainen haaste, joka näkyy pitkin kaupunkia vähän ehkä erityyppisenä. Sellaisissa maissa, missä on haluttu edistää kaikkien oppilaiden inklusiota, on sen lisäksi, että on psykiatrisia sairaanhoitajia koulussa, toimintaterapeutteja ja puheterapeutteja. Meillä on aika pitkä matka vielä todelliseen inklusioon. Tämä olisi olla ehkä yksi sellainen askel, että saataisiin lisättyä psykiatrisia hoitajia.

Kiitos.

Valtuutettu Reetta Vanhanen

Kiitos, puheenjohtaja ja hyvä valtuusto.

Kiitos tosiaan aloitteen tekijä Laisaarelle erittäin ajankohtaisesta aloitteesta.

Nuorten mielenterveyteen on Helsingissä pyritty tarttumaan, mutta tarvitsemme tosiaan jatkuvasti uusia toimia, palveluja varhaisen tuen parantamiseksi. Kaupunginhallitus teki tähän aloitteeseen ihan perusteltuja muutoksia. Alun perin pohjassa sanottiin aika jyrkästi, että kouluterveydenhuollossa ei olisi ikään kuin tarkoitukseen hoitaa mielentervey-

27.11.2019

---

den häiriöitä siitakin huolimatta, että meillä on palvelujärjestelmässä ihan valtava aukko. Nuorilta puuttuu melkein perustason mielenterveyspalvelu, jonne hakeutua. Nämä ongelmathan ovat ihan valtavassa kasvussa, ja 10 % tosiaan nuorista on tällä hetkellä psykiatrisen erikoissairaanhoidon piirissä. Se on niin iso määrä, että jonot siellä kyllä kasvavat valtavasti. Tosi vakavasti sairaidenkin on jo vaikea saada apua. Tämä viive tosiaan kasvaa hoidon saamisessa, jos se on saata- villa ainoataan lähetteellä erikoissairaanhoidon.

Meidän täytyy pystyä tarjoamaan matalan kynnyksen hoitoa masennukseen, ahdistukseen ja käytöshäiriöihin jo perustasolla. Viime aikoina on tehty ihan hyviä uudistuksia. On tosiaan aloittanut Mieppi, joka tarjoaa matalan kynnyksen apua yli 13-vuotiaille, ja nuorisoasemaa on vahvistettu. Kouluissa meillä on kuitenkin se paikka, jossa tavoitetaan koko ikäluokka. Masennusta ja ahdistuneisuutta voidaan hoitaa siellä tosi tehokkaasti esimerkiksi näyttöön perustuvilla lyhytinterventioilla, joista on tosi hyvää tietoa niiden vaikuttavuudesta. Niitä pitäisikin pystyä tuomaan kouluterveydenhuoltoon. Toki tässä on isosti kyse tietenkin siitä, onko tekijöitä riittävästi. Koulupsykologimitoitus on varmaan yksi asia. Psykiatriset sairaanhoitajat ovat toinen mahdollisuus, ja Turussahan tästä on saatu tosi hyviä tuloksia. Toivottavasti tosiaan Helsingissäkin perataan vielä kaikki mahdollisuudet läpi.

Valtuutettu Johanna Nuorteva (vastauspuheenvuoro)

Kiitos.

Valtuutettu Vanhanen totesi tuossa, että kouluissa pystyttäisiin tekemään paljon. Itse asiassa tarvittaisiin juuri sellainen henkilö, esimerkiksi psykiatrinen sairaanhoitaja tai koulupsykologi, jolla olisi aikaa siihen, että pystyisi tarttumaan myös niihin toiveisiin, joita nuorilta nousee kouluissa. Erityisopettajana minulla on tullut vastaan tilanteita, joissa yläasteikäiset toivovat koulutusta siihen, miten he hoitavat paniikkihäiriöistä luokkakaveria tai miten suhtaudutaan silloin tai miten tuetaan jotain, jolla on syömishäiriö tai ahdistus koulussa tai muuta. Ei pitäisi olla tilannetta, että yläastelaiset itse ratkovat näitä ja yrittävät itse selvittää heille keinoja, miten puututaan, vaan silloin pitäisi olla juuri työntekijä, jolla on silloin aikaa tarttua, kun nämä asiat nousevat nuorilta itseltään esille. Sellaisessa tilanteessa on sääli, että ei ole ketään, jolla olisi mahdollisuus siihen laajemmin tarttua.

Valtuutettu Katju Aro

27.11.2019

Kiitos.

Kiitän myös valtuutettu Laisaarta tärkeästä aloitteesta.

Aloitevastauksessa on aika iso paino annettu tälle aikaisemmalle kokeilulle vuosina 2007–2012, jossa tällaista toimivaa mallia ei löydetty. Ainakin itse koen jossain määrin epävarmuutta tässä asiassa, mikä olisi oikea ratkaisu. Ehkä vähän sellainen tunne, että emme saaneet päättäjinä välttämättä tarpeeksi tietoa erilaisista mahdollisuuksista tästä asiasta päättäessämme. Toivon, että käyttösuunnitelman yhteydessä joka tapauksessa tämä aloitteen tavoite otetaan kaikkien ryhmien yhteiseksi asiaksi ja me pyrimme löytämään sekä rahoituksen että keinot näiden tavoitteiden toteutumiseksi.

Valtuutettu Sinikka Vepsä

Kiitos, puheenjohtaja.

Kiitos Johanna Laisaarelle erinomaisesta aloitteesta.

Psykiatristen sairaanhoitajien saanti Helsingin kouluihin on todella edullinen ratkaisu ja säästää huomattavasti ja ennaltaehkäisee isompia vaikeuksia. Tulevia lasten ja nuorten ongelmia voidaan ehkäistä tarjoamalla apua ajoissa. Kouluterveydenhoitajien ja muun oppilashuollon asiakasmäärät ovat suuria ja henkilöstömitoitukset aivan liian pieniä. Myöskään Helsingin kouluja ei voi verrata keskenään, koska oppilaat ja heidän tarpeensa vaihtelevat Helsingissä paljon eri asuinalueilla. PD-raha on aivan liian pieni. Otetaan vaikka Vesalan koulu, jossa alaasteikäisistä 80 % on maahanmuuttajataustaisia ja yläasteikäisistä 50 %. Siellä tämä PD-raha on ihan riittämätön, vaikka siellä on moniammatillinen oppilashuolto.

Mikä voi olla parempi apu lapselle ja nuorelle kuin se, että tutussa ympäristössä voi huomaamatta mennä keskustelemaan tällaisen asiantuntijan kanssa? Koulupsykologeille on pitkät jonot. HUSin nuorisopoliklinikalle – me olemme lukeneet ja kokeneet – on erittäin pitkät jonot eikä aikoja saada. Tämä on mielestäni ihan kohtuutonta. Ennaltaehkäisyyn kannattaa panostaa. Voiko olla mitään parempaa keinoa kuin tämä?

Tosiaankin nuoren pitää päästä heti keskustelemaan. Jos se hetki menee ohi, kun lapsi tai nuori kokee, että nyt hän haluaa mennä keskustelemaan, voi olla, että hän ei mene koskaan keskustelemaan kenenkään kanssa. Tämä näkyy tietyillä asuinalueilla isoina ongelmina, jotka pa-

27.11.2019

---

himmassa tapauksessa johtavat nuorten itsemurhien lisääntymiseen, mistä myös on saatu luettua. En ymmärrä sitä, että voidaan säästää tällaisissa kohdissa ja perustetaan työryhmiä, että etsitään jotain tarkoituksenmukaisia keinoja, kun ihan jokaisen terve järki jo sanoo, että tässä on kaikista paras keino. Eikä tämä vie koulupsykologien arvovaltaa eikä kenenkään. Tarvitaan moniammatillista työryhmää, ja kaikki tekevät yhteistyötä, mutta ehdottomasti tällainen nuorisopsykiatrian sairaanhoitaja olisi paras ratkaisu ennaltaehkäisyyn nuorten mielenterveysongelmiin.

Kiitos.

Valtuutettu Anna Vuorjoki

Kiitos, puheenjohtaja.

Olemme varmasti jokseenkin kaikki yhtä mieltä siitä, että on tärkeää, että nuoret saavat helposti ja matalalla kynnyksellä keskusteluapua ja apua mielenterveyden pulmiin. Tämä on asia, jossa meillä tällä hetkellä on ongelmia. Ne ongelmat pitää ratkaista. Minua häiritsee tässä keskustelussa se, että me kuitenkin puhumme koulupsykologien ja koulukuraattorien aivan liian vajaista mitoituksista sellaisena asiana, joka nyt vain on ja jolle ei voi mitään. Kuitenkin Helsingin kaupungissa on muutamia vuosia sitten tehty päätös, että koulupsykologien oppilasmääriä nostetaan, samoin koulukuraattorien. Se on osittain ihan tietoisten päätösten ja linjausten tulosta. Itse koulupsykologin näkökulmasta se, mitä itse toivoisin, olisi se, että olisi senkaltaiset mitoitukset, sillä tavalla kohutuulliset oppilasmäärät, että koululla ihan oikeasti pystyisi olemaan useamman päivän viikossa samassa koulussa, tutustumaan kouluyhteisöön monella tasolla, rakentamaan kontakteja opettajiin ja tuntemaan sitä yhteisöä.

En ole vakuuttunut, että paras ratkaisu on se, että me otamme taas jonkun uuden ammattikunnan edustaja, joka ehtii olla ehkä päivän tai 2 viikossa yhdellä koululla. Meillä syntyy iso pooli erilaisia ammattilaisia, jotka aina käväisevät ja ehtivät saada pikkuisen otetta siitä asiasta. Sen takia pitäisin kyllä hienona sitä, että me satsaisimme siihen rakentamiseen, joka meillä jo on olemassa, eli oppilashuoltoon ja huolehtisimme siitä, että oppilashuollon resurssit ovat riittävät.

Apulaispormestari Pia Pakarinen

Puheenjohtaja.

27.11.2019

Tästä on hyvä jatkaa valtuutettu Vuorjoen puheenvuoroon, joka on asi-
antuntijakentältä. Psykiatrasta sairaanhoitajaa ei varsinaisesti voi kutsua
ennalta ehkäiseväksi, mitä valtuutettu Vepsä sanoi aikaisemmin. Siinä
vaiheessa kun tarvitaan psykiatrasta sairaanhoitajaa, kyse on oikeas-
taan siitä, miten siitä päästään eteenpäin. Se keskustelu, jota käydään
ja johon kollegani Vesikansa aikaisemmin viittasi, koskee nimenomaan
palveluketjun jatkuvuutta erikoissairaanhoidon päin HUSissa. Se on
tavallaan vähän eri asia kuin ennaltaestävyys. Eilenhän meillä oli tilai-
suus, jossa käytiin läpi kouluterveyskyselyitä pääkaupunkiseudulla,
missä olimme Sanna Vesikansan kanssa kuulemassa tuloksia, jotka
sinänsä olivat suhteelliset hyvät. Koulu-uupumusta on, ahdistuneisuus
on yleistynyt ja yksi kolmasosa yläkoululaisista ja ammatillisen oppilai-
toksen opiskelijoista ja 42 % lukiolaisista on joskus huolissaan mie-
lialastaan tämän tutkimuksen mukaan.

Mitä nuoret itse toivovat, loppujen lopuksi hyvin matalan kynnyksen
asioita. Tutoroppilasjärjestelmää pidettiin hyvänä eli ihan tällaista ver-
taistukeakin, mutta tietysti toivottiin, että opettajalla on aikaa. Toki oppi-
laanohjauksella on tärkeä rooli ja oppilashuollolla, joka meillä siellä
koulussa jo on. PD-rahalla on jo aiemmin lisätty nimenomaan oppilas-
huollon resursseja, ja nyt PD-raham lisäyksellä, joka meillä on ensin
vuoden budjettiin, on ajatuksena myös kasvatuksen ja koulutuksen
alalla nimenomaan tätä resurssia lisätä. Itsekin koen, että meidän kan-
nattaa panostaa siihen henkilöstöön, joka siellä on jo paikan päällä ja
joka on nimenomaan matalan kynnyksen apua, jota suurin osa opiskeli-
joista ja oppilaista tarvitsee. Silloin kun on jo hiukan vakavamman avun
paikka, on tärkeää, että pääsee. Luulisin näin että se, onko psykiatri-
nen sairaanhoitaja siellä koulussa, ei ole niin merkityksellistä kuin se,
että silloin kun hoitoa tarvitaan, päästään eteenpäin HUSin suuntaan.
Sen kanssa kollegani kanssa painiskelemme.

Kiitoksia.

Valtuutettu Sinikka Vepsä (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Itsekin olen terveydenhoitaja ja tiedän kouluterveydenhoitajista ja kou-
lulääkäreistä. Heidän aikansa ei riitä edes näihin lakisääteisiin terveys-
tarkastuksiin. Joissakin kouluissa ollaan pahasti jäljessä näistä. Vielä
valtuutettu Vuorjoelle: minkä takia asioiden ja ongelmien pitää kasvaa
niin suuriksi, että tarvittaisiin koulupsykologia? Jos psykiatrinen sai-
raanhoitaja tuntuu liian pahalta, voihan vaikka tavallinen sairaanhoitaja

27.11.2019

---

olla mukana siellä, jotta oppilashuollon ryhmää saadaan kasvatettua. Kuten jatkuvasti näemme ja mediasta luemme, lasten ja nuorten ongelmat ovat yhä vakavampia. Eivät ne ole mitään pikkujuttuja. Siinä olisi hienoa tosiaan kouluterveydenhoitajia ja -lääkäreitä pitää lisätä huomattavasti enemmän. Miksi emme voisi kokeilla, jos Turussa on havaittu hyväksi tämä malli? Miksei estä kokeilemasta? Jokainen pitää omasta ammatistaan – tuntuu vain – kynsin hampain kiinni.

Kiitos.

Valtuutettu Reetta Vanhanen (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Kiitos myös kommentteista apulaispormestarille.

Tosiaan ehkä sen verran haluaisin vielä oikeastaan, että mielestäni sillä on kyllä todella suuri ero, onko hoitoa lievään ja keskivaikeaan häiriöön tarjolla siellä koulussa vai onko sitä tarjolla vasta lähetteen päässä erikoissairaanhoidon poliklinikalla. Siinä on sekä se, kuinka nopeasti siihen hoitoon pääsee, että mikä lopputulos lopulta on. Siinä on hyvin iso ero kyllä.

Se taas, mikä ammattiryhmä sitä toteuttaa, ei ole mielestäni tässä niin kriittistä. Oleellista on se, että meidän pitäisi pystyä hoitamaan lieviä ja keskivaikeita häiriöitä kouluterveydenhuollossa ja muutenkin perustasolla, koska meiltä puuttuu kokonaan se palikka tästä. Erikoissairaanhoidossa on nyt jo se 10 %, ja se on tosi paljon, että se pystyisi toimimaan sillä lailla, että vakaviinkin häiriöihin saisi nopeasti apua.

Valtuutettu Anna Vuorjoki (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Tähän kysymykseen, miksi ongelmien pitäisi kasvaa niin isoiksi, että tarvitaan psykologia. Ajattelen, että koulupsykologin työ on tehokkainta ja vaikuttavinta silloin kun puhutaan varsin lievistä ongelmista. Olen sitä mieltä, että varsinaista hoidollista, terapeutista työtä ei välttämättä ole mielekästä tehdä nimenomaan kouluympäristössä. Kuinka moni meistä aikuisista haluaisi käydä vaikkapa psykoterapiassa omalla työpaikallaan, sellaisella henkilöllä, joka itse työskentelee samassa työpaikassa? Ajattelen, että koulussa voidaan tarjota nimenomaan matalan kynnyksen keskusteluapua melko kevyissä asioissa, mutta sitten kun

27.11.2019

---

mennään enemmän hoidolliseen ja terapeuttiseen suhteeseen, on ihan perusteltua, että hoito tapahtuu koulu yhteisön ulkopuolella sillä tavalla, että sille on oma turvallinen tila ja paikka, joka ei ole oppilaan oma työyhteisö.

Valtuutettu Ulla-Marja Urho

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Sen verran avaan mennyttä, että kun Helsingissä oli omat lasten ja nuorten psykiatrit, paikkoja ei saatu täyteen. Yhdessä neuvotellen päätettiin, että psykiatria, lastenpsykiatria ja nuorisopsykiatria siirretään niin sanotusti erikoissairaanhoidon eli HUSiin, jotta saatiin isommat virkapolit ammattilaisia. Tämä jätti sen aukon, ja arvostan apulaispormestarin lupausta siitä, että tämän vuoden loppuun mennessä tulee vielä yhteiseltä työryhmältä esitys, miten se aukko, joka on nyt koulun oppilashuoltotyöryhmän – siellä olevien kuraattorien ja opettajien – ja erikoissairaanhoidon välillä. Miten siihen välille saadaan henkilöitä, ammattilaisia, jotka ottavat kiinni ne nuoret tai lapset, jotka tarvitsevat kevyempää apua? Ei huonompaa eikä vähäisempää, mutta ottavat kyllin varhain kiinni. Se voi olla kouluterveydenhoitaja, joka seisoo maanantaiamuna koulun eteisessä ja katsoo ja kysyy, onko kaikki hyvin. Mutta siihen tarvitaan ammattiryhmä. Nuorisopsykiatrian sairaanhoitaja voi olla paikallaan. Tämä työ ei ole sitä, että psykologit kollektiivisesti kiertävät kouluissa ja juttelevat ihmisten ja opettajien kanssa ja tutustuvat. Tämä ei ole mitään yleisestä mielialasta huolen kantamista, vaan tämä on yksittäisten oppilaiden huoliin ja mahdolliseen sairastumiseen varhain puuttumista.

Valtuutettu Johanna Sydänmaa

Kiitos, puheenjohtaja.

Ulla-Marja Urhon puheenvuoroon on hyvä jatkaa. Nimittäin itse työskentelen opinto-ohjaajana tällä hetkellä ja teen paljon työtä myös nuorten mielenterveyden eteen. Opinto-ohjaaja on usein se, kenen luokse tullaan, kun opinnot eivät etene, ja lähes aina löytyy syitä, jotka liittyvät mielenterveyden ongelmiin. Itse työskentelen ammatillisella puolella, jossa näkisin ehdottoman tärkeänä opiskelijahuollon lisäämistä. Meillä yhä edelleen on se ikävä tilanne, että esimerkiksi kuraattorit ja psykologit eivät pääse näkemään Wilmaa eivätkä löydä näin ollen opiskelijoiden yhteystietoja eivätkä opettajien yhteystietojakaan tarvittaessa, jolloin meillä palveluketju katkeaa. Kuraattori joutuu joka kerta kysymään

27.11.2019

---

opintotoimistosta tai opinto-ohjaajalta tai keneltä tahansa opiskelijan yhteystietoja eikä pysty näin seuraamaan myöskään poissaoloja. Jatkuvuus tässä opiskeluhuollon palvelussa olisi tärkeää.

Sen takia olen vähän Anna Vuorjoen kanssa samaa mieltä siitä, että kun tätä resurssia vahvistetaan, saataisiin myös pysyvyyttä näihin kontakteihin. Nuorille on haastavaa se, että pitää monelle aikuiselle kertoa samat asiat moneen kertaan. Yhteistyötä voitaisiin tiivistää.

Kiitos.

Valtuutettu Johanna Laisaari

Kiitos.

Haluan nyt todeta tässä, että keskustelusta näkee sen, että tämä menee hirveän nopeasti ammattien väliseksi keskusteluksi. Tärkeintä tässä ovat nyt nuoret, lapset ja heidän oikeutensa saada lapsen oikeuksien 24. artiklan mukaisesti hoivaa, hoitoa, apua ja tukea arjessa. Olen itse keskustellut – meillä oli tapaaminen tähän aiheeseen liittyen – Suomen vanhempainliiton kanssa. Nimenomaan nuoret itse ja heidän vanhempansa pitivät tällaista mallia, jossa ollaan koulussa, äärimmäisen hyvänä, koska niille ajoille lähteminen, kuljettaminen ja vieminen on haastavaa. Tulokset tästä Turun mallista ovat oikeasti vaikuttavia. Kyllä minä toivon, että tähän todella tutustutaan, kun selvitystä nyt loppuvuosi tehdään. Vaikuttavuus on hyvä. Siinä on nimenomaan peruspalveluiden ja erikoissairaanhoidon ketterä, toimiva ja vaikuttava malli. Se ei suinkaan ole ainoastaan Turussa. Siihen pystyy tutustumaan. Sitä on Tampereella ja pienemmissä kunnissa. Nimenomaan asiakaspalaute on lapsilta, nuorilta ja vanhemmilta hyvä. Ihan samalla lailla voidaan ajatella, kuinka he haluavat mennä koulukuraattorille tai koulupsykologille tai terveystarkastukseen, mutta kun lapset ovat siellä, nimenomaanhan meidän pitää tarjota palveluita koulussa ja luoda niistä tällaisia osaamisen ja hyvinvoinnin keskuksia, jotta koulukuntoisuus näillä nuorilla myös pysyy hyvänä.

Kyllä tosiaan toivon, että tähän Turun malliin tutustutaan.

Valtuutettu Johanna Nuorteva

Kiitos.

27.11.2019

Kuten valtuutettu Vanhanen totesi, olisi tarpeen saada nimenomaan matalan kynnyksen psykiatrista tukea kouluihin. Tavoitteena on saada paikattua tämänhetkistä vajetta, joka selkeästi kouluissa on. Totta kai tärkeää olisi se, että koulupsykologien resurssia ja määrää saataisiin lisättyä, mutta psykiatrisen sairaanhoitajan työnkuva voisi olla aika erilainen. En näe sitä niinkään yksilökäynteinä eikä terapiana, mihin valtuutettu Vuorjoki tässä viittasi. Kiitos HUSille HUSin nuorisopsykiatria on aloittanut nyt uuden Varhain-toiminnan, joka tarjoaa psykiatrista konsultaatiota opettajille. Sieltä voi tarvittaessa tulla psykiatrinen sairaanhoitaja koululle mukaan tapaamisiin vanhempien kanssa tai seuraamaan tilanteita esimerkiksi luokassa. Psykiatrinen sairaanhoitaja voi antaa ihan uudenlaisesta näkökulmasta vinkkejä kotiin, oppilaalle ja opettajalle. Tämäntyyppistä toimintaa tarvittaisiin lisää. Nyt se usein koskee vain sellaisia oppilaita, jotka ovat jo psykiatrisen sairaanhoidon piirissä.

Tämä on tosi hyvä toimintamalli, joka pitäisi saada jo osaksi varhaista vaihetta eikä vasta siinä vaiheessa, kun ollaan jo hoidon piirissä.

Valtuutettu Anna Vuorjoki

Kiitos.

Tähän valtuutettu Nuortevan viimeiseen puheenvuoroon. Varhain-toiminta ymmärtääkseni toimii hyvin. Se on aktiivista toimintaa, ja se on tarjolla kouluille. Sillä tavalla se rakenne on aika hyvä. Toisaalta voi olla, että tässä joistakin puheenvuoroistani on tullut sellainen väärinkäsitys, että näkisin, että nykyinen oppilashuoltotyö on nimenomaan jotenkin oppilaitten yksilötapaamista tai että tässä olisi kysymys siitä. Mutta kyllähän oppilashuollon työssä ihan olennainen asia on nimenomaan yhteistyö opettajien kanssa, luokissa käyminen, oppituntien seuraaminen, konsultatiivinen työ. Tässä nimenomaan se oppilashuollollinen näkökulma, johon liittyy myös kouluuyhteisön toiminnan asiantuntemus, on sellainen, mikä on mielestäni erittäin tärkeä olla siellä koulumaailmassa.

358 §

Esityslistan asia nro 21

27.11.2019

VALTUUTETTU LEO STRANIUKSEN ALOITE AVOIMESTA URHEILUPIUSTOSTA TÖÖLÖNLAHDEN KULTTUURIKÄYTÄVÄN JATKEEKSI

Valtuutettu Leo Stranius

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Kun lähtee etenemään Helsingin keskustasta Töölönlahden vartta kohti pohjoista, kävelijää ympäröi kulttuurin monipuolinen tarjonta. Kulttuurikäytävän päättyessä Kansallisoopperan jälkeen on ensin kisahallin pysäköintialue, ja sitä seuraa Olympiastadionin pysäköintialue ennen Helsingin hienoa urheilukeskittymää, jossa ovat Olympiastadion, uima-stadion, jalkapallokentät, eläintarhan urheilupuisto ja jäähalli. Alue kehittää. Olympiastadionin remontti on pian valmis, ja kisahallin remontti-kin on käynnistymässä.

Tämän kulttuurialueen jatkoksi ja liikuntaharrastusten mahdollistamiseksi olisi hyvä saada ihmisille avoin urheilupuisto kisahallin ja Olympiastadionin edessä oleville parkkipaikoille, joissa olisi pienpeleihin sopivia kenttiä, esimerkiksi jalkapalloon, koripalloon, lentopalloon ja sulkapalloon. Lisäksi urheilupuistoa voisi kiertää muutama juoksuradan levyinen rata, joka mahdollistaisi erilaiset itsenäiset juoksutreenit. Urheilupuisto voisi olla kaikille avoin. Kenttiä ei saisi varata etukäteen, vaan ne olisivat kaikkien käytössä 24/7. Kenttien ympärille voisi luoda erilaista palveluliiketoimintaa, kuten välinevuokrausta sekä kahvila- ja ravintolapalveluita.

Urheilupuisto toisi parhaimmillaan yhteen eri-ikäisiä ja eritaustaisia ihmisiä ja loisi sosiaalista hyvinvointia Helsinkiin. Urheilupuiston jälkeen aukeaisi Helsingin keskuspuisto, joka täydentää tätä hienoa kokonaisuutta. Töölön autopaikkapulaan on myös valmistunut pysäköintihalli, joka mahdollistaa kisahallin ja Olympiastadionin pysäköintialueiden saamisen parempaan käyttöön.

Haluan kiittää kaupunginhallitusta ja lautakuntia hyvästä vastauksesta koskien tätä aloitetta avoimesta urheilupuistosta Töölönlahden kulttuurikäytävän jatkeeksi kisahallin ja stadionin parkkipaikoille. On upeaa, että avoimen urheilupuiston sijoittamista lähdetään tutkimaan eläintarhan alueen asemakaavaprosessin yhteydessä. Koko aluetta koskeva asemakaavan muutostyö käynnistyy nyt lähitulevaisuudessa. Samalla tämä osoittaa, että kantakaupunginkin alueella on yllättävän monia vielä hyödyntämättömiä paikkoja, niin ettei aina tarvitse uusien hankkeiden tai ideoiden kanssa lähteä nakertamaan luonto- ja viheralueita. Olen erittäin tyytyväinen tähän vastaukseen.

27.11.2019

Kiitos oikein paljon.

Valtuutettu Elina Moisio

Puheenjohtaja.

Haluan osaltani kiittää Leo Straniusta tästä aloitteesta, koska siinä oli todella puhuttelevaa se kokonaisuus, joka muodostuisi juuri tähän urheilun, liikunnan ja vapaa-ajan keskuksiksi, jota Töölönlahden ja Olympiastadionin alue jo kiistämättä tänäkin päivänä on. Leon ajatus tuo siihen uuden tason sellaisesta avoimesta ja kaikille käytettävissä olevasta tilasta, jota voisi hyödyntää osana suurten urheilutapahtumien ja ison tekemisen aluetta. Siitä syntyisi hieno kokonaisuus.

359 §

Esityslistan asia nro 22

VALTUUTETTU SAMI MUTTILAISEN ALOITE SIIRRETTÄVÄSTÄ TAPAHTUMALAVASTA KAUPUNGINOSAYHDISTYSTEN KÄYTTÖÖN

Valtuutettu Sami Muttilainen

Kiitoksia, puheenjohtaja.

Idis tehdä aloite tällaisesta renkaat alla olevasta lavasta, jota voisi siirrellä ympäri kaupunkia, lähti oikeastaan siitä, että siitä on myös hyviä kokemuksia tässä kaupungissa. Edellinen sellainen oli käytössä 30 vuotta, kunnes tuli tiensä päähän. Myös siitä syystä, että tämä tukee meidän kaupunkistrategiaamme ja se mahdollistaa kaikenkokoisten pienten tapahtumien mahdollistamisen tässä kaupungissa. Kaiken ei suinkaan tarvitse olla mitään Flow-festivaaliosastoa, vaan pienillä tapahtumilla on ihan paikkansa kaupunginosissa.

Miksi lähteä vuokraamaan lavaa sinne erikseen, kun tällainen lava olisi kaupungilla käytössä? Tämä on myös saanut kaupunkilaisilta palautetta siihen suuntaan, että tällä olisi ihan paikkansa. Oli täällä tämä osallistuvan budjetin äänestys. Siellä se on saanut asukkaiden kannatuk-

27.11.2019

---

sen akselilta Maunula–Tuomarinkylä–Oulunkylä–Pakila. Kyllä näkisin, että tämä olisi laajemmassakin mittakaavassa tänne ihan tervetullut. Yksi lava ei välttämättä riitä. Sikäli jään nyt odottamaan mielenkiinnolla, miten tämä käytännössä toteutuu. Toki huoltokustannuksiakin tälle varmasti tulee, mutta kyllä näkisin, että tämä on enemmänkin mahdollistaja kuin jonkinlainen kustannus. Ehkä kustannustehokkuus tässä on se, joka on tarkempi määritelmä. Ihan jään odottamaan, miten asia etenee.

Kiitos.

Valtuutettu Jaana Pelkonen

Arvoisa puheenjohtaja.

Olemme tästä asiasta keskustelleet täällä valtuustossa aikaisemminkin, ja olen silloin ilmoittanut kannattavani lämpimästi tätä asiaa. Nyt kysyisin, koska en tästä päätöshistoriasta löydä, mikä tarkalleen on tämän asian tilanne. Valtuutettu Muttilainen kertoi, että hän jää odottamaan, mutta mitä me konkreettisesti jätämme odottamaan? Milloin ja mitä tapahtuu?

Valtuutettu Sami Muttilainen

Kiitoksia, puheenjohtaja.

Kiitoksia valtuutettu Pelkoselle tuesta ja mielenkiinnosta tässä asiassa. Samaa haluaisin minäkin tietää. Tosiaan täällä lukee päätöstekstissä, että juuri päättyneessä osallistuvan budjetoinnin OmaStadi-äänestyksessä on pohjoisella alueella hyväksytty ehdotus tästä. Sitten täällä on tämä tapahtumien tiekartta, tavoitteiden mukaan kaupungin tulee tällaisia ikään kuin kannattaa ja se on tapahtumille ketterä alusta ja kumppani. Otan mielelläni lisätietoja tästä asiasta, mieluiten heti. Osaisiko tähän kommentoida kulttuuri- ja vapaa-ajan toimialan johtaja tai apulaispormestarin sijainen Tomi Sevander jotain?

Apulaispormestari Tomi Sevander

Kiitoksia.

Tuli yllättäen ja pyytämättä mutta nyt me vastataan, että äänestys on loppuun käyty ja nyt niitä, mitkä on äänestyksessä valittu toteutukseen,

27.11.2019

---

tietysti perataan ja vastuuhenkilöt niille ovat koko ajan työn alla, kuka niitä lähtee viemään eteenpäin. Tietysti yksi olennainen asia tässä prosessissa on, että sitten kun löydetään vastuuhenkilöt ja tavat, miten viedä eteenpäin, että niitä oikeasti viedään eteenpäin ja myös helsinkiläisille niistä aikanaan viestitetään. Se, minkälaisella juoksutuksella ensimmäisen äänestyksen hankkeita lähdetään viemään, varmasti tarkentuu tässä lähiaikoina. Varmaan ensi vuoden alkupuolella ollaan paljon viisaampia.

Valtuutettu Sami Muttilainen (vastauspuheenvuoro)

Kiitoksia, puheenjohtaja.

Kiitoksia, apulaispormestarin sijainen, tästä sanoisinko hieman ympäröivästä vastauksesta, mutta se teille sallittakoon, jos se kerran tuli nopealla varoitusaajalla, mutta kiva kun hoidat hommanne.

Ei siinä mitään. Tosiaan jonkunhan pitää näistä koppi ottaa, jos kerran tällainen äänestys on laitettu käyntiin. Voitaisiin ehkä tässä sen verran sivuta tätä aihetta lisää, että täällä on muitakin ehdotuksia, joita kaupunkilaiset ovat päättäneet ja saaneet eteenpäin. Mutta mikä on tosiaan konkreettinen asia, miten näitä viedään eteenpäin ja kuka niitä vie eteenpäin, etteivät nämä jää vain pyörimään ilmaan ja sitten niitä toteutetaan, jos toteutetaan? Tällä olisi oikeasti jonkinlainen lopputulema tai ehkä toimeentuleva ratkaisu näille asioille. Näköjään sieltä on ottanut jo apulaispormestari Sinnemäki puheenvuoron. Odotetaan lisää vastauksia.

Apulaispormestari Anni Sinnemäki

Arvoisa valtuuston puheenjohtaja.

Lyhyesti. Todellakin kun kaupunki on käynnistänyt tämän hankkeen osallistavasta budjetoinnista ja se on rahoitettu, totta kai nämä kaikki voittaneet hankkeet tullaan toteuttamaan. Ne tullaan toteuttamaan niiden toimialojen toimesta, joille ne hankkeet muutenkin normaalissa budjetissa olisivat kuuluneet. Niiden toteuttamisessa ja valmistelussa tullaan tekemään yhteistyötä aloitteiden tekijöiden kanssa, jotta on varmasti myös yhteinen käsitys siitä, mitä täsmälleen ottaen ollaan tekemässä. Kaupungin johtoryhmän jälkeen nämä asiat ovat tulossa myös kaupunginhallituksen käsittelyyn, jolloin ryhmällä on erityisen hyvä mahdollisuus seurata, miten näiden hankkeiden toteuttaminen etenee.

27.11.2019

Uskon, että kaikilla toimialoilla on se asenne, että nämä toteutetaan mahdollisimman ripeässä aikataulussa kuitenkin hyvin suunnitellen ja hyvin tehden sillä tavalla, että kaikki tulee tehtyä asiallisesti. On tarkoitus myös, että helmikuussa on valmistelijoiden ja voittaneiden ehdotusten tekijöiden tapaaminen, jossa yhdessä käydään läpi siihen mennessä aikaan saatua aikataulua ja käydään keskustelua hankkeiden toteuttamisesta luonnollisesti.

Valtuutettu Sami Muttilainen (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Kiitoksia myös apulaispormestari Sinnemäelle vastauksesta. Sitä kuitenkin toivoisin, että nämä eivät tosiaan jää pyörimään mitenkään pingispöydälle, kenen hoteessa nämä ovat, jos nämä ovat toimialakohtaisia, koska tällä on ennenkin käyty siitä kauppaa tai vääntöä varsinkin toimialamuutoksen myötä. Kun on liikuntapaikkoja, ovatko ne kymppin alla vai kuvan alla? Tämä nyt on ehkä selkeämpi, kun tämä pyörii renkailla, että tämä voisi mennä kuvan alle. Siellä on aivan ammattitaitoista osaavaa henkilökuntaa, kun mennään tänne kulttuuripuolelle, joten sen suhteen en ole ainakaan mitenkään epäileväinen. Aina voi toki palata lisää väkeä.

Ledamoten Thomas Wallgren

Tack, bästa ordförande.

Jag ville bara tacka Muttilainen och Sinnemäki och Sevander för de inläggen.

Frågan är viktig och den deltagande budgeteringen är ju ett sånt här nytt flaggskepp för demokratin i staden, och jag undrar om vi kunde överväga om stadens ledning kunde överväga att bjuda hit en företrädare för någon stad utomlands. Jag tänker särskilt på Porto Alegre och Montevideo. Någonstans utomlands där man har lång erfarenhet och som kan inspirera också helsingforsare att delta i sånt här affärsutbyte mellan städer på olika håll.

Tämä on hieno hanke, tärkeä lisäys tähän demokraattiseen elämään kaupungissamme. Toivon, että pistetään harkittavaksi, että kutsuttaisiin ulkomailta ihmisiä mukaan sparraamaan ja innostamaan ihmisiä tähän toimintaan.

27.11.2019

Kiitos.

362 §

Esityslistan asia nro 25

VALTUUTETTU REETTA VANHASSEN ALOITE MATALAN KYNNYKSEN VANHEMMUUS- VALMENNUKSEN LISÄÄMISESTÄ

Valtuutettu Reetta Vanhanen

Kiitos, puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Tosiaan tässä aloitteessa ja vanhemmuusvalmennuksessa on kyse varhaisesta tuesta ja isosti myös isompien ongelmien ennaltaehkäisyä. Olemme nyt äskettäin puhuneet nuorten mielenterveydestä, ja tosiaan myös lasten mielenterveyspuolella ongelmat näkyvät. Lähetteet kasvavat valtavasti, ja meillä ovat myös vaativan lastensuojelun kustannukset kasvaneet. Tosiaan ehdotin tässä aloitteessa vanhemmuusvalmennuksen laajentamista, ja tosiaan tänään puhuttu yhdestä Turun mallista, ja tästäkin on tosiaan Turusta näyttöä tällaisesta Voimaperheet-mallista ja myös erittäin vahvaa nimenomaan tutkimusnäyttöä. Tässä on kyse varhaisesta seulonnasta nelivuotisneuvolassa, ja tämän perusteella tarjottaisiin tätä perhevalmennusta. Tosiaan tutkimusnäyttöä ja nettipohjainen menetelmä kyseessä.

Tässä nyt arvioitiin, että hintalappu tälle olisi liian kova, ja tosiaan ilmeisesti helsinkiläislapsista tai perheistä 12 % täyttäisi nämä kriteerit, jolloin siitä tulisi valtavan iso määrä perheitä, joilla olisi kuitenkin tarvetta perhevalmennukselle. Tietenkin hyvin oleellista, että me löytäisimme keinoja tukea heitä. Tosiaan toivon, että soten käyttösuunnitelman ja tämän budjetin puitteissa, jonka me olemme hyväksyneet, löydettäisiin keinoja varhaisen tuen vahvistamiseksi, jotta me saisimme sekä psykiatriset lähetteet laskuun että vaativan lastensuojelun kustannukset laskuun.

27.11.2019

HELSINGIN KAUPUNGINVALTUUSTO
HELSINGFORS STADSFULLMÄKTIGE

Pöytäkirja tarkastettu ja hyväksytty:
Protokollet justerat och godkänt:

Lauri Menna
johtava asiantuntija
ledande sakkunnig